

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

**Analiza sytuacji na rynku pracy
w Województwie Warmińsko-Mazurskim
w 2013 roku**

**Monitoring realizacji Regionalnego Planu Działań na
rzecz Zatrudnienia za 2013 rok**

WSTĘP	4
DEFINICJE I OBJAŚNIENIA	5
1. MAKROOTOCZENIE RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2013 ROKU	9
1.1. STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI	9
1.2. SZKOLNICTWO	10
1.3. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	11
1.4. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO	14
1.5. LICZBA ORAZ STRUKTURA PRACUJĄCYCH	15
1.6. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY WEDŁUG BADAŃ AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI (BAEL)	16
1.7. WYNAGRODZENIA	19
1.8. ZATRUDNIENIE ORAZ WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW	21
2. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM	22
2.1. POZIOM BEZROBOCIE	22
2.2. STOPA BEZROBOCIE REJESTROWANEGO W 2013 ROKU	27
2.3. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY	30
2.4. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIE W 2013 ROKU	35
2.4.1. Bezrobotni wg płci	35
2.4.2. Bezrobotni wg wieku	36
2.4.3. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia	37
2.4.4. Bezrobotni wg czasu pozostawiania bez pracy	38
2.4.5. Bezrobotni wg stażu pracy	39
2.4.6. Bezrobotni wg miejsca zamieszkania	41
2.4.7. Bezrobotni z prawem do zasiłku	41
2.4.8. Bezrobotni wg Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej	42
2.5. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	43
3. OFERTY ZATRUDNIENIA I PODJĘCIA PRACY	50
3.1. OFERTY PRACY	50
3.2. PODJĘCIA PRACY	53
4. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY	54
4.1. ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH SUBSYDIOWANE Z FUNDUSZU PRACY	56
4.2. INNE USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY SŁUŻĄCE AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH	58
4.3. EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY SŁUŻĄCYCH AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH	59
5. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY	62
5.1. ROZDYSPONOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY	62
5.1.1. Środki algorytmiczne (w tym rezerwa wojewódzka), rezerwa ministra	62
5.2. WYDATKOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY	65
5.2.1. Samorządy powiatowe	66
6. PROJEKTY LOKALNE FINANSOWANE Z REZERWY FUNDUSZU PRACY	72
7. DZIAŁANIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)	75
7.1. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI (PO KL) – STAN REALIZACJI NA KONIEC 2013 ROKU	75
7.2. PROJEKT SYSTEMOWY WSPARCIE DORADZTWA ZAWODOWEGO I POŚREDNICTWA PRACY W WUP W OLSZTYNIE W RAMACH PODDZIAŁANIA 6.1.2. PO KL	82
7.3. POMOC TECHNICZNA PO KL	83

8. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE	83
8.1. POŚREDNICTWO PRACY	83
8.1.1. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES	83
8.1.2. Ponadpowiatowe pośrednictwo pracy	85
8.2. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH	85
8.3. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA	86
8.4. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW	87
8.5. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH	87
8.6. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ROZWOJU USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ (CIIPKZ)	88
8.7. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE	92
8.7.1. Wileńska Terytorialna Giełda Pracy	92
8.7.2. Komisja ds. Pracy i Polityki Społecznej Polsko – Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim FR	93
8.7.3. Projekt „Nauka na podstawie doświadczeń Publicznych Służb Zatrudnienia w Unie Europejskiej”	94
8.7.4. Współpraca z Agencją ds. Zapewnienia Pracy Ludności Obwodu Kaliningradzkiego	94
8.7.5. Projekt Programu Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska – Rosja 2007 – 2013 „Warmia i Mazury – Obwód Kaliningradzki. Pracując ponad granicami”	95
8.8. WSPÓŁPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z POWIATOWYMI URZĘDAMI PRACY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO.	96
8.8.1. Rozwój zawodowy pracowników	96
8.8.2. Konwent Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy	97
8.9. WSPÓŁDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA	97
8.10. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	99
9. SPRAWOZDANIE Z MONITORINGU REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2013 ROK .. 103	
9.1. REALIZACJA CELÓW RPD 2013	103
9.2. MONITORING WSKAŹNIKÓW RPD 2013	104
PODSUMOWANIE	106
ZAŁĄCZNIKI	108

WSTĘP

Przedstawiony materiał opisuje sytuację na regionalnym rynku pracy w 2013 roku. Według stanu na koniec grudnia 2013 roku w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowanych było 115,9 tys. bezrobotnych. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim od początku transformacji ustrojowej jest najwyższa w kraju – na koniec roku 2013 wyniosła ona 21,7%.

Niniejsze opracowanie zawiera:

- ❖ ogólną charakterystykę makroekonomicznego otoczenia rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 roku;
- ❖ analizę zmian w obszarze bezrobocia w 2013 roku;
- ❖ opis działań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych, podejmowanych w 2013 roku;
- ❖ charakterystykę najważniejszych działań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w 2013 roku;
- ❖ opis wyników monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2013 roku.

W materiale wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Olsztynie, sprawozdawczość MPiPS-01 o rynku pracy, MPiPS-2 o przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy, dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Informacje i dane makroekonomiczne pochodzą z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Ze względu na fakt, iż dane te są agregowane dla różnych okresów, w niniejszym opracowaniu przyjęto zasadę podawania danych jak najbardziej aktualnych, zgodnych z informacjami zawartymi w publikacjach GUS.

DEFINICJE I OBJAŚNIENIA

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i zagadnień zostało przygotowane w oparciu o *Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami) – zwana dalej *ustawą*, jak również *Słownik pojęć stosowanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej*.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – Podstawę prawną badania stanowi *Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej* (Dz. U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami). Prowadzone jest w cyklu kwartalnym, metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Zostają nim objęte osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Podstawę metodologii BAEL stanowią definicje ludności aktywnej zawodowo, a więc pracujących i bezrobotnych, zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy oraz EUROSTAT, dla zapewnienia porównywalności danych w skali międzynarodowej. Badanie ma na celu uzyskanie informacji o wielkości i strukturze zasobów roboczych, a jego wyniki stanowią komplementarne źródło danych, wobec informacji uzyskiwanych z rejestrów powiatowych urzędów pracy. Wyniki BAEL służą do analizy sytuacji na rynku pracy, przede wszystkim do:

- określenia bilansów siły roboczej, w oparciu o trzy podstawowe kategorie ludności: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo;
- analizy struktury zatrudnienia według cech zawodowych i społeczno-demograficznych;
- oceny zmian natężenia bezrobocia w ujęciu przestrzennym;
- charakterystyki społeczno-demograficznej bezrobotnych.

Bezrobotny według BAEL – to osoba w wieku od 15 do 74 lat, która spełniła jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie była osobą pracującą;
- aktywnie poszukiwała pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany);
- była gotowa podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bezrobotny według ustawy – to osoba niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest osobą niepełnosprawną, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie ucząca się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie niestacjonarnym, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m. in.:

- ukończyła 18 lat;
- nie osiągnęła wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.17);
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie

przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie;

- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych – osoba bezrobotna zarejestrowana nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. także osoba z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Bezrobotny długotrwale – osoba pozostająca w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Bezrobotny do 25 roku życia – bezrobotny, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia.

Bezrobotny nowozarejestrowany – osoba, która w okresie sprawozdawczym została zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna (w ciągu miesiąca, kwartału lub roku). Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie:

- rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu),
- osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące,
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
- zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotny powyżej 50 roku życia – bezrobotny, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Bezrobotny w szczególnej sytuacji na rynku pracy – zgodnie z art. 49 ustawy to bezrobotny należący do jednej z poniższych kategorii:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Fundusz Pracy – państwowy fundusz celowy, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Stanowi on główne źródło finansowania działań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych. Przychodami Funduszu Pracy są, zgodnie z art. 106 ustawy między innymi:

- obowiązkowe składki, do których zobowiązani są pracodawcy;
- dotacje z budżetu państwa;
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy.

Środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych są limitowane, a ich wysokość dla poszczególnych województw, ustalana jest corocznie na podstawie wzoru algorytmicznego. Ze środków Funduszu Pracy wypłaca się również zasiłki z tytułu bezrobocia. Środki na zasiłki nie wchodzą w limit przyznawany przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację bezrobotnych. Urzędy pracy otrzymują środki na ten cel odpowiednio do zgłaszanych potrzeb (wiąże się to ze zmienną liczbą bezrobotnych uprawnionych w danym miesiącu do pobierania zasiłku).

Koszt ponownego zatrudnienia – (tj. efektywność kosztową) – stanowi iloraz kwoty poniesionych wydatków na daną formę aktywizacji oraz liczby osób, które po zakończeniu udziału w danej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek.

Efektywność zatrudnieniowa – (tj. wskaźnik ponownego zatrudnienia) – wyrażony w procentach stosunek liczby osób, które po zakończeniu udziału w określonej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek – do liczby osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji.

Kryteria dostępu – zgodnie z *Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* są obowiązkowe dla wszystkich projektodawców i podlegają weryfikacji podczas oceny formalnej i/lub oceny merytorycznej wniosku.

Kryteria strategiczne – zgodnie z *Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* obowiązują jedynie w odniesieniu do projektów konkursowych i dotyczą preferowania pewnych typów projektów, co w praktyce oznacza przyznanie spełniającym je wnioskowi premii punktowej (w wysokości maksymalnie 40 punktów) w trakcie oceny merytorycznej, przy czym premia punktowa za spełnianie kryteriów strategicznych jest doliczana do końcowej oceny projektu tylko w sytuacji, gdy wniosek uzyskał co najmniej 60 punktów, a także przynajmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej).

Ludność faktycznie zamieszkała – kategoria ta obejmuje: stałych mieszkańców, z wyjątkiem osób przebywających poza miejscem zamieszkania przez okres powyżej 3 miesięcy w kraju oraz wszystkie osoby przebywające za granicą (bez względu na czas ich nieobecności), a także osoby przebywające czasowo przez okres powyżej 3 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju.

Miejsca aktywizacji zawodowej – staże, prace społecznie użyteczne oraz przygotowanie zawodowe dorosłych.

Oferta pracy – oznacza wolne od wymagań naruszających zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, w rozumieniu przepisów prawa pracy, zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika.

Prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Prace społecznie użyteczne – prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Pracujący według BAEL – osoba w wieku 15 lat i więcej, która w okresie badanego tygodnia:

- wykonywała przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę, przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. była zatrudniona w charakterze pracownika najemnego, pracowała we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziła własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagała (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miała pracę, ale jej nie wykonywała z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, bądź z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy; powyżej 3 miesięcy w przypadku pracownika najemnego, który w tym czasie otrzymywał co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Przygotowanie zawodowe dorosłych – instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

Roboty publiczne – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki

wodne i ich związki, jeśli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Stopa bezrobocia – procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej).

Szkolenie – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Wiek poprodukcyjny – wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, tj. dla mężczyzn – 65 lat i dla kobiet – 60 lat.

Wiek produkcyjny – wiek zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat.

Wiek przedprodukcyjny – wiek, w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy, tj. grupa wieku 0-17 lat.

Wskaźnik płynności rynku pracy – jest to stosunek liczby bezrobotnych którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział ludności aktywnej zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej lub danej grupy.

Zatrudnieni – liczba osób, które po zakończeniu udziału w 2012 roku w określonej formie aktywizacji, uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek.

Zatrudnienie niesubsydiowane – zatrudnienie na otwartym rynku, nie finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Zatrudnienie subsydiowane – zatrudnienie finansowane ze środków Funduszu Pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, podjęcia działalności gospodarczej oraz podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

1. MAKROOTOCZENIE RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2013 ROKU

1.1. STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

LUDNOŚĆ

Na koniec czerwca 2013 roku województwo warmińsko-mazurskie zamieszkiwało 1 448 288 osób, co oznacza, że w porównaniu z 2012 r. liczba mieszkańców regionu zmniejszyła się o 3 662 osoby. Ludność regionu warmińsko-mazurskiego stanowi 3,8 % ludności Polski i od 2010 r. pozostaje na niezmiennym poziomie. Województwo pod względem liczby mieszkańców wśród 16 województw lokuje się na 12 miejscu.

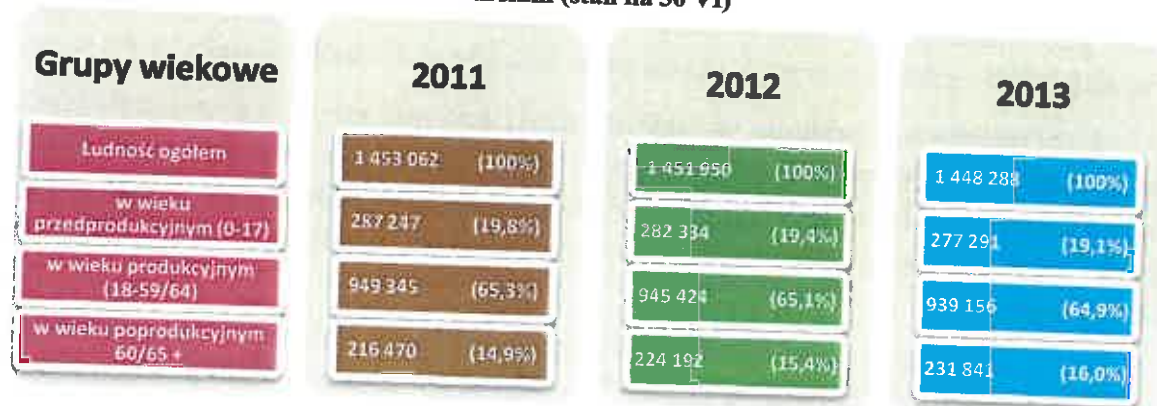
Województwo warmińsko-mazurskie jest od wielu lat województwem o najniższej gęstości zaludnienia w kraju (w 2012 r. wskaźnik ten wyniósł 60 osób/km² i nie uległ zmianie od 2010 r.). Współczynnik gęstości zaludnienia jest na Warmii i Mazurach dwukrotnie niższy niż w Polsce (123,2 osoby/km²).

Analizując zmiany w liczbie ludności miast i wsi, należy zauważyć iż podobnie jak w kraju, większość ludności województwa warmińsko-mazurskiego (59%) mieszka w miastach. Według danych z 30 czerwca 2013 roku, zamieszkuje w nich 858 445 osób, tj. o 3 001 osób mniej niż w 2012 roku. Liczba mieszkańców wsi wyniosła 589 843 osoby i w ciągu roku zmniejszyła się o 661 osób.

W strukturze ludności według płci przeważają kobiety, stanowiąc 51,0% populacji województwa warmińsko-mazurskiego. Liczebną przewagę kobiet odzwierciedla również współczynnik feminizacji¹.

Zarówno w kraju, jak i w województwie warmińsko-mazurskim, coraz bardziej widoczny jest proces starzenia się społeczeństwa. Świadczy o tym rosnąca mediana wieku, czyli tzw. wiek środkowy, którego połowa ludności nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła. Według danych na koniec 2012 roku, wiek środkowy mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wyniósł 37,6 lat (w 2011 r. – 37,2 lat). Populacja województwa należy do najmłodszych w kraju. Mediana dla Polski jest wyższa niż dla mieszkańca Warmii i Mazur i wynosi 38,7 lat.

Rysunek 1. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2011-2013 w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 30 VI)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny. Opracowanie własne.

¹ Współczynnik feminizacji to liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn. W 2013 roku wyniósł on w województwie 104 (zaś w kraju 107).

W ostatnich latach obserwowany jest wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat, kobiety 60 lat i więcej). W końcu czerwca 2013 r. ludność w wieku poprodukcyjnym liczyła w województwie warmińsko-mazurskim blisko 232 tys. osób, a jej udział w ogólnej populacji wyniósł 16%. W stosunku do czerwca 2012 r. liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o prawie 8 tys. osób. Różnice w strukturze wiekowej zauważalne są również ze względu na miejsce zamieszkania. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym był w omawianym okresie większy na wsi niż w miastach. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w miastach i na wsi kształtował się na zbliżonym poziomie.

Niekorzystny trend demograficzny w postaci starzenia się społeczeństwa można zaobserwować w postaci procesu zmniejszania się liczby dzieci i młodzieży (0-17 lat), czyli osób w wieku przedprodukcyjnym. Na przestrzeni lat 2011-2013 populacja ta zmniejszyła się o blisko 10 tys. osób.

Ważną kategorią z punktu widzenia przemian demograficznych (związaną również z procesem starzenia się społeczeństwa) jest kształtowanie się współczynnika obciążenia demograficznego². (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym). W województwie warmińsko-mazurskim współczynnik ten w latach 2010-2012 kształtował się na podobnym poziomie (w latach 2010, 2011 wyniósł 53, w 2012 r. 54). W Polsce współczynnik ten był nieco wyższy i w 2012 r. wyniósł 57.

1.2. SZKOLNICTWO

Zachodzące zmiany demograficzne stanowią wyzwanie dla systemu edukacyjnego. W perspektywie kolejnych lat przewiduje się spadek liczby ludności w najmłodszych grupach wiekowych, przy jednoczesnym wzroście liczby osób starszych. Zgodnie z prognozami GUS³ w roku 2035 w województwie warmińsko-mazurskim- w porównaniu do 2012 roku- liczba dzieci w wieku 0-2 lata zmniejszy się z 44,8 tys. do 30,7 tys. (spadek o 31,5%), dzieci w wieku 3-6 lat z 64,6 tys. do 42,1 tys. (spadek o 34,8%), a w grupie 7-18 z 189,0 tys. do 155,2 tys. (spadek o 17,9%). Liczba młodzieży w wieku 19-24 lata obniży się z 128, 6 tys. do 93,3 tys. (spadek o 27,4%). Trend stałego spadku liczby uczniów i studentów będzie miał bezpośredni wpływ na sytuację szkół i uczelni wyższych.

W roku szkolnym 2012/2013 w województwie funkcjonowały 533 szkoły podstawowe, do których uczęszczało 84 719 uczniów. Biorąc pod uwagę warunki nauczania, szkoły z terenu Warmii i Mazur nie odbiegały od średniej krajowej. Na 1 szkołę zarówno w kraju, jak i w województwie przypadało 159 uczniów, a średnia liczba uczniów w klasie wyniosła 18 osób.

W omawianym okresie w województwie funkcjonowało 286 gimnazjów, do których uczęszczało 46 409 uczniów. Biorąc pod uwagę warunki nauczania, gimnazja z terenu województwa warmińsko-mazurskiego również nie odbiegały od średniej krajowej. Na 1 gimnazjum zarówno w kraju, jak i w województwie przypadało 157 uczniów, a średnia liczba uczniów w klasie wyniosła 12 osób.

W roku szkolnym 2012/2013 w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało 385 ponadgimnazjalnych szkół dla młodzieży⁴, do których uczęszczało 64 555 uczniów. Najwięcej

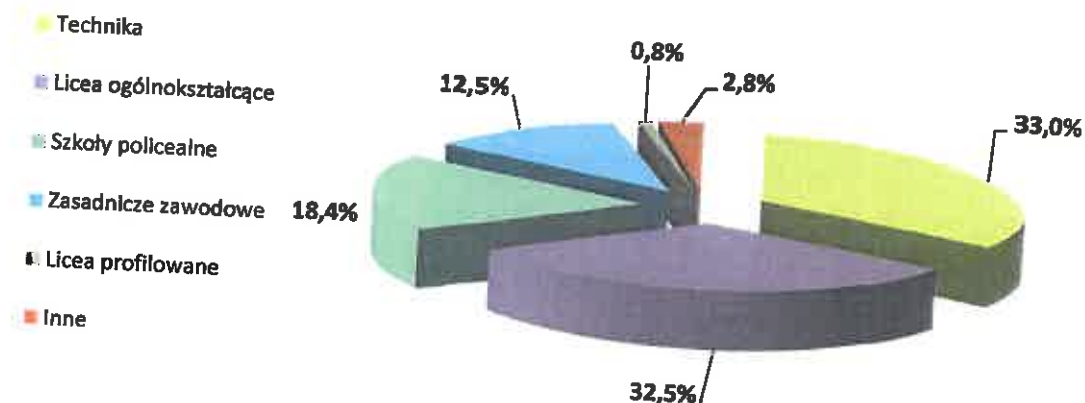
² Współczynnik obciążenia demograficznego to liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

³ Warunki życia ludności w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2010-2012, GUS, 2013.

⁴ Bez szkół specjalnych.

21 295 osób, kształciło się w technikach oraz szkołach artystycznych ogólnokształcących nadających uprawnienia zawodowe. Stanowiły one 33,0% uczniów szkół ponadgimnazjalnych w regionie. Niewiele mniej osób uczyło się w liceach ogólnokształcących (21 010, tj. 32,5%). Te dwie grupy uczniów, razem stanowiły ponad 65,5% młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w regionie. W zasadniczych szkołach zawodowych kształciło się 8 061 uczniów, tj. 12,5%, natomiast w liceach profilowanych 488 uczniów (0,8%).

Wykres 1. Uczniowie według typów szkół ponadgimnazjalnych w województwie warmińsko-mazurskim w roku szkolnym 2012/2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie województwa funkcjonują także szkoły policealne, których w roku szkolnym 2012/2013 było 106, a uczęszczało do nich 11 901 osób. Działały również 183 szkoły dla dorosłych (gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne), w których uczyło się ogółem 12 478 osób.

W roku akademickim 2012/2013 w województwie warmińsko-mazurskim w 17 szkołach wyższych studiowały 44 572 osoby, z tego 60,8% (tj. 27 080 osób) w trybie stacjonarnym. Biorąc pod uwagę tylko jednostki macierzyste (bez Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie) zdecydowana większość studentów (78,7%) kształciła się na dwóch uczelniach państwowych. W największej uczelni województwa – Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w roku akademickim 2012/2013 studiowało 68% ogółu studiujących (30 337 osób). Drugą co do wielkości uczelnią była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, którą wybrało 7,6% studiujących (3 388 osób).

1.3. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej, zwane jednostkami prawnymi, czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz ich jednostki lokalne (zakłady, oddziały, filie). Dane prezentowane w tej części dokumentu nie obejmują jednostek lokalnych oraz osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne; przedstawione dane dotyczą w części 2012 r., szczegółowe dane za rok 2013 będą dostępne pod koniec I kwartału br.

W końcu grudnia 2013 roku w rejestrze REGON województwa wpisanych było 122,2 tys. podmiotów gospodarki narodowej, w porównaniu z okresem sprzed roku, liczba ta zwiększyła się o 2,3 tys., tj. o 1,9%. Pod względem ilości podmiotów gospodarki narodowej wpisanych w REGON, województwo zajmuje dwunaste miejsce w kraju. Znaczną większość podmiotów wpisanych do rejestru REGON stanowiły jednostki sektora prywatnego (95,4%), natomiast 4,6% to

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej wpisane w rejestrze REGON według powiatów w latach 2012-2013

Powiat	2012 rok	2013 rok	Zmiana	
			w liczbach	w %
Polska	3 975 334	4 070 259		
Województwo	119 913	122 226	94 925	2,4
Bartoszycki	4 008	4 101	2 313	1,9
Braniewski	2 896	2 984	93	2,3
Działdowski	4 030	4 126	88	3,0
Elbląski	3 715	3 858	96	2,4
Miasto Elbląg	12 260	12 419	143	3,8
Elcki	6 508	6 653	159	1,3
Giżycki	5 339	5 427	145	2,2
Gołdapski	2 175	2 183	88	1,6
Hawski	6 829	6 999	8	0,4
Kętrzyński	4 512	4 522	170	2,5
Lidzbarski	3 360	3 444	10	0,2
Mragowski	4 687	4 729	84	2,5
Nidzicki	2 288	2 332	42	0,9
Nowomiejski	2 859	2 962	44	1,9
Olsztyński	10 117	10 465	103	3,6
Miasto Olsztyn	22 207	22 712	348	3,4
Olecki	3 040	3 035	505	2,3
Ostródzki	8 194	8 223	-5	-0,2
Piski	4 138	4 177	29	0,4
Szczytnicki	5 077	5 168	39	0,9
Węgorzewski	1 674	1 707	91	1,8
			33	2,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS.

W porównaniu do 2012 roku, we wszystkich miesiącach 2013 roku odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, przy czym największy, wynoszący 2,9% (tj. 3 444 podmioty) miał miejsce w sierpniu. Nieco niżej uplasował się wzrost liczby podmiotów w lipcu i we wrześniu 2013r. – o 2,8% (tj. odpowiednio 3 347 i 3 567 podmiotów).

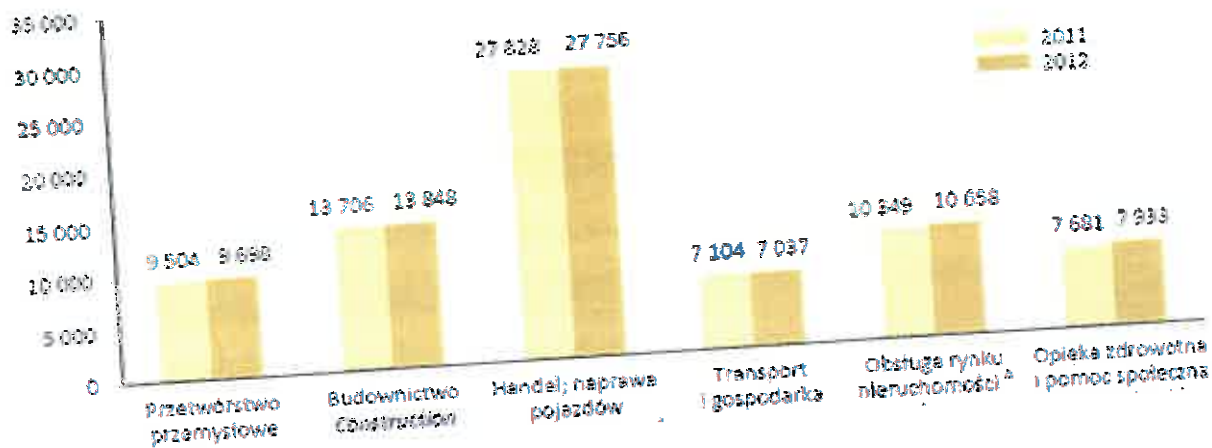
Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (w miesiącu)		Zmiana w liczbach	Zmiana w %
	2012	2013		
Styczeń	116 658	119 658		
Luty	116 800	119 873	3 000	2,6
Marzec	117 052	119 982	3 073	2,6
Kwiecień	117 332	120 351	2 930	2,5
Maj	117 771	120 749	3 019	2,6
Czerwiec	118 143	121 284	2 978	2,5
Lipiec	118 333	121 680	3 141	2,7
Sierpień	118 639	122 083	3 347	2,8
Wrzesień	118 912	122 206	3 444	2,9
Pazdziernik	119 276	122 219	3 567	2,8
Listopad	119 700	122 224	2 943	2,5
Grudzień	119 913	122 226	2 524	2,1
			2 313	1,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS.

Biorąc pod uwagę sekcje PKD, w których podmioty gospodarki narodowej są zarejestrowane, należy zauważyć, iż większość podmiotów zarejestrowanych na terenie Warmii i Mazur skupiają sekcje: *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (w 2012 r. - 23,1%, w 2011 r. - 23,7% ogółu zarejestrowanych) oraz *Budownictwo* (w 2012 r. - 11,5%, w 2011 r. - 11,7% ogółu zarejestrowanych).

Wykres 2. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w latach 2011- 2012

Źródło: GUS.

Najmniejszą liczbą podmiotów zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim cechują się sekcje: *Górnictwo i wydobywanie* (w 2011 r. i 2012 r. - 0,1% ogółu zarejestrowanych) oraz *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (w 2011 r. i 2012 r. - 0,2% ogółu zarejestrowanych).

1.4. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Syntetyczny miernik makroekonomiczny PKB jest wskaźnikiem najczęściej wykorzystywanym do pomiaru stanu gospodarki.

Według wstępnego szacunku GUS, w 2013 r., PKB niewyrównany sezonowo, czyli w cenach stałych średniorocznych roku poprzedniego, wzrósł realnie o 1,6% w stosunku do analogicznego okresu 2012 roku. Wartość produktu krajowego brutto wytworzonego w województwie warmińsko-mazurskim w 2012 roku⁶ wyniosła 43 090 mln zł i w porównaniu do 2011 roku wzrosła o 1 481 mln zł, tj. o 3,43%. Udział województwa w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2012 roku ukształtował się na takim samym poziomie jak w roku 2011 (czyli 2,7%).

Produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca w województwie warmińsko-mazurskim w 2012 roku wyniósł 29 677 zł i w porównaniu do 2011 roku wzrósł o 1 042 zł, czyli o 3%. Wskaźnik ten był niższy od średniej krajowej o 11 030 zł, tj. o 27,8% i sytuował województwo na trzynastym miejscu w Polsce.

⁶ Brak danych za 2013 rok.

1.5. LICZBA ORAZ STRUKTURA PRACUJĄCYCH

W województwie warmińsko-mazurskim w 2012 roku⁷ liczba pracujących w gospodarce narodowej, z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniosła 418 071 osób i była niższa o 4 809 osób, tj. 1,1% w porównaniu do 2011 roku. Z ogólnej liczby pracujących w 2012 roku, większość skupiał sektor prywatny – 311 547 osób (74,5%), w mniejszości zaś pozostawali pracownicy sektora publicznego – 106 524 osoby (25,5%).

Tabela 3. Struktura pracujących w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2010-2012

Struktura pracujących	Wyszczególnienie	2010	2011	2012
	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	16,5%	16,5%	16,8%
	Przemysł	23,3%	23,3%	22,9%
	Budownictwo	6,3%	6,6%	6,2%
	Usługi	53,9%	53,6%	54,1%
	Razem	100%	100%	100%

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych GUS.

Najwięcej, bo 54,1% ogółu pracujących, skupia sektor usług. Drugim, pod względem liczby pracujących, sektorem jest przemysł, w którym zatrudnienie znajdowało 22,9% ogólnej liczby pracujących. W sektorze, obejmującym rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo pracowało 16,8% ogółu zatrudnionych, natomiast w budownictwie 6,2%. Struktura pracujących jest pod tym względem niezmienna w stosunku do lat poprzednich.

Zaobserwować można jedynie niewielkie zmiany w wartościach wskaźników dla poszczególnych kategorii. W latach 2010-2012 w ogólnej liczbie osób zatrudnionych zmniejszył się odsetek pracujących w przemyśle (o 0,4 pkt proc) oraz w budownictwie (o 0,1 pkt proc.). Wzrósł natomiast procentowy udział osób pracujących w rolnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 0,3 pkt proc.) oraz w usługach (o 0,2 pkt proc.).

⁷ Brak danych za 2013 rok.

1.6. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY WEDŁUG BADAŃ AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI (BAEL)

Analiza sytuacji na rynku pracy pozwala określić w jakim stopniu osoby, które chcą pracować mają szansę na znalezienie pracy, a także jakie są rozmiary aktywności i bierności ekonomicznej ludności. Pracujący i bezrobotni tworzą na rynku pracy grupę osób aktywnych zawodowo. Wyniki Badań Aktywności Ekonomicznej ludności wskazują, iż mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego cechuje wysoki stopień bierności zawodowej⁸.

Tabela 4. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności Polski według województw (III kwartał 2013)

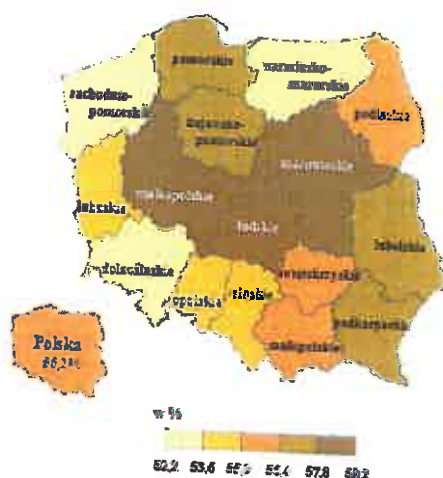
Województwo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Łódzkie	53,5	47,6	11,0
Śląskie	56,5	50,0	11,5
Kujawsko-Pomorskie	56,8	50,8	10,3
Lubelskie	53,8	48,4	10,1
Lubuskie	57,9	51,6	10,9
Łódzkie	56,1	50,3	10,3
Małopolskie	59,2	54,6	7,8
Mazowieckie	54,2	49,5	8,6
Opolskie	57,1	49,4	13,6
Podkarpackie	55,7	50,2	9,9
Podlaskie	56,5	51,5	8,9
Pomorskie	54,9	50,2	8,6
Świętokrzyskie	55,8	49,5	11,3
Województwo warmińsko-mazurskie	52,4	46,2	11,9
Wielkopolskie	58,2	53,5	8,1
Zachodniopomorskie	52,2	47,1	9,8
Polska	56,2	50,7	9,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL.

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim, w trzecim kwartale 2013 roku wyniósł 52,4%, co oznacza, że ukształtował się na poziomie niższym niż w większości województw, a także niższym od średniej krajowej – wyjątek stanowi województwo zachodniopomorskie ze współczynnikiem aktywności na poziomie 52,2%. Analizując zmiany współczynnika w latach 2011-2013, należy zauważyć, iż jego wartość wzrosła obecnie powyżej wartości z 2011 roku. W porównaniu do trzeciego kwartału 2011 roku, współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,5 pkt. proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2012 roku, o 1,5 pkt. proc. W analizowanym okresie, w skali kraju utrzymuje się podobny poziom wartości współczynnika – obecnie jest on niższy w porównaniu do 2011 r. o 0,2 pkt. proc., natomiast w stosunku do 2012 roku utrzymał się na takim samym poziomie.

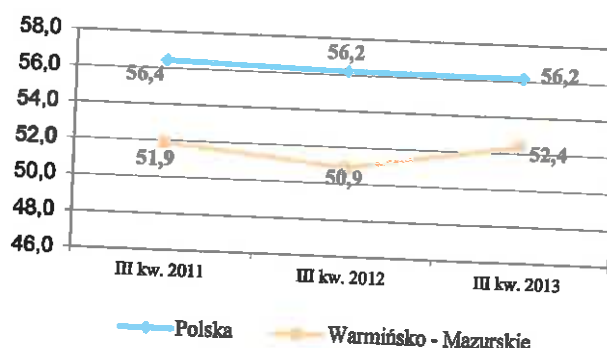
⁸ Dane dotyczące wskaźników według BAEL, podsumowujące 2013 rok, będą dostępne pod koniec I kwartału 2014 roku.

Mapa 2. Współczynnik aktywności zawodowej w Polsce według województw (III kwartał 2013)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie.

Wykres 3. Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2011-2013)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

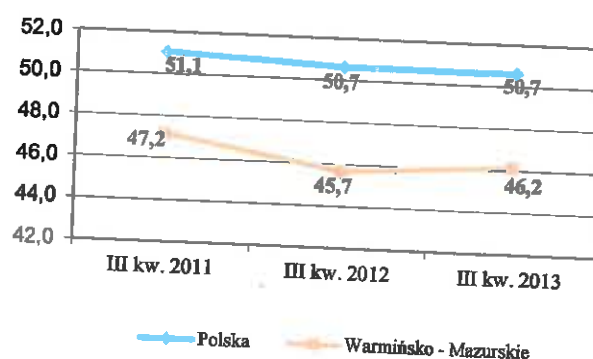
Wskaźnik zatrudnienia w trzecim kwartale 2013 roku był mniej korzystny w porównaniu ze wskaźnikiem ogólnopolskim i wyniósł odpowiednio: dla kraju 50,7%, a dla województwa 46,2%. Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się najniższą wartością wskaźnika zatrudnienia w Polsce.

Mapa 3. Wskaźnik zatrudnienia w Polsce według województw (III kwartał 2013)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie.

Wykres 4. Wskaźnik zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2011-2013)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

Wskaźnik zatrudnienia dla kraju w porównaniu do 2011 roku spadł o 0,4 pkt proc., zaś w porównaniu do roku 2012 utrzymał się na tym samym poziomie, natomiast dla województwa w okresie dwóch lat spadł o 1,0 pkt proc., zaś w odniesieniu do 2012 roku wzrósł o 0,5 pkt proc.

Według Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na koniec trzeciego kwartału 2013 roku wyniosła 11,9% i była znacznie niższa od stopy bezrobocia rejestrowanego. Różnica pomiędzy stopą bezrobocia rejestrowanego i stopą bezrobocia BAEL wynika z rozbieżności definiowania terminu „osoba bezrobotna” przyjętym przy obliczaniu obu wskaźników. Część osób, pozostających w rejestrach powiatowych

urzędów pracy, według metodologii BAEL nie jest bezrobotna, lecz bierna zawodowo lub pracująca w „szarej strefie”.

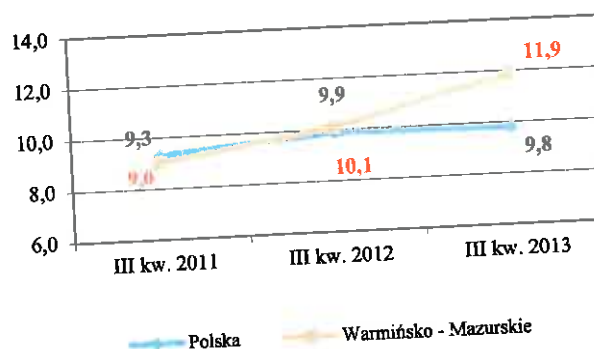
Region warmińsko-mazurski charakteryzuje się większą niż w skali kraju stopą bezrobocia według BAEL. W trzecim kwartale 2013 roku różnica pomiędzy tymi wartościami wynosiła 2,1 pkt proc., w analogicznym okresie 2012 roku 0,2 pkt proc., natomiast w 2011 roku 0,3 pkt proc.

Mapa 4. Stopa bezrobocia według BAEL w kraju (III kwartał 2013)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie.

Wykres 5. Stopa bezrobocia według BAEL w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2011-2013)

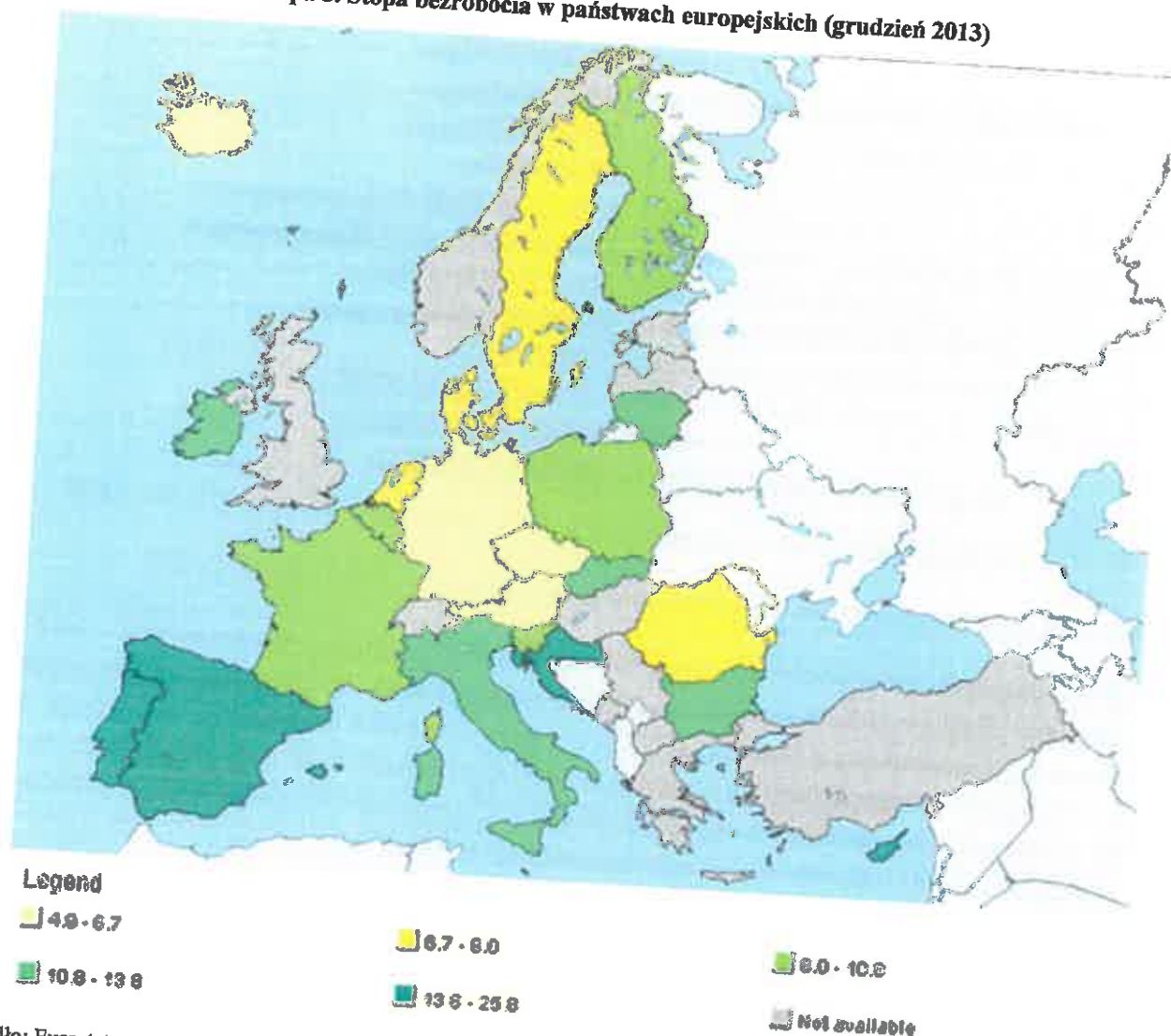
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

Analiza wartości stopy bezrobocia według BAEL w kraju wykazuje, iż niższą niż w województwie warmińsko-mazurskim, stopą bezrobocia, kształtującą się w przedziale od 7,8% do 11,3%, charakteryzuje się 14 województw, natomiast województwie podkarpackim osiągnęła ona wartość wyższą – 13,6%.

Zarówno Polska, jak i województwo warmińsko-mazurskie, pod względem wartości stopy bezrobocia wpisują się w średnią europejską. Według Eurostatu, stopa bezrobocia Unii Europejskiej 27 państw w grudniu 2013 roku wyniosła 10,7%, natomiast 15 państw tzw. starej Unii, 11,0%. W Polsce stopa bezrobocia osiągnęła wartość na poziomie 10,1%. Niższy wskaźnik wystąpił w tym okresie w 14 państwach UE – najniższą jego wartość odnotowano w Austrii (4,9%), Niemczech (5,1%), Luksemburgu (6,2%), w Czechach (6,7%), na Malcie (6,7%), w Danii (6,9%) oraz Holandii (7,0%). Powyżej średniej UE stopa bezrobocia ukształtowała się w 12 państwach Unii – największa w Hiszpanii (25,8%), Węgrzech (18,6%), na Cyprze (17,5%), w Portugalii (15,4%), Słowacji (13,8%), Bułgarii (13,1%) oraz we Włoszech (12,7%).

Spośród państw nienależących do UE, najniższą wartość stopy bezrobocia odnotowano w Japonii (4,0% - listopad 2013 r.). W Islandii ukształtował się na poziomie 5,2%, w USA – 6,7%.

Mapa 5. Stopa bezrobocia w państwach europejskich (grudzień 2013)

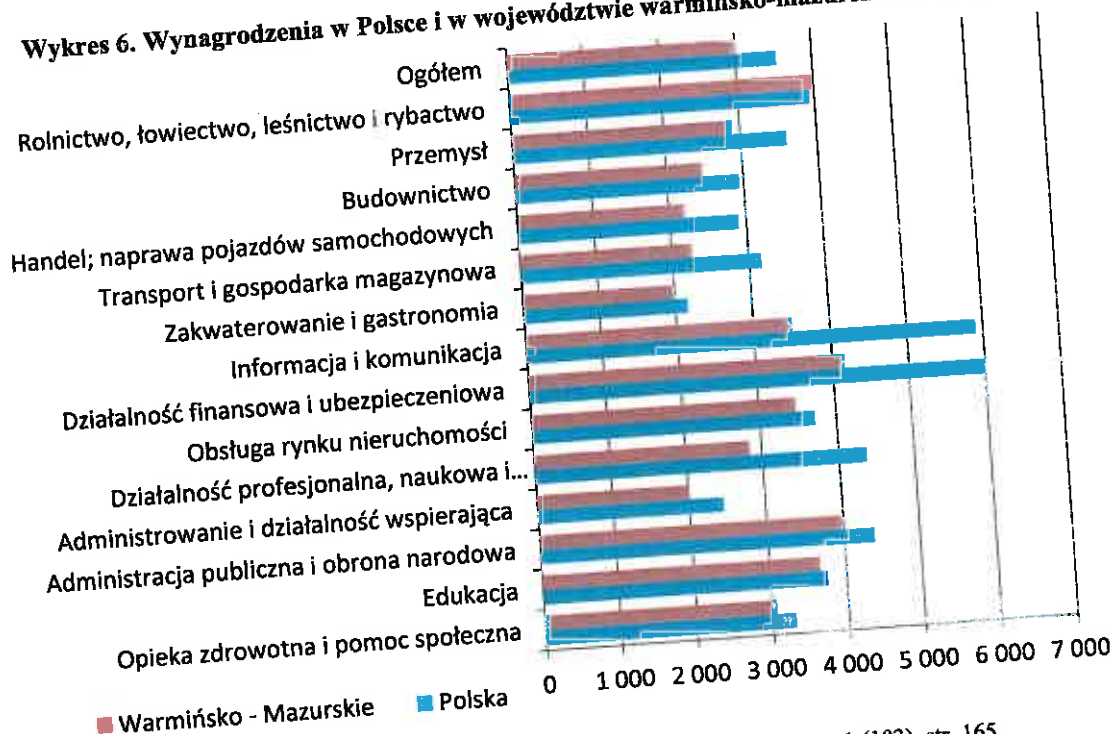
Źródło: Eurostat.

1.7. WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie dwunastu miesięcy 2012 roku⁹ w gospodarce narodowej wyniosło w województwie warmińsko-mazurskim 2 996,24 zł. Było więc wyższe o 132,95 zł (o 4,6%) niż w 2011 roku, natomiast nadal pozostaje na poziomie niższym (o 841,0 zł, tj. o 21,9%) niż w kraju, gdzie wyniosło 3 837,20 zł.

⁹ Brak danych za 2013 rok w podziale na wynagrodzenia w poszczególnych sekcjach gospodarki.

Wykres 6. Wynagrodzenia w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim w 2012 roku

Źródło: GUS, Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko - Mazurskiego 2013, TABL. 1 (103), str. 165.

Analiza wynagrodzeń wskazuje na zróżnicowanie ich poziomu. Wynagrodzenia wypłacane w sektorze publicznym były wyższe niż w sektorze prywatnym. W 2012 r. pracodawcy publiczni płacili swoim pracownikom przeciętnie 3 698 zł i było to o 1 094 zł. więcej niż w sektorze prywatnym. Rozpiętość wynagrodzeń między sekcjami PKD była jeszcze większa. Najwyższe wynagrodzenie otrzymywali zatrudnieni w sekcji *działalność finansowa i ubezpieczenia* (4 162,61 zł), a najniższe w sekcji *zakwaterowania i gastronomia* (1 990,23 zł.).

Tabela 5. Wynagrodzenia w Polsce i województwie warmińsko-mazurskim w 2012 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Polska	Warmińsko Mazurskie	Województwo/ Polska w %
OGÓŁEM	3 530,47	2 996,24	84,9%
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	3 941,11	3 979,36	101,0%
Przemysł	3 600,30	2 895,05	80,4%
Budownictwo	2 951,68	2 486,37	84,2%
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 905,28	2 215,91	76,3%
Transport i gospodarka magazynowa	3 166,17	2 275,85	71,9%
Zakwaterowanie i gastronomia	2 177,02	1 990,23	91,4%
Informacja i komunikacja	5 900,26	3 506,40	59,4%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5 989,61	4 162,61	69,5%
Obsługa rynku nieruchomości	3 719,01	3 492,49	93,9%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 361,27	2 855,73	65,5%
Administrowanie i działalność wspierająca	2 462,33	2 025,74	82,3%
Administracja publiczna i obrona narodowa	4 392,24	3 981,40	90,6%
Edukacja	3 750,45	3 669,99	97,9%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 300,56	3 061,28	92,8%

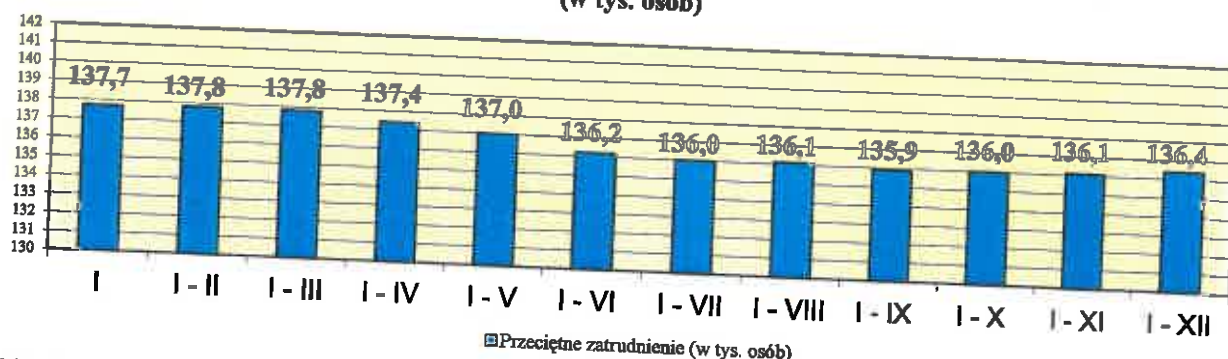
Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2013, TABL. 1 (103), str. 165. Bank Danych Lokalnych GUS.

Wynagrodzenia w większości sekcji gospodarki były niższe w województwie niż w kraju. Wyjątek stanowiło rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, w których wynagrodzenie w województwie warmińsko-mazurskim było wyższe o 38,25 zł (1,0%). Największą różnicę pomiędzy zarobkami w województwie i w kraju odnotowano w sekcji *Informacja i komunikacja* (40,6%) oraz w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*, gdzie wynosiła ona 34,5%. Najmniejszy dystans, wynoszący 2,1%, występował pomiędzy wysokością wynagrodzeń w sekcji *Edukacja*.

1.8. ZATRUDNIENIE ORAZ WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (tj. przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób) w 2013 roku wyniosło 136,4 tys. osób i było o 1,8% niższe niż przed rokiem, podczas gdy w kraju nastąpił spadek o 1,0%.

Wykres 7. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie w okresie I-XII 2013 r. (w tys. osób)

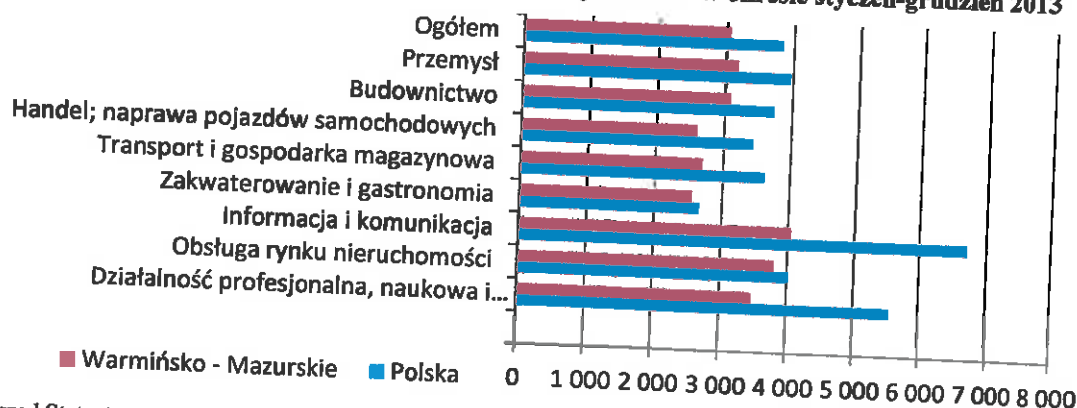

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Analizując przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w skali całego 2013 roku należy zauważyć, iż zmalało ono w budownictwie (o 13,9%), pozostałej działalności usługowej (o 11,6%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,3%), wzrosło natomiast m.in. w informacji i komunikacji (o 5,9%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,4%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 roku wyniosło 3 049,13 zł i było o 2,4% wyższe niż rok temu. W kraju ukształtowało w analizowanym okresie na poziomie 3 837,20 zł, będąc tym samym o 2,9% wyższe niż w 2012 roku.

Wykres 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (w zł) w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w okresie styczeń-grudzień 2013

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Najwyższe miesięczne wynagrodzenie zarówno w kraju, jak i w województwie odnotowano w sektorze *Informacja i komunikacja* (Polska – 6 697,63 zł; województwo 4 043,88 zł.). Najniższe miesięczne wynagrodzenie, odbiegające od średniej zarówno krajowej, jak i wojewódzkiej, odnotowano w sektorze *Zakwaterowanie i gastronomia* (Polska – 2 663,10 zł; województwo – 2 545,16 zł.).

2. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

2.1. POZIOM BEZROBOCIA

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego w końcu 2013 roku wyniosła 115 873 osoby. W porównaniu do 2012 roku obserwujemy wzrost tego wskaźnika o 2,3% (o 2 650 osób) – na przełomie lat 2011 – 2012 różnica ta wynosiła 5,6% (5 890 osób).

Rysunek 2. Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim oraz w Polsce w latach 2011-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W kraju, liczba bezrobotnych na koniec 2013 roku ukształtowała się na poziomie 2 157,9 tys. Porównując te dane z wskaźnikami z okresu ostatnich trzech lat, obserwujemy iż nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w kraju o 1% (o 21,1 tys. osób) w stosunku do 2012 roku oraz o 8,8% (o 175,2 tys. osób) w odniesieniu do 2011 roku.

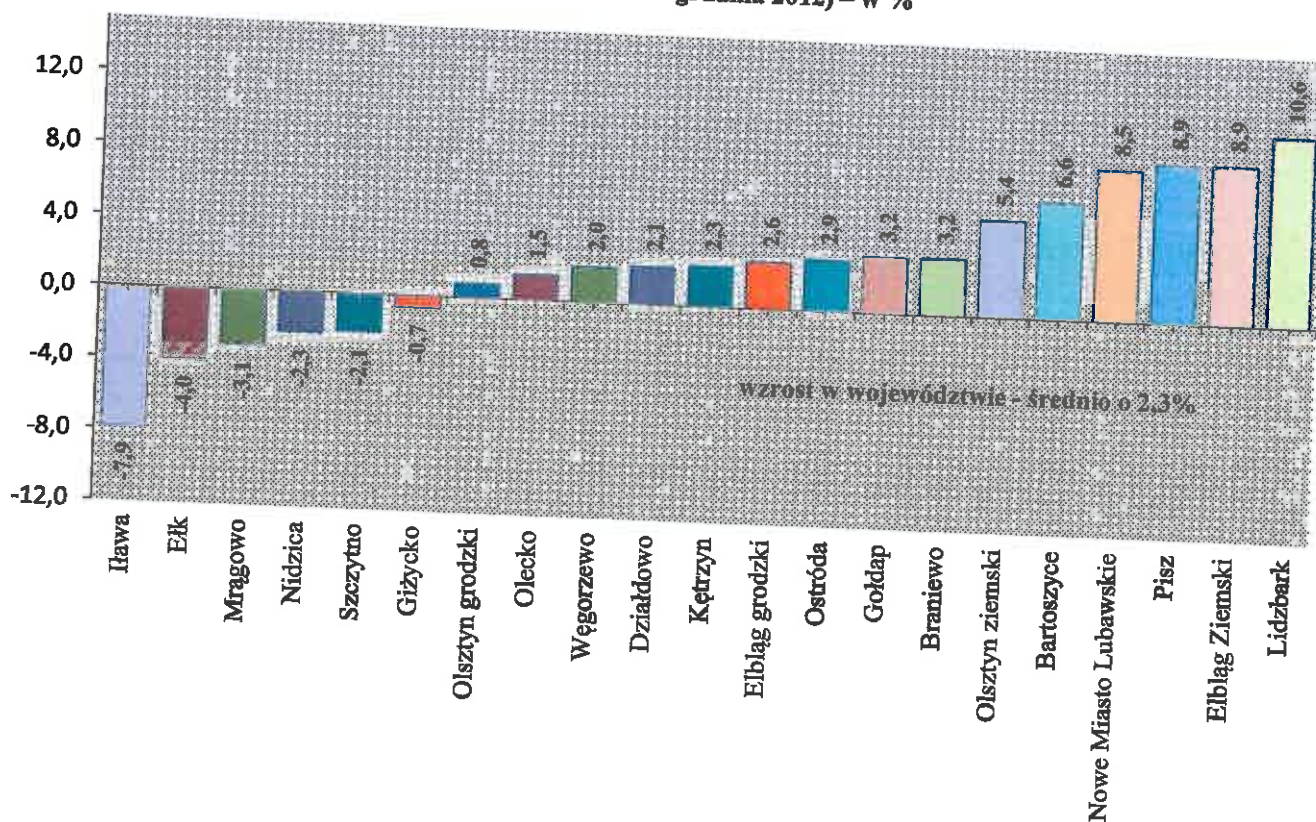
W odniesieniu do grudnia 2012 roku, liczba bezrobotnych spadła w sześciu powiatach województwa warmińsko-mazurskiego:

- ❖ iławskim – o 366 osób, tj. o 7,9%;
- ❖ ełckim – o 346 osób, tj. o 4,0%;
- ❖ mrągowskim – o 135 osób, tj. o 3,1%;
- ❖ nidzickim – o 57 osób, tj. 2,3%;
- ❖ szczycieńskim – o 137 osób, tj. o 2,1%;
- ❖ giżyckim – o 16 osób, tj. o 0,7%.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wykres 9. Roczne zmiany liczby bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim (grudzień 2013 do grudnia 2012) – w %

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych MPiPS-01.

Wzrost bezrobocia w stosunku do grudnia 2012 roku, wystąpił natomiast w piętnastu powiatach województwa warmińsko-mazurskiego, w tym największy procentowo w:

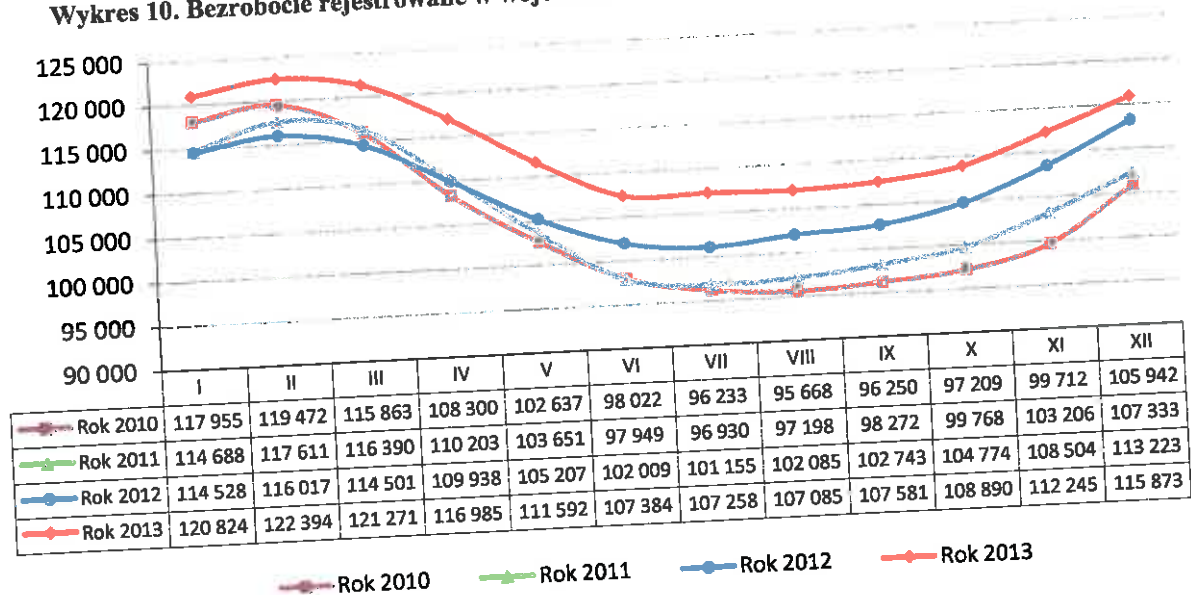

- ❖ lidzbarskim – o 402 osoby, tj. o 10,6%;
- ❖ elbląskim ziemskim – o 501 osób, tj. o 8,9%;
- ❖ piskim – o 516 osób, tj. o 8,9%;
- ❖ nowomiejskim – o 304 osoby, tj. 8,5%;
- ❖ bartoszyckim – o 299 osób, tj. o 6,6%;
- ❖ olsztyńskim ziemskim – o 461 osób, tj. o 5,4%.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych MPiPS-01.

Charakterystycznym zjawiskiem dla województwa warmińsko-mazurskiego jest sezonowość bezrobocia. W roku 2013 największa liczba bezrobotnych przypadła na początek roku. W lutym osiągnęła wartość 122 394 osób bezrobotnych i była o 15 309 (o 14,3%) osób większa niż w sierpniu 2013 roku kiedy w urzędach pracy zarejestrowanych było najmniej bezrobotnych (107 085 osób). Od czterech lat, niezmiennie luty jest miesiącem, w którym bezrobocie na Warmii i Mazurach jest najwyższe, natomiast miesiące lipiec i sierpień w naszym województwie charakteryzuje się najniższym poziomem bezrobocia.

Wykres 10. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2010-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Poziom bezrobocia w 2013 roku ukształtował się pod wpływem zwiększonego napływu do bezrobocia, przy spadku liczby wyłączeń z ewidencji bezrobotnych. W urzędach pracy naszego regionu zarejestrowało się 141 989 osób, a odpływ wyniósł 139 339 osób, co oznacza, że przewaga napływu nad odpływem wyniosła w skali roku 2 650 osób. W porównaniu do 2012 roku napływ bezrobocia zwiększył się o 2,5% (3 477 osób), a do 2011 roku o 1,6% (2 252 osoby).

Największy odsetek wśród nowo zarejestrowanych stanowili bezrobotni legitymujący się stażem pracy – 84,6% (120 130 osób). W ciągu dwóch ostatnich lat odsetek ten zmniejszył się o 0,1 pkt proc.

Rysunek 3. Napływ bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Osoby, które po raz pierwszy ubiegały się o status bezrobotnego stanowiły w 2013 roku 15,4% (21 859 osób). W odniesieniu do lat poprzednich obserwujemy wahanie tego wskaźnika: spadek o 1,4 pkt proc. w stosunku do 2012 roku oraz wzrost o 0,3 pkt proc. w odniesieniu do 2011 roku.

Wśród osób powracających do ewidencji w 2013 roku, 14,1% (19 995 osób) stanowili uczestnicy aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (tj. szkoleń, prac społecznie użytecznych, staży i przygotowania zawodowego dorosłych).

Rysunek 4. Napływ w strukturze bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W roku 2013 najwięcej nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w rejestrach urzędów pracy powiatów:

- ❖ olsztyńskiego ziemskiego – 11 276 osób (7,9% napływu w województwie);
- ❖ ostródzkiego – 10 856 osób (7,6%);
- ❖ olsztyńskiego grodzkiego – 10 565 osób (7,4%);
- ❖ kętrzyńskiego – 9 443 osoby (6,7%);
- ❖ ełckiego – 9 158 osób (6,4%).

Na koniec grudnia 2013 roku liczba bezrobotnych wyłączonych z rejestrów powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego osiągnęła wartość 139 339 osób. W skali trzech ostatnich lat obserwujemy wzrost tego wskaźnika. W odniesieniu do 2012 roku odpływ zwiększył się o 6 717 osób (o 5,1%), natomiast w stosunku do 2011 roku o 993 osoby (o 0,7%).

W roku 2013 najwięcej wyrejestrowań bezrobotnych odnotowano w urzędach pracy powiatów:

- ❖ olsztyńskiego ziemskiego – 10 815 osób (7,8% odpływu w województwie);
- ❖ ostródzkiego – 10 599 osób (7,6%);
- ❖ olsztyńskiego grodzkiego – 10 507 osób (7,5%);
- ❖ ełckiego – 9 504 osoby (6,8%);
- ❖ kętrzyńskiego – 9 294 osoby (6,7%).

Największa liczba bezrobotnych (65 535 osób) została wyrejestrowana z uwagi na podjęcie zatrudnienia, co stanowiło 47% ogólnego odpływu w 2013 roku. Na przestrzeni lat 2011-2013 zaobserwowano tym samym wzrost tego wskaźnika o 2,4 pkt proc. Wskaźnik płynności rynku pracy, określający stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby nowo zarejestrowanych wyniósł w regionie w 2013 roku 46,2%, czyli był o 4,2 pkt proc. wyższy niż w 2012 roku (42,0%). Zróżnicowanie tego wskaźnika na poziomie powiatów było wysokie i wynosiło 19,3 pkt proc. (od 37,8% w powiecie kętrzyńskim do 57,1% w powiecie działdowskim).

W 2013 roku największa liczba bezrobotnych została wyrejestrowana z uwagi na podjęcie pracy niesubsydiowanej – 54 841 osób (83,7%) – podczas gdy z zatrudnienia subsydiowanego skorzystały w tym czasie – 10 694 osoby (16,3%).

Rysunek 5. Odływ bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2013

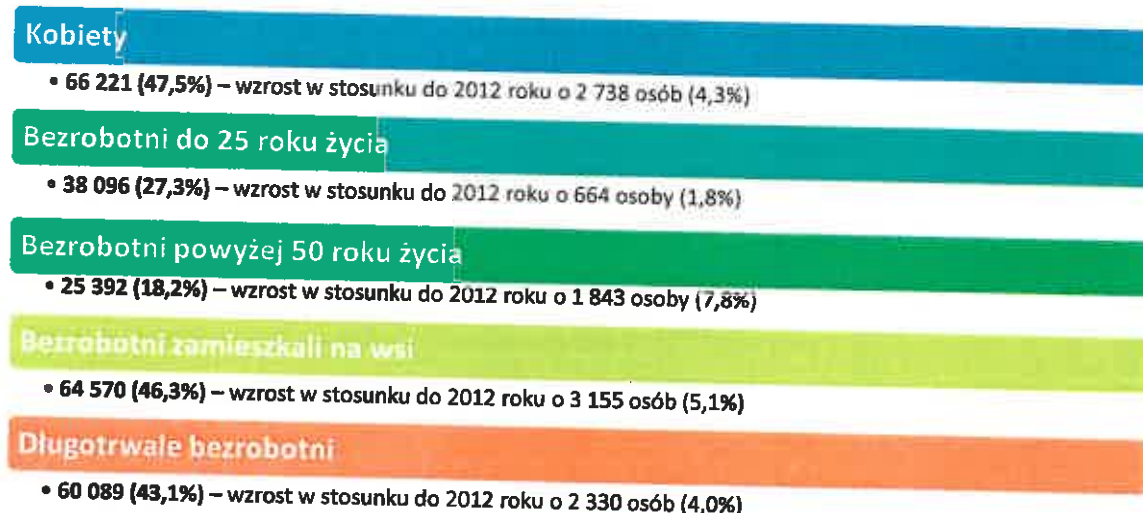
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W związku z uczestnictwem bezrobotnych w 2013 roku w takich aktywnych formach jak: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe czy prace społecznie użyteczne, z rejestrów urzędów pracy odpłynęło łącznie 19 667 osób, co stanowiło 14,1% całego odpływu w omawianym okresie. W skali trzech ostatnich lat wskaźnik wyrejestrowań, ze względu na udział w aktywnych formach, wzrósł odpowiednio: o 0,3 pkt proc. w stosunku do 2012 roku oraz o 5,4 pkt proc. w odniesieniu do 2011 roku.

Spada wskaźnik procentowy osób wyrejestrowanych z ewidencji z uwagi na niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. W 2013 roku wyniósł on 23,7% (33 043 osoby), to o 3,4 pkt proc. mniej niż w 2012 roku (27,1% – 35 905 osób) oraz o 7,9 pkt proc. mniej niż w 2011 roku (31,6% – 43 700 osób). Wśród powiatów o najwyższym odsetku niepotwierdzeń gotowości do pracy wskazać należy miasto Elbląg (32,5% odpływu), miasto Olsztyn (30,1%), powiat olsztyński (27,6%) i giżycki (27,1%). Na drugim biegunie znajdują się powiaty: ełcki (16,8% wyłączeń), nowomiejski (17,1%) oraz działdowski (17,6%).

Wskazać należy, że poza wysoką liczbą niepotwierdzeń gotowości do pracy w 2013 roku w województwie warmińsko-mazurskim 7 962 bezrobotnych (5,7% odpływu) dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego, a kolejne 2 270 osób (1,6%) odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Zatem łącznie prawie 1/3 osób wyrejestrowanych w 2013 roku z ewidencji bezrobotnych, faktycznie nie było zainteresowanych pomocą urzędów pracy w znalezieniu zatrudnienia. Biorąc pod uwagę płeć bezrobotnych w grupach tych dominowali mężczyźni, stanowiąc wśród osób niepotwierdzających gotowości do pracy 65,4%; w grupie bezrobotnych, którzy odmówili bez uzasadnionej przyczyny propozycji pomocy – 62,4%, a wśród osób dobrowolnie rezygnujących ze statusu bezrobotnego – 51,9%.

Rysunek 6. Odpyływ w strukturze bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2012

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

2.2. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2013 ROKU

Na koniec 2013 roku stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wartość 21,7%, przy 13,4% w kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego zaobserwowano w województwie wzrost tego wskaźnika o 0,5 pkt proc., podczas gdy w kraju pozostał on na niezmiennym poziomie.

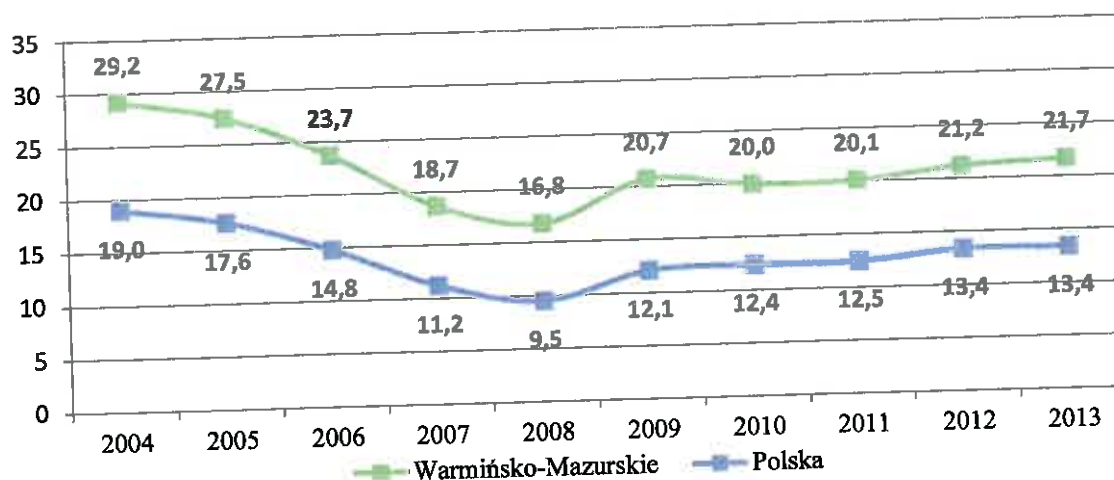
Rysunek 7. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim oraz w Polsce w latach 2013-2012

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W ciągu ostatniej dekady obserwujemy systematyczne zmniejszanie się dystansu pomiędzy wojewódzką i krajową stopą bezrobocia. Jeszcze w 2004 roku wynosił on 10,2 pkt proc., podczas gdy w chwili obecnej kształtuje się na poziomie 8,3 pkt proc. W okresie dziesięciu ostatnich lat dystans pomiędzy wojewódzką, a krajową stopą bezrobocia zmniejszył się o 1,9 pkt proc.

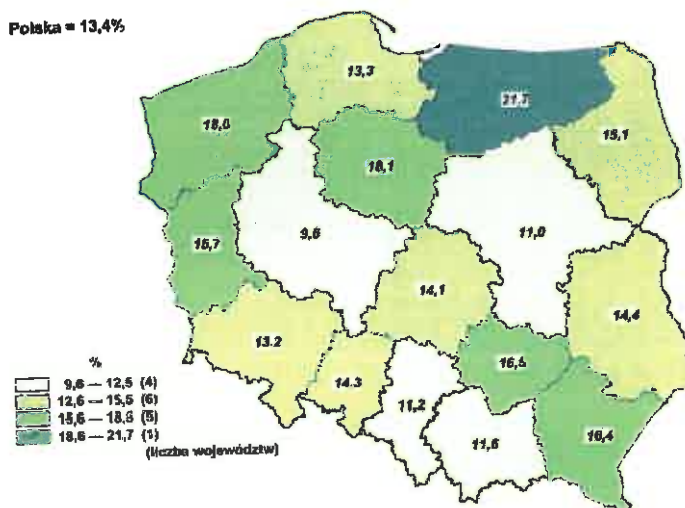
Wykres 11. Tendencje w kształtowaniu się wskaźnika stopy bezrobocia w województwie warmińsko mazurskim na tle kraju w latach 2004-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim była najwyższą w kraju. W pozostałych województwach wskaźnik ten nie przekroczył 20%. Wysokość stopy bezrobocia w przedziale 15,6% – 18,5% ukształtowała się w pięciu województwach: kujawsko-pomorskim (18,1%), zachodniopomorskim (18,0%), świętokrzyskim (16,5%), podkarpackim (16,4%) oraz lubuskim (15,7%). W sześciu województwach stopa bezrobocia mieściła się w przedziale 12,6% – 15,5%: białostockim (15,1%), lubelskim (14,4%), opolskim (14,3%), łódzkim (14,1%), pomorskim (13,3%) oraz w dolnośląskim (13,2%). Najniższa stopa bezrobocia, w przedziale 9,6% – 12,5%, wystąpiła w pozostałych czterech województwach: małopolskim (11,6%), śląskim (11,2%), mazowieckim (11,0%) oraz wielkopolskim (9,6%).

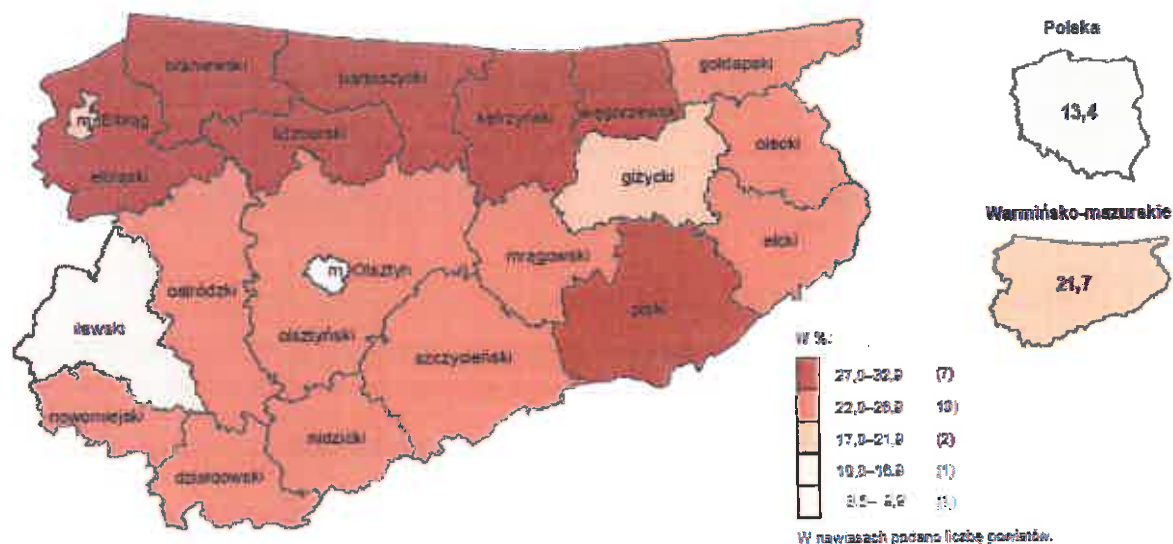
Mapa 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce. Stan w dniu 31 grudnia 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Stopa bezrobocia na Warmii i Mazurach także charakteryzuje się mocnym zróżnicowaniem lokalnym. Rozpiętość wskaźnika w powiatach kształtowała się od 8,5% w mieście Olsztynie do 32,9% w powiecie braniewskim (różnica 24,4 pkt proc.). Dla porównania w 2012 roku różnica ta wynosiła 23,1 pkt proc. (przy 8,3% stopie bezrobocia w Olsztynie i 31,4% w powiecie Piskim).

Mapa 7. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 roku według powiatów

Źródło: Urząd statystyczny w Olsztynie.

Stopa bezrobocia poniżej średniej wojewódzkiej (21,7%) wystąpiła w czterech powiatach Warmii i Mazur: w mieście Olsztynie i Elblągu oraz w powiatach giżyckim i iławskim. W mieście Olsztynie osiągnęła wartość 8,5%, a więc o 0,2 pkt proc. więcej niż w analogicznym okresie 2012 roku. W powiecie iławskim stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 12,3%. W ujęciu rocznym obserwujemy zatem spadek tej wartości o 0,8 pkt proc. Wzrost stopy bezrobocia, w odniesieniu do roku 2012, wystąpił także w mieście Elblągu i powiecie giżyckim, odpowiednio o: 0,3 pkt proc. i 0,6 pkt proc.

W siedemnastu powiatach, stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie wyższym niż średnio w województwie. Najwyższy wskaźnik, bo na poziomie 32,9%, odnotowano w powiecie braniewskim (wzrost do 2012 r. o 2,0 pkt proc.). Równie wysoki poziom bezrobocia odnotowano w powiecie piskim – 32,7% (wzrost do 2012 r. o 1,3 pkt proc.). Spośród wszystkich siedemnastu powiatów, w których stopa bezrobocia przekraczała średnią dla województwa, najniższy wskaźnik odnotowano w dwóch powiatach subregionu olsztyńskiego: nidzickim – 22,6% oraz mrągowskim – 22,7% (w obu przypadkach nastąpił spadek tego wskaźnika względem roku 2012 o 0,1 pkt proc.).

2.3. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY

Zwolnieniem grupowym w świetle przepisów prawa jest rozwiązanie przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonane przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron¹⁰.

Zwolnienie grupowe następuje wtedy, gdy w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
- 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
- 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników.

W 2013 roku, w województwie warmińsko-mazurskim, 22 zakłady pracy nadesłały do urzędów pracy 49 zgłoszeń o zamiarze przeprowadzenia zwolnienia grupowego. Dla porównania w 2012 roku, wpłynęło 57 takich zgłoszeń od 35 zakładów pracy.

Rysunek 8. Zgłoszenia zwolnień grupowych w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W wyniku planowanych zwolnień zgłoszonych do urzędów pracy w regionie w 2013 roku, zagrożonych utratą pracy było w sumie 760 osób, w stosunku do 2012 roku nastąpił spadek tej liczby o 1 206 osób, tj. 61,3%. W 2013 roku, największa liczba pracowników, których mogły objąć zwolnienia grupowe zatrudniona była w zakładach pracy działających w sekcji:

- **C – Przetwórstwo przemysłowe** – 222 osoby (29,2% ogółu wszystkich osób przewidzianych do zwolnienia),
- **F – Budownictwo** – 137 osób (18,0%),
- **G – Handel hurtowy i detaliczny** – 95 osób (12,5%).

¹⁰ Zasady przeprowadzania zwolnień grupowych określa Ustawa z dnia 13 marca 2003 o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844, z późniejszymi zmianami).

Tabela 6. Liczba osób zagrożonych utratą pracy w ramach planowanych zwolnień grupowych w latach 2012-2013 według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Sekcja	Zgłoszenia w 2012	Zgłoszenia w 2013	Udział proc. w ogóle zgłoszeń w 2012	Udział proc. w ogóle zgłoszeń w 2013
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	0	0,6	0,0
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	444	222	22,6	29,2
Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	62	0,0	8,2
Sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	15	0,0	2,0
Sekcja F - Budownictwo	119	137	6,1	18,0
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	804	95	40,9	12,5
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	40	0	2,0	0,0
Sekcja J - Informacja i komunikacja	20	0	1,0	0,0
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	33	34	1,7	4,5
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	163	0	8,3	0,0
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	29	5	1,5	0,7
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	250	87	12,7	11,4
Sekcja P - Edukacja	28	30	1,4	3,9
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24	0	1,2	0,0
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa	0	73	0,0	9,6
RAZEM	1 966	760	100,0	100,0

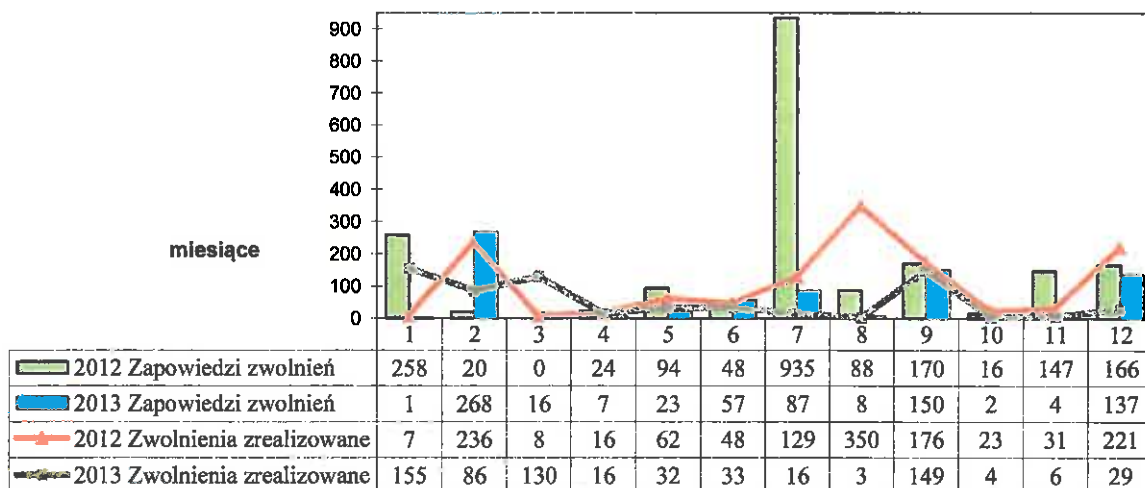
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Poddając analizie lata 2012-2013 można zauważyć zmianę w strukturze osób zagrożonych utratą pracy w wyniku planowanych zwolnień grupowych. Podczas gdy w 2012 roku, najwięcej osób zgłoszonych do zwolnień grupowych pracowało w *Sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny* (40,9% ogółu), w 2013 nastąpił największy spadek procentowego udziału tych osób (o 28,4 pkt proc.). Na przestrzeni omawianych lat, zmienił się również procentowy udział pracowników, w ogóle objętych zgłoszonymi zwolnieniami z sektora: *L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (spadek o 8,3 pkt proc.) oraz *Sekcji H – Transport i gospodarka magazynowa* (o 2,0 pkt proc.).

Wzrost zagrożeniem zwolnieniami grupowymi w porównaniu do 2012 roku, najbardziej zauważalny był w firmach budowlanych (wzrost o 12,0 pkt proc.), pozostałej działalności usługowej (o 9,6 pkt proc.) oraz przedsiębiorstwami zajmującymi się wytwarzaniem i zaopatrywa-

niem w energię elektryczną, parę wodną, gorącą wodę i powietrze z układów klimatyzacyjnych (o 8,2 pkt proc.).

Wykres 12. Liczba zapowiedzi i zwolnień grupowych w województwie warmińsko-mazurskim na przestrzeni miesięcy w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W wyniku zwolnień grupowych, zgłoszonych do urzędów pracy, zatrudnienie w 2013 roku straciło w sumie 659 osób z 24 zakładów pracy. W porównaniu do 2012 roku, liczba osób zwolnionych grupowo spadła o 49,6% (648 osób).

Rysunek 9. Zwolnienia grupowe w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2013 roku najwięcej osób zostało zwolnionych w *Sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe* – 203 osoby (30,8% ogółu zwolnionych). Liczną grupę stanowiły osoby zatrudnione poprzednio w sektorze: *F - Budownictwo* (147 osób, tj. 22,3%) oraz *O – Administracja publiczna i obrona narodowa* (121 osób, tj. 18,4%).

Tabela 7. Liczba osób objętych zwolnieniami grupowymi w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013 roku według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Sekcja	Zwolnienia w 2012	Zwolnienia w 2013	Udział proc. w ogóle zwolnieniach w 2012	Udział proc. w ogóle zwolnieniach w 2013
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	0	0,9	0,0
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	338	203	25,9	30,8
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	15	0,0	2,3
Sekcja F - Budownictwo	86	147	6,6	22,3
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	451	80	34,5	12,1
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	40	0	3,1	0,0
Sekcja J - Informacja i komunikacja	20	0	1,5	0,0
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	33	34	2,5	5,2
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	154	0	11,8	0,0
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	29	5	2,2	0,8
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	120	121	9,2	18,4
Sekcja P - Edukacja	0	30	0,0	4,6
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24	0	1,8	0,0
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa	0	24	0	3,6
RAZEM	1 307	659	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

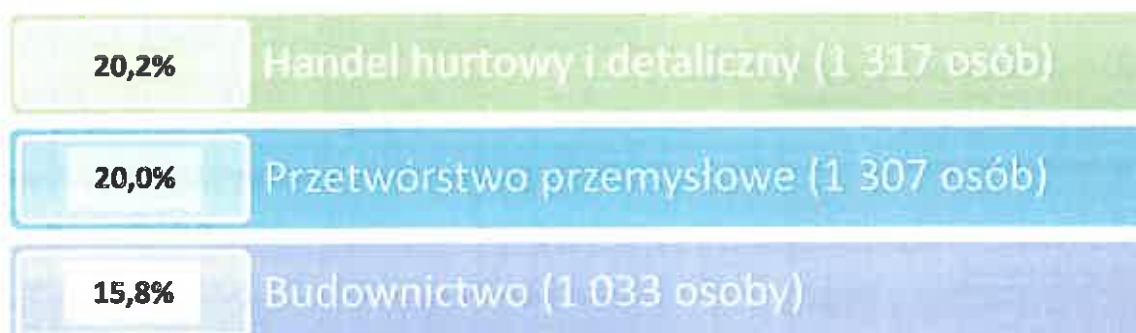
Analizując strukturę zakładów, z których najczęściej pochodzili zwalniani pracownicy w stosunku do 2012 roku, obserwujemy wzrost o 15,7 pkt proc. udziału pracowników z firm działających w *Budownictwie*. Duży odsetek liczby osób zwolnionych grupowo nastąpił również w przedsiębiorstwach działających w Sekcji: *O – Administracja publiczna i obrona narodowa* (o 9,2 pkt proc.) oraz *C – Przetwórstwie przemysłowym* (o 4,9 pkt proc.).

Zmniejszenie liczby osób zwolnionych grupowo w poszczególnych firmach, może świadczyć o poprawie sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw. Największy spadek odsetka osób zwalnianych grupowo nastąpił w Sekcji: *G – Handel hurtowy i detaliczny* (o 22,4 pkt proc.), *L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (o 11,8 pkt proc.) oraz *H – Transport i gospodarka magazynowa* (o 3,1 pkt proc.).

Istotnym jest fakt, że realizacja zwolnień grupowych nie oddaje w pełni skali całego zjawiska związanego z redukcją miejsc pracy w naszym województwie. W 2013 roku, w urzędach pracy w regionie zarejestrowało się 115 409 osób, które poprzednio pracowały. W grupie tej 6 520 osób

zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (w stosunku do 2012 roku, liczba ta wzrosła o 2 613 osób, tj. o 40,1%). Na przestrzeni lat 2012-2013 można zauważyć spadek odsetka kobiet zwolnionych tym trybem. Podczas gdy w ciągu 2012 roku udział procentowy kobiet wyniósł 51,1%, w 2013 spadł on o 4,2 pkt proc. wynosząc 46,9%.

Rysunek 10. Udział procentowy osób rejestrujących się w urzędach pracy po zwolnieniach z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2013 roku według Sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Według stanu na koniec grudnia 2013 roku, w ewidencji urzędów pracy, zarejestrowanych było 4 548 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (3,9% ogółu bezrobotnych). W porównaniu do końca 2012 roku liczebność tej kategorii bezrobotnych zwiększyła się o 36,8% (tj. 1 223 osoby). Do zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było 65,7% bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (2 987 osób). Dla porównania, w 2012 roku odsetek osób z prawem do tego świadczenia wynosił 70,3% (2 336 osób).

Rysunek 11. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy według stanu na 31 grudnia 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wśród osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy 50,0% (2 276 osoby) stanowiły kobiety, przy czym ich odsetek w powiatach waha się od 36,8% w mławowskim do 73,7% w lidzbarskim.

W Polsce w końcu 2013 w urzędach pracy zarejestrowanych było 113,5 tys. osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Tym samym w ciągu roku liczba ta zwiększyła się o 29,3%. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 5,3% zarejestrowanych bezrobotnych w Polsce.

2.4. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIA W 2013 ROKU

Województwo warmińsko-mazurskie cechuje silny poziom zróżnicowania z uwagi na różne czynniki, tj.: płeć, wiek bezrobotnych, poziom wykształcenia, , czas pozostawania bez pracy, staż pracy, miejsce zamieszkania i inne. Analiza wymienionych elementów pozwoliła na określenie tendencji panujących na rynku pracy w 2013 roku.

2.4.1. BEZROBOTNI WG PŁCI

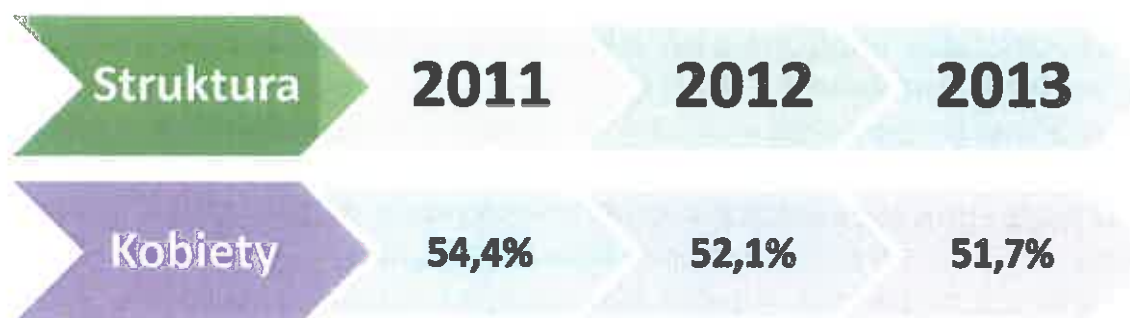
Województwo

Z analizy struktury osób bezrobotnych, które figurują w rejestrach urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego wynika, że to kobiety stanowią większy odsetek wśród ogółu bezrobotnych. Na koniec 2013 roku udział procentowy kobiet w tej kategorii wynosił 51,7% (59 915 osób) i był niższy niż rok wcześniej, gdzie stanowił 52,1% (spadek o 0,4 pkt proc.). W odniesieniu do roku 2011 zmniejszył się o 2,7 pkt proc.

Najwyższe udziały kobiet notowano w powiatach Iławskim (59,9%) i nowomiejskim (57,3%), zaś najniższe w mrągowskim (47,2%) i kętrzyńskim (48,4%).

Analiza bezrobocia wg płci wskazuje również, że na przełomie 2012 i 2013 roku zdecydowanie szybciej zwiększała się liczba mężczyzn niż kobiet. Przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 3,1%, liczba zarejestrowanych kobiet wzrosła o 1,6% (przy średnim wzroście wynoszącym 2,3%).

Rysunek . Udział procentowy kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

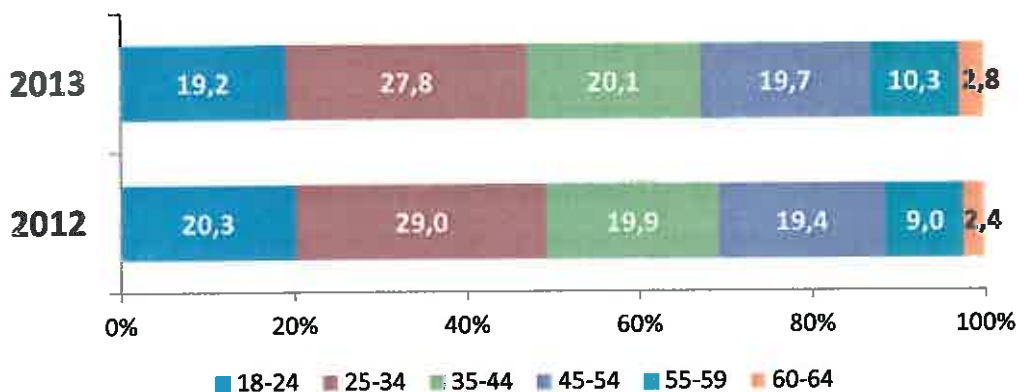
Polska

W Polsce, podobnie jak w województwie, większą grupę bezrobotnych stanowią kobiety – na koniec 2013 roku ich odsetek wynosił 51%. Na przestrzeni ostatnich lat udział procentowy kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych także maleje: o 2,5 pkt proc. w stosunku do roku 2011 oraz o 0,4 pkt proc. w odniesieniu do roku 2012.

2.4.2. BEZROBOTNI WG WIEKU

Bezrobocie na Warmii i Mazurach jest zróżnicowane także ze względu na wiek osób pozostających bez zatrudnienia. Najtrudniejsza sytuacja dotyczy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a więc m.in.: bezrobotnych do 25 roku życia oraz osób w wieku 50+. Odpowiedzią na problemy tych grup są programy rynku pracy adresowane z myślą o osobach, którym najtrudniej jest odnaleźć się na rynku zatrudnienia. Analiza sytuacji bezrobotnych w ujęciu struktury wiekowej, implikuje następujące wnioski.

Wykres 2. Zmiany w strukturze bezrobotnych według grup wiekowych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Najliczniejszą grupę wiekową w strukturze bezrobotnych stanowią osoby w wieku **25-34 lata**. Wg danych na koniec grudnia 2013 roku ich liczba wyniosła 32 222 osoby (27,8% ogółu bezrobotnych) i była niższa niż w roku poprzednim o 641 osób (o 2%). Spadł również udział procentowy tej grupy wiekowej w ogóle bezrobotnych z 29,0% w 2012 roku do 27,8% w 2013 roku (spadek o 1,2 pkt proc.). Równie duży odsetek bezrobotnych stanowią osoby w wieku **35-44 lata**. W końcu 2013 roku, w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego, zarejestrowanych było 23 305 osób bezrobotnych (20,1%) w tym przedziale wiekowym, to o 758 osób (3,4%) więcej niż przed rokiem. Wzrósł także w skali roku odsetek tych bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych – o 0,2 pkt proc. Liczba bezrobotnych w grupie wiekowej **45-54 lata** ukształtowała się na poziomie 22 838 osób i była wyższa niż w 2012 roku o 831 osób (o 3,8%). W odniesieniu do 2012 roku, udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,3 pkt proc. Najmłodsza kategoria bezrobotnych, a więc osoby w wieku **18-24 lata**, wciąż tworzą bardzo dużą liczbę wśród wszystkich bezrobotnych na Warmii i Mazurach. W roku 2012 była ona jedną z najwyższych w tej grupie wiekowej. Na koniec 2013 roku zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych (spadek o 759 osób, tj. o 3,3%) jak i ich odsetek w ogóle bezrobotnych (spadek o 1,1 pkt proc.). Stosunkowo niski wskaźnik udziału w ogólnym bezrobociu mają osoby w wieku **55-59 lat**, jednakże niepokojące jest to, że ich liczba bardzo szybko wzrasta. Gdy na koniec 2012 roku bezrobotnych w tej kategorii wiekowej było na Warmii i Mazurach 10 136 osób (9,0% ogółu zarejestrowanych), to już w następnym roku ich liczba zwiększyła się o 1 844 osoby do poziomu 11 980 (10,3%) – jest to wzrost na poziomie 18,2%. Najmniej liczną grupę w omawianej kategorii tworzą osoby w wieku **60-64 lata**. Wg stanu na

koniec 2013 roku ich liczba wyniosła 3 294 osoby (2,8%) natomiast w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 617 osób (23,0%). Jest to równie wysoki wzrost jak w przypadku osób w wieku 55-59 lat. Udział procentowy tej grupy w ogólnym bezrobociu zwiększył się w 2013 roku o 0,4 pkt proc.

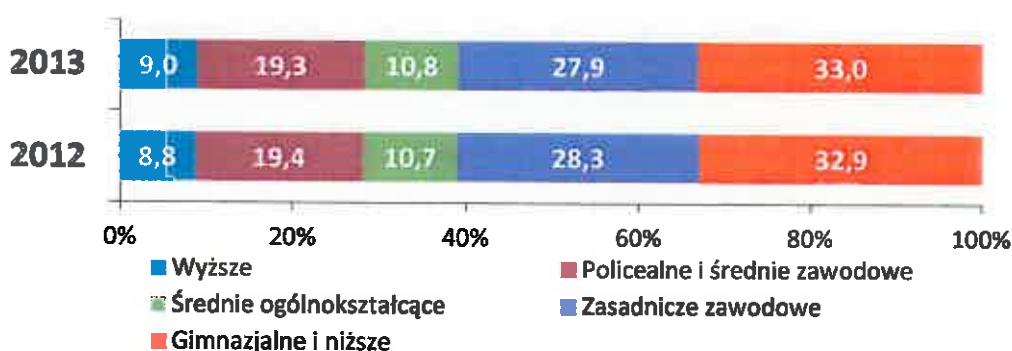
Polska

Największy odsetek bezrobotnych w kraju to osoby w wieku 25-34 lata – na koniec grudnia 2013 roku ich udział procentowy w ogóle bezrobotnych ukształtował się na poziomie 28,4%. Równie duży odsetek stanowią bezrobotni w przedziale wiekowym 35-44 lata – na koniec roku 2013 było to ponad 20%. Najmniej, bo 3,4% wszystkich bezrobotnych w kraju, to osoby w wieku 65 lat i więcej.

2.4.3. BEZROBOTNI WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Wykształcenie to jedna z najważniejszych determinant, która bezpośrednio wpływa na losy absolwenta po zakończonej przez niego edukacji. Biorąc pod uwagę charakter następujących obecnie w Polsce i na świecie przeobrażeń społeczno-gospodarczych, trudno nie doceniać istotnej roli, jaką odgrywa stopień wykształcenia, zarówno w kontekście późniejszego wpływu na poziom życia człowieka, jak i jego status społeczny, itp. Analiza tego wyznacznika pozwala określić następujące zależności i zmiany.

Wykres 14. Zmiany w strukturze bezrobotnych według poziomu wykształcenia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2012

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Spośród blisko 115,9 tys. bezrobotnych zarejestrowanych w 2013 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – 38 190 (33%) osób legitymuje się wykształceniem **gimnazjalnym i niższym**. W skali roku liczba bezrobotnych w tej kategorii zwiększyła się o 983 (o 2,6%) osoby. Na drugim miejscu, wśród zarejestrowanych bezrobotnych, znajdują się absolwenci szkół z wykształceniem **zasadniczym zawodowym**. Wg stan na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych w tej grupie osób wyniosła 32 374 (27,9%) zwiększając się tym samym, w odniesieniu do roku poprzedniego, o 388 osób (wzrost o 1,2%). W dalszym ciągu osoby z wykształceniem **policealnym i średnim zawodowym** tworzą wysoki odsetek w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec 2013 roku osoby te stanowiły 19,3% (22 374 osoby) spośród wszystkich osób występujących w rejestrach urzędów pracy, a więc o 1,7% (o 383 osoby) więcej niż w roku 2012. Jedną z najmniej licznych grup bezrobotnych, z uwagi na kryterium

wykształcenia, byli absolwenci szkół **średnich ogólnokształcących**. Ich liczba wg stanu na koniec 2013 roku wyniosła 12 557 osób (10,8%) i była wyższa niż w roku ubiegłym o 451 osób (o 3,7%). Najbardziej niepokojący jest jednak fakt, iż wzrasta liczba bezrobotnych legitymujących się dyplomem studiów **wyższych**. Na koniec grudnia 2013 roku odsetek osób, w tej kategorii, którzy pozostawali bez zatrudnienia, wyniósł 9% (10 378 osób) i był wyższy niż przed rokiem o 4,5% (o 445 osób).

Szczególnie trudna jest sytuacja młodych osób, które wkraczają na rynek pracy po ukończeniu szkoły. Na koniec roku 2013 wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 6 119 osób (5,3% ogółu bezrobotnych) które znajdowały się w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia edukacji (zgodnie z datą, określoną w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie, poświadczającym ukończenie szkoły). W porównaniu do końca 2012 roku liczba absolwentów szkół spadła o 126 osób, tj. 2,0%.

Wg stanu na koniec 2013 roku, w grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, którzy zarejestrowali się w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego, absolwenci do 27 roku życia, którzy ukończyli szkołę wyższą stanowią 1 298 osób (21,2%). W porównaniu do roku 2012 obserwujemy spadek odsetka bezrobotnych w tej kategorii o 90 osób (o 6,5%).

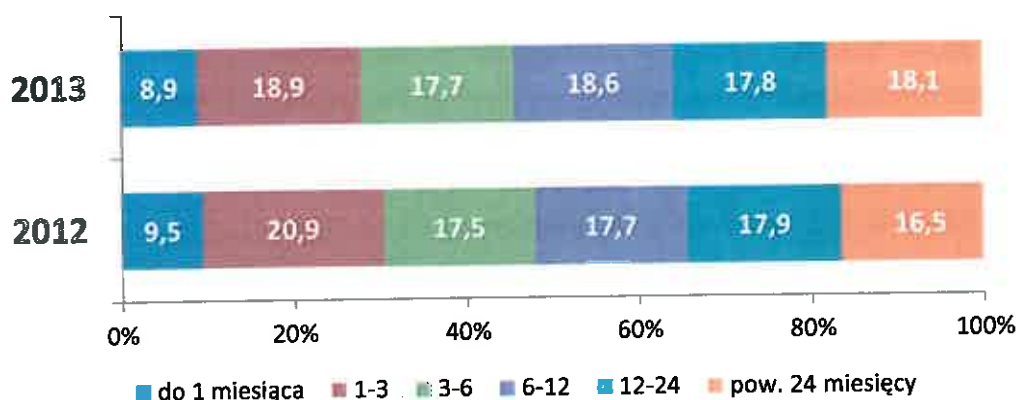
Polska

W kraju w 2013 roku największy odsetek bezrobotnych legitymuje się świadectwem ukończenia **zasadniczej szkoły zawodowej** – 28,1%. Drugi, co do wielkości, odsetek bezrobotnych posiada jedynie wykształcenie **gimnazjalne i niższe** – 27,3%. Bezrobotni legitymujący się wykształceniem **wyższym** stanowili na koniec 2013 roku 12,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w omawianej kategorii. Najmniejszy udział procentowy w strukturze bezrobocia z uwagi na poziom wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem **średnim ogólnokształcącym** – 10,6%.

2.4.4. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Czas, w którym bezrobotny pozostaje bez zatrudnienia odgrywa istotną rolę w jego powrocie na rynek pracy. Im dłużej nie może jej znaleźć, tym większa bezradność i frustracja kieruje jego działaniami. Na warmińsko-mazurskim rynku pracy wciąż duży odsetek osób pozostaje bez zatrudnienia.

Wykres 3. Zmiany w strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

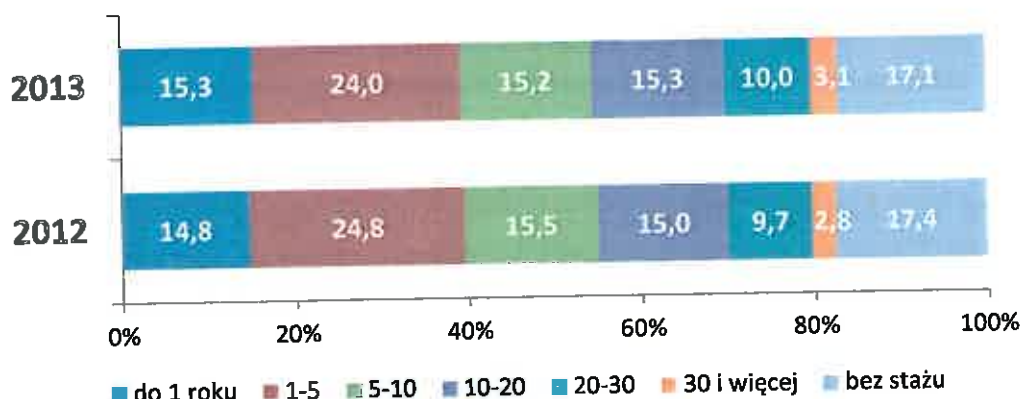
Najwięcej, bo 21 916 osób (18,9%) to bezrobotni, którzy pozostają bez pracy **od 1 do 3 miesięcy**. Odnosząc te dane do roku 2012 możemy zauważyć, że spadła zarówno liczba bezrobotnych w tej kategorii – o 1 757 osób (o 7,4%) – jak również udział procentowy w ogóle bezrobotnych – o 2,0 pkt proc. W dalszej kolejności najwięcej osób nie pracuje w przedziale czasowym **6-12 miesięcy**. Wg stanu na koniec 2013 roku, w tej grupie, bez zatrudnienia pozostawało 21 544 (18,6%) osób, a więc o 1 471 bezrobotnych (o 7,3%) więcej niż przed rokiem. Ponadto, w ogólnej liczbie bezrobotnych ich odsetek wzrósł o 0,9 pkt proc. Równie wysoki wskaźnik bezrobocia występuje wśród osób nie pracujących **powyżej 24 miesięcy**. Na przestrzeni dwóch ostatnich lat liczba bezrobotnych w tej kategorii zwiększyła się z 18 700 osób (16,5%) w 2012 roku do 20 940 (18,1%) w roku 2013, a więc o 2 240 osób (o 12%). Zwiększył się tym samym odsetek tej grupy bezrobotnych w ogólnej ich liczbie o 1,6 pkt proc. Bezrobotni pozostający bez pracy **od 12 do 24 miesięcy** stanowili na koniec 2013 roku 20 678 osób (17,8%) – to o 397 osób (o 2%) więcej niż przed rokiem. W ujęciu rocznym odsetek bezrobotnych w tej kategorii zmniejszył się jednak o 0,1 pkt proc. Przez okres **od 3 do 6 miesięcy** na koniec 2013 roku pracy nie miało 20 467 osób (17,7%). W porównaniu do roku 2012 nastąpił wzrost o 702 osoby (3,6%). Wzrósł również odsetek osób w tej kategorii w ogóle bezrobotnych o 0,2 pkt proc. Najmniejsza liczba osób pozostających bez zatrudnienia to bezrobotni nie pracujący **do 1 miesiąca**. Wg stan na koniec 2013 roku wskaźnik ten osiągnął poziom 10 328 osób (8,9%) i był niższy niż w 2012 roku o 403 osoby (o 3,8%). W ujęciu rocznym spadł tym samym udział procentowy bezrobotnych w tej grupie o 0,6 pkt proc.

W kraju, sytuacja wśród bezrobotnych z uwagi na czas pozostawania bez pracy, przedstawia się inaczej niż w województwie. W Polsce na koniec 2013 roku największy odsetek w strukturze bezrobotnych stanowiły osoby nie pracujące **powyżej dwóch lat** – 19,9%. Bezrobotni nie mający zatrudnienia **od 6 do 12 miesięcy** stanowili w 2013 roku 18,9%. Najniższy odsetek wśród bezrobotnych w omawianej kategorii to osoby nie pracujące **do 1 miesiąca** – 8,8%.

2.4.5. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

Staż pracy niejednokrotnie jest jednym z najważniejszych czynników decydujących o powodzeniu podczas procesu poszukiwania zatrudnienia. Nawet kryterium wieku nie jest aż tak istotne w tym przypadku. To poziom wykształcenia przyszłego pracownika oraz właśnie jego staż pracy ma kluczowy wpływ na to czy poszukiwanie pracy zakończy się sukcesem. Staż pracy to inaczej mówiąc doświadczenie zawodowe, które dany pracownik nabył podczas okresu pracy. Świadczy ono między innymi o stopniu jego wykwalifikowania, zaznajomienia z problematyką, której się podejmuje oraz o jego skuteczności. Dla pracodawcy, oprócz wykształcenia, właśnie takie walory przyszłego pracownika są najistotniejsze. Analiza warmińsko-mazurskiego rynku pracy w 2013 roku została oparta właśnie o czynnik długości stażu pracy bezrobotnych – pozwoliło to sformułować pewne charakterystyczne dla tej grupy zmiany.

Wykres 4. Zmiany w strukturze bezrobotnych według stażu pracy
w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Na koniec 2013 roku w warmińsko-mazurskich urzędach pracy najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych – 27 809 (24,0%) – stanowiły osoby posiadające staż pracy od 1 do 5 lat. W ujęciu rocznym wskaźnik ten zmniejszył się o 237 osób (o 0,8%). Spadł jednocześnie o 0,8 pkt proc. udział tej grup w ogólnym bezrobociu. Duży odsetek bezrobotnych – co jest bardzo niepokojące – stanowią osoby bez stażu pracy. Wg danych powiatowych urzędów pracy, liczba bezrobotnych nigdy wcześniej nie pracujących wyniosła na koniec grudnia 2013 roku aż 19 862 osoby (17,1%). Co prawda w odniesieniu do roku poprzedniego liczba ta zwiększyła się o 109 osób (o 0,6%), to jednak ogółem odsetek bezrobotnych w tej kategorii zmniejszył się o 0,3 pkt proc. Na koniec 2013 roku 17 735 osób bezrobotnych (15,3%) legitymowało się stażem pracy na poziomie do 1 roku oraz 17 692 osoby (15,3%) stażem od 10 do 20 lat. To odpowiednio o 1 002 (o 6%) i o 731 (o 4,3%) osób więcej niż jeszcze przed rokiem. Zwiększył się również udział procentowy tych grup w ogólnej liczbie bezrobotnych – o 0,5 pkt proc. w przypadku osób ze stażem do 1 roku oraz o 0,3 pkt proc. w odniesieniu do osób pracujących od 10 do 20 lat. Zwiększył się również w roku 2013 odsetek osób ze stażem pracy od 5 do 10 lat. Wg danych urzędów pracy z 17 547 bezrobotnych zarejestrowanych w roku 2012 w tej kategorii wiekowej, obecnie ich liczba wzrosła do 17 637 (15,2% udziału w ogólnym bezrobociu), a więc o 92 osoby (0,5%) więcej niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych ze stażem pracy od 20 do 30 lat wyniosła na koniec 2013 roku 11 593 osoby (10,0%), to o 602 (o 5,5%) więcej niż jeszcze przed rokiem. Udział procentowy osób zatrudnionych na rynku pracy od 20 do 30 lat zwiększył się względem 2012 roku o 0,3 pkt proc. Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby, które przepracowały już 30 lat i więcej. Wg stanu na koniec 2013 roku takich osób było 3 545 (3,1%), a więc o 351 (11%) osób więcej niż w odniesieniu do roku poprzedniego. Udział procentowy tej grupy bezrobotnych w ogólnej jej liczbie zwiększył się również o 0,3 pkt proc.

Polska

Największy odsetek bezrobotnych ze względu na długość stażu pracy, podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim, stanowili bezrobotni pracujący od 1 do 5 lat – 22,1%. Na równie wysokim poziomie utrzymuje się odsetek bezrobotnych, którzy w ogóle nie pracowali,

a więc osób **bez stażu pracy** – na koniec 2013 roku było to 18,2%. Najniższy udział procentowy wśród bezrobotnych w strukturze wg stażu pracy, miały osoby pracujące **30 lat i więcej** – 3,9%.

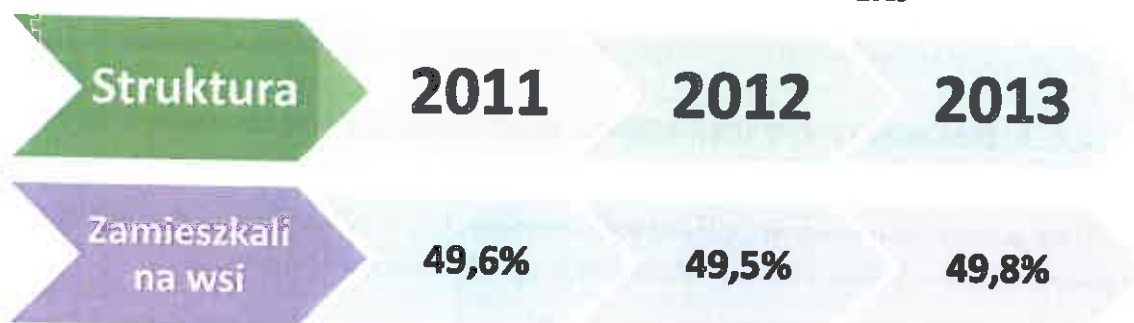
2.4.6. BEZROBOTNI WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Województwo

Bezrobotni zamieszkali na wsi, na koniec 2013 roku stanowili blisko połowę wszystkich osób figurujących w rejestrach urzędów pracy – 49,8% (57 675 osób). W latach 2011–2013 obserwujemy jednocześnie wzrost udziału procentowego tej grupy w ogóle bezrobotnych: o 0,2 pkt proc. w stosunku do roku 2011 oraz o 0,3 pkt proc. w odniesieniu do roku 2012.

Najwięcej bezrobotnych mieszkańców wsi zanotowano w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim (77,4%), zaś najmniej w Giżycku (45,9%).

Rysunek . Udział procentowy osób zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Polska

W kraju, podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim, wzrasta odsetek bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Na koniec 2013 roku w ogólnej liczbie bezrobocia stanowili 44,2%, a więc o 0,1 pkt proc. więcej względem roku 2011 oraz o 0,3 pkt proc. w odniesieniu do roku 2012.

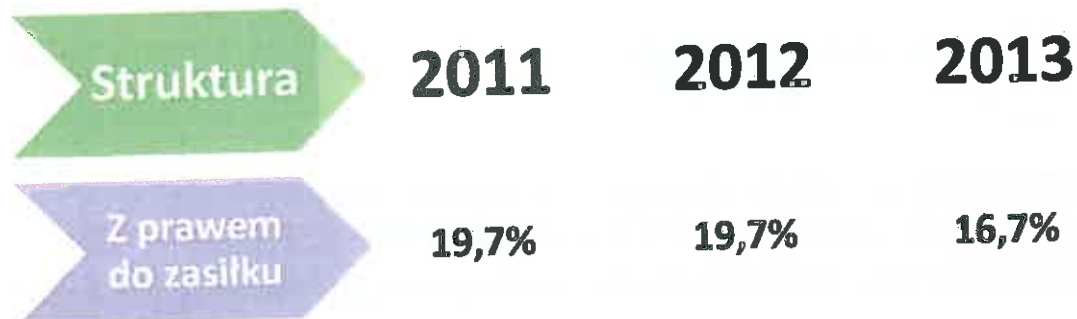
2.4.7. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Województwo

Na koniec 2013 roku bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 16,7% (19 330 osób) spośród wszystkich zarejestrowanych osób w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego. To o 3,0 pkt proc. mniej niż w latach 2011–2012. W tym czasie udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 19,7%.

Najwięcej osób uprawnionych do pobierania zasiłku na koniec grudnia 2013 roku było wśród bezrobotnych w powiecie nidzickim (22,1%), najmniej w Olsztynie (13,4%).

Rysunek . Udział procentowy osób z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

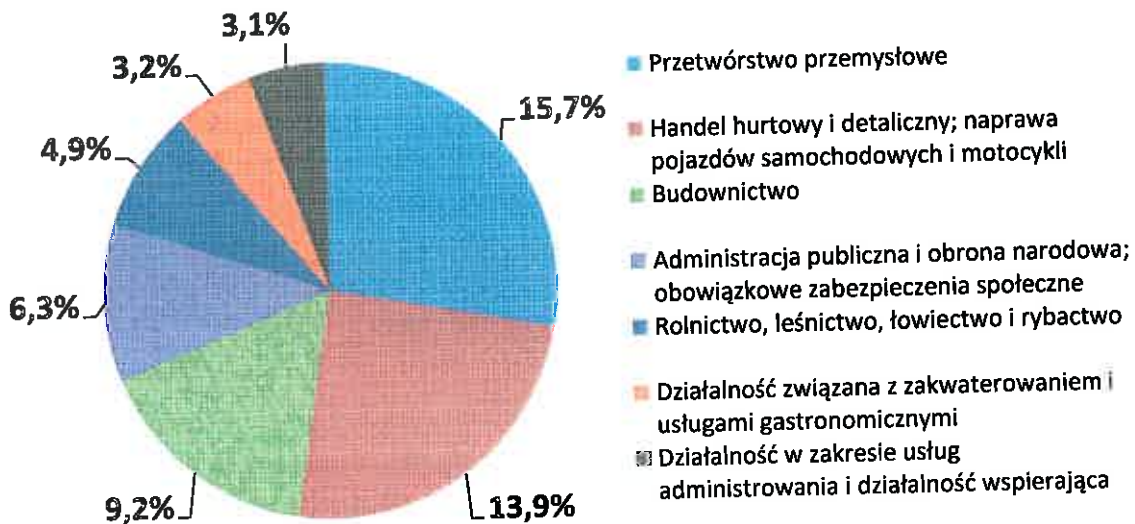
Polska

Podobnie wygląda sytuacja wśród bezrobotnych z prawem do zasiłku – odsetek osób w tej kategorii zmniejszył się w ciągu dwóch ostatnich lat o 2,7 pkt proc. (w stosunku do 2011 r.) oraz o 3,0 pkt proc. (w stosunku do 2012 r.) przy stanie na koniec 2013 roku na poziomie – 13,8%.

2.4.8. BEZROBOTNI WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Liczba osób pracujących przed zarejestrowaniem się w ewidencji powiatowych urzędów pracy na koniec 2013 roku wynosiła 96 011 osób tj. 82,9% ogółu bezrobotnych.

Rys 12. Bezrobotni według ostatniego miejsca zatrudnienia w sekcjach gospodarki narodowej na Warmii i Mazurach w 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni, jako ostatnie miejsce pracy, najczęściej podawali jednostki, działające w następujących Sekcjach Gospodarki Narodowej:

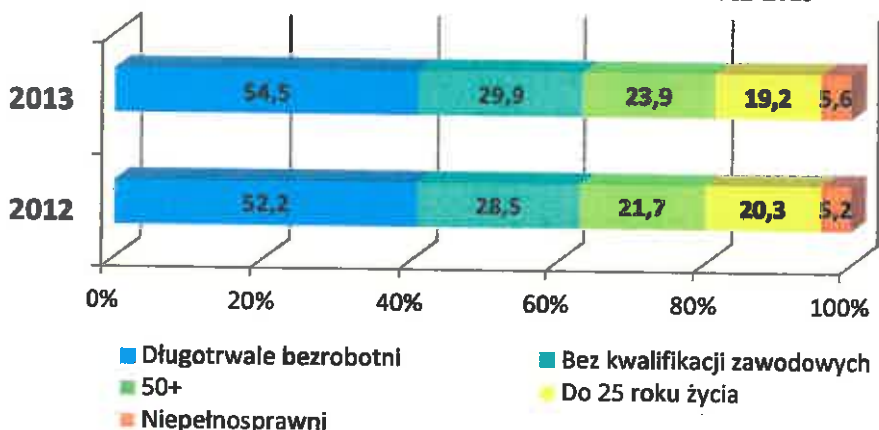
- *Przetwórstwo przemysłowe* – 18 161 bezrobotnych, tj. 15,7% ogółu zarejestrowanych;
- *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli* – 16 053 bezrobotnych, tj. 13,9% zarejestrowanych;
- *Budownictwo* – 10 687 osób, tj. 9,2% ogółu bezrobotnych;
- *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* – 7 243 osoby, tj. 6,3% zarejestrowanych;
- *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* – 5 673 osób, tj. 4,9% ogółu bezrobotnych;
- *Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* – 3 719 osób, tj. 3,2% ogółu bezrobotnych.
- *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* – 3 604 osób, tj. 3,1% ogółu bezrobotnych.

Osoby z wymienionych sekcji gospodarki (łącznie 65 140 osób), stanowiły na koniec 2013 roku 67,8% bezrobotnych dotychczas pracujących. Osoby bez stażu pracy, w liczbie 19 862, stanowili 17,1% ogółu zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim.

2.5. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia. Osoby te, ze względu na określone uwarunkowania mają duże problemy ze znalezieniem pracy, a tym samym z wyjściem z bezrobocia. Należą do nich m.in. osoby bezrobotne: długotrwale, do 25 i powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub wykształcenia średniego, niepełnosprawni, samotnie wychowujący, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia i in. Do analizy sytuacji bezrobocia wśród osób tej kategorii zostały wybrane te grupy, w których wskaźniki bezrobocia są najwyższe.

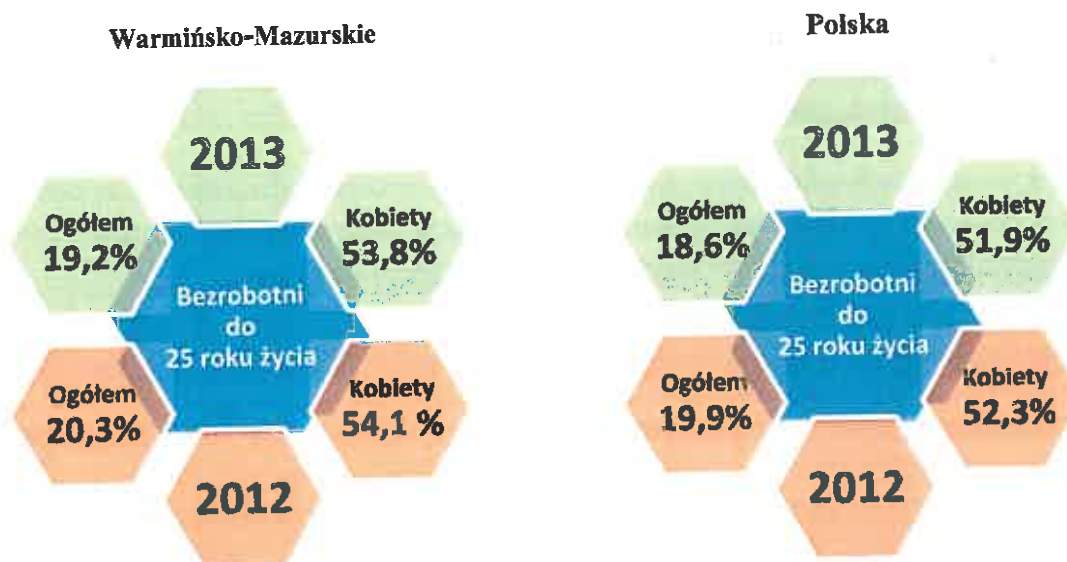
Wykres 18. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni do 25 roku życia

Bezrobotni do 25 roku życia potocznie określani są mianem osób młodych na rynku pracy. Sytuacja w tej grupie jest bardzo trudna, ponieważ pomimo młodego ich wieku, a także dobrego wykształcenia jakie nabyli drogą edukacji, nie ma dla nich na pracy. Częstym powodem, który wyklucza ich z rynku zatrudnienia jest kryterium doświadczenia zawodowego, którego nie zdążyli nabyć po zakończonej edukacji. Dlatego też, duża część środków finansowych wydatkowanych przez urzędy pracy na różnego rodzaju aktywne formy pomocy bezrobotnym, skierowana jest właśnie do osób młodych.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Bezrobotni w wieku do 25 lat stanowią czwartą co do wielkości grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z danych prezentowanych w statystykach urzędów pracy wynika, iż na koniec 2013 roku bezrobotnych do 25 roku życia było na warmińsko-mazurskim rynku pracy 22 234 (19,2%), a więc o 759 (3,3%) mniej niż jeszcze przed rokiem. Zmniejszył się również ich odsetek w ogóle bezrobotnych o 1,1 pkt proc.

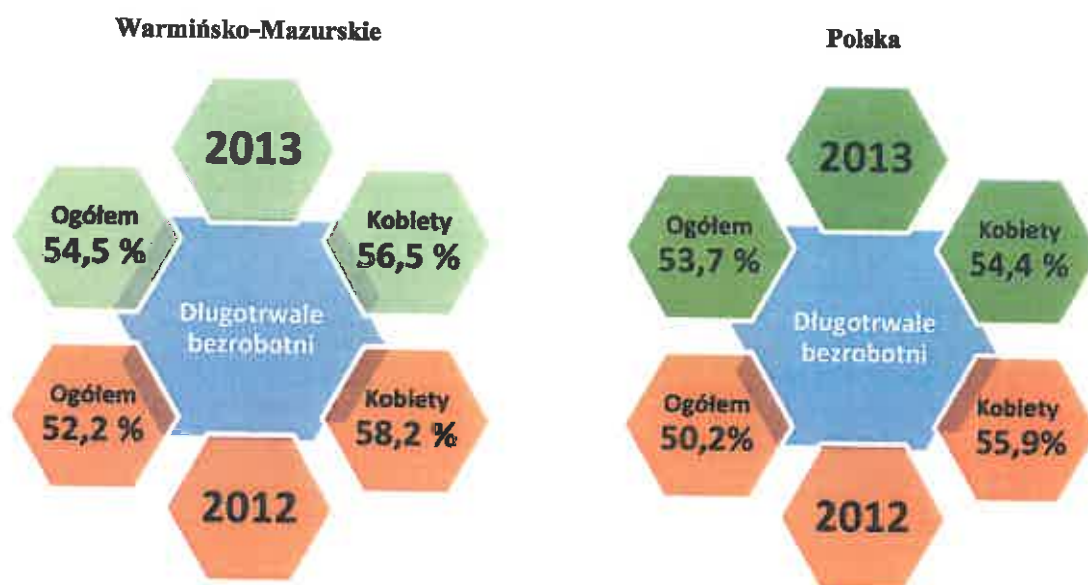
Udział kobiet w tej grupie bezrobotnych pozostał prawie na niezmiennym poziomie. W 2013 roku ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 53,8%, podczas gdy rok wcześniej ukształtował się on na pułapie 54,1% (spadek o 0,3 pkt proc.). Osoby, którym przysługuje prawo do pobierania zasiłku stanowią w grupie bezrobotnych do 25 roku życia 6,6% (1 460 osób), a więc o 25,7% (o 504 osoby) mniej niż przed rokiem.

Powiat, w którym osoby do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią najwyższy odsetek to iławski (26,8%), najmniejszy zaś w mieście Olsztynie (12,8%).

Podobnie jak w województwie osoby poniżej 25 roku życia, stanowiły w kraju blisko 19% (401 037 osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W grupie tej na koniec 2013 roku odsetek kobiet roku utrzymywał się na poziomie 51,9% (207 979 osób). Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili natomiast 4,8% (19 132 osoby).

Długotrwale bezrobotni

Tą grupę bezrobotnych tworzą osoby, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnorodnych powodów przez okres co najmniej 12 miesięcy w ciągu dwóch ostatnich lat od momentu zarejestrowania w urzędzie pracy.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Bezrobotni długotrwale od lat stanowią najwyższy odsetek wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wg danych, na koniec 2013 roku w ewidencji urzędów pracy figurowało 63 186 (54,5%) bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zwiększyła się o 4 093 (o 6,9%) osoby, a odsetek w ogóle bezrobotnych wzrósł o 2,3 pkt proc. Odnotowany wzrost był tutaj jednak najniższy spośród wszystkich wybranych grup bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

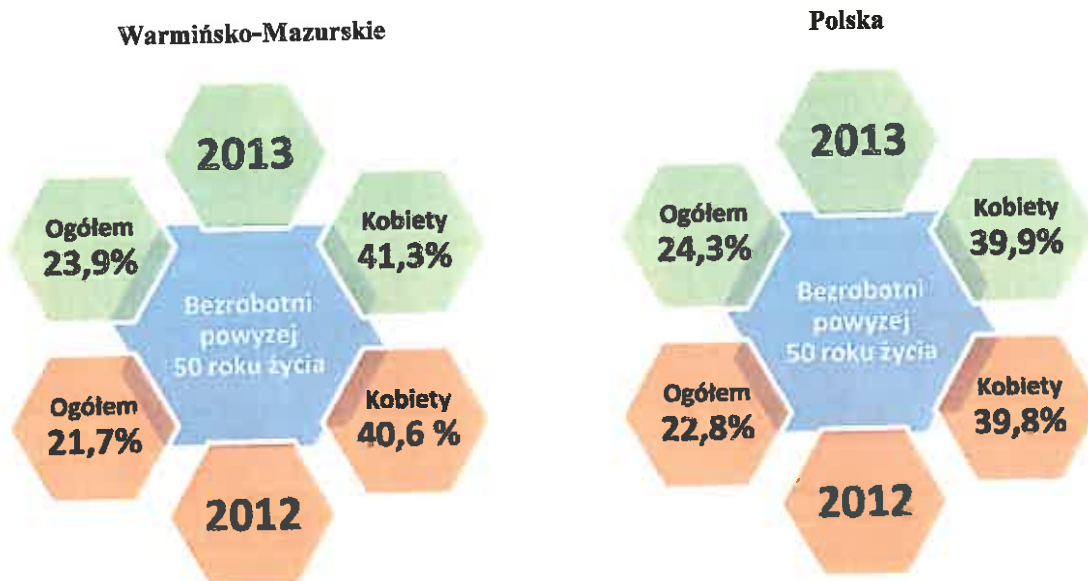
Kobiety w grupie długotrwale bezrobotnych stanowiły 56,5% (35 675) ogółu, a więc o 1,7 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Natomiast spośród wszystkich bezrobotnych w tej kategorii osoby z prawem do zasiłku stanowiły zaledwie 0,8% (493 osoby).

Najwyższe udziały osób długotrwale bezrobotnych notowano w powiatach działdowskim (60,5%) i braniewskim (60,2%), najniższe natomiast w powiecie iławskim (39,7%).

Również w kraju, długotrwale bezrobotni, stanowią największy odsetek wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy – na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych w tej kategorii wyniosła w kraju 1 158 705 (53,7%) osób. Kobiety stanowiły w tej grupie ponad 54,4% (630 212 osób). Bezrobotni, którym przysługiwało prawo do zasiłki, podobnie jak w województwie, stanowili niewielki udział procentowy, bo na poziomie 0,4% (4 220 osób).

Bezrobotni 50+

Osoby powyżej 50 roku życia to specyficzna grupa bezrobotnych na rynku pracy, która ze względu na swój wiek i kompetencje, niejednokrotnie jest z niego wykluczana. Brak zatrudnienia wśród bezrobotnych w tej kategorii to już powszechne zjawisko. Blisko co czwarty mieszkaniec Warmii i Mazur po 50 roku życia nie znajduje pracy.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Z danych zebranych przez urzędy pracy województwa warmińsko-mazurskiego wynika, że w końcu 2013 roku zarejestrowanych w nich było 27 677 osób (23,9%) w tej kategorii wiekowej. W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba wzrosła o 3 062 (12,4%) osoby i był to najwyższy odnotowany wzrost wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wzrósł ponadto udział procentowy tej grupy w ogólnym bezrobociu – w stosunku do 2012 roku o 2,1 pkt proc.

W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowią niższy odsetek niż mężczyźni – wg stanu na koniec 2013 roku tworzyły one 41,3% spośród ogółu bezrobotnych. Bezrobotni z prawem do zasiłku, wśród bezrobotnych 50+ stanowią 21,4% (5 931 osób), to o 2,3% (142 osoby) mniej niż przed rokiem.

Osoby bezrobotne po 50 roku życia, największy udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych, stanowiły w mieście Olsztynie (26,1%), najmniejszy zaś w powiecie kętrzyńskim (16,3%) i nowomiejskim (16,6%).

Polska

W kraju, bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowią większy odsetek w ogóle bezrobotnych niż w województwie warmińsko-mazurskim – na koniec 2013 roku wskaźnik ten osiągnął wartość 24,3% (524 558 osób). Kobiety w tej kategorii, podobnie jak na Warmii i Mazurach, stanowią mniejszość – wg danych z końca grudnia 2013 roku było ich 39,9% (209 075 osób). Udział procentowy bezrobotnych, którym przysługuje prawo do zasiłku, osiągnął na koniec 2013 roku wartość 20,6% (107 942 osoby).

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych to osoby bezrobotne, które nie posiadają kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, które byłoby poświadczone dyplomem lub świadectwem.

Warmińsko-Mazurskie

Polska

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Bezrobotni w tej kategorii stanowią drugą, pod względem wielkości, grupę bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec 2013 roku rejestry urzędów pracy odnotowały 34 595 (29,9%) takich osób. W odniesieniu do 2012 roku nastąpił wzrost liczby osób w tej kategorii o 2 356 (o 7,3%), a także wzrost ich odsetka w ogólnym bezrobociu na poziomie 1,4 pkt proc.

Podobnie, jak w przypadku osób długotrwale bezrobotnych, kobiety w tej grupie również stanowiły większość. W roku 2013 odnotowano 19 018 (55%) bezrobotnych kobiet, które nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych, a więc o 1 021 (5,7%) osób więcej niż jeszcze przed rokiem. Natomiast w przypadku osób z prawem do zasiłku w tej kategorii odnotowujemy odmienne tendencje. Bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, którzy mają prawo do takiego świadczenia, na koniec 2013 roku było 3 808 osób, a więc ponad 11%. W skali dwóch ostatnich lat udział procentowy tej grupy zmniejszył się o 2,1 pkt proc.

Skrajne wartości procentowego udział osób bez kwalifikacji zawodowych w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w powiecie piskim (39,6%) i mieście Olsztynie (15,3%).

Polska

Osoby bezrobotne, nie mające kwalifikacji zawodowych, stanowiły w kraju (tak jak w województwie) 29,9% (645 193 osoby). W strukturze bezrobotnych ze względu na płeć, przeważały kobiety – na koniec 2013 roku wskaźnik ten osiągnął wartość 52,6% (339 645 osób). Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili w grupie osób bez kwalifikacji zawodowych 9,4% (60 877 osób).

Bezrobotni niepełnosprawni

Bezrobotni niepełnosprawni to grupa zdefiniowana w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jako osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Aktywna pomoc bezrobotnym to jedno z podstawowych założeń, jak są wpisane w w/w ustawę. Urzędy pracy nie ograniczają swych działań jedynie do rejestracji czy wypłaty zasiłków i innych pasywnych świadczeń ale w szczególności koncentrują się na pomocy bezrobotnym niepełnosprawnym w znalezieniu zatrudnienia, bądź też odzyskaniu utraconej pracy.

Warmińsko-Mazurskie

Polska

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Osoby niepełnosprawne stanowią na warmińsko-mazurskim rynku pracy niski odsetek bezrobotnych. Wg stanu na koniec 2013 roku ich liczba w całym województwie wynosiła 6 536 osób (5,6%) i była wyższa o 693 osoby (o 11,9%) niż w roku poprzednim. Udział procentowy tej grupy bezrobotnych, w skali dwóch ostatnich lat, wzrósł o 0,4 pkt proc.

Odsetek bezrobotnych kobiet w strukturze niepełnosprawnych pozostających bez zatrudnienia w 2013 roku wyniósł 51,9%, to o 1,2 pkt proc. więcej niż jeszcze w 2012 roku (50,7%). Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili w 2013 roku w grupie niepełnosprawnych 20,5% (1 338 osób), to o 12,3% (o 147 osób) więcej niż w roku 2012.

Skrajne wartości procentowego udziału osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w powiecie giżyckim (9,2%) i piskim (2,4%).

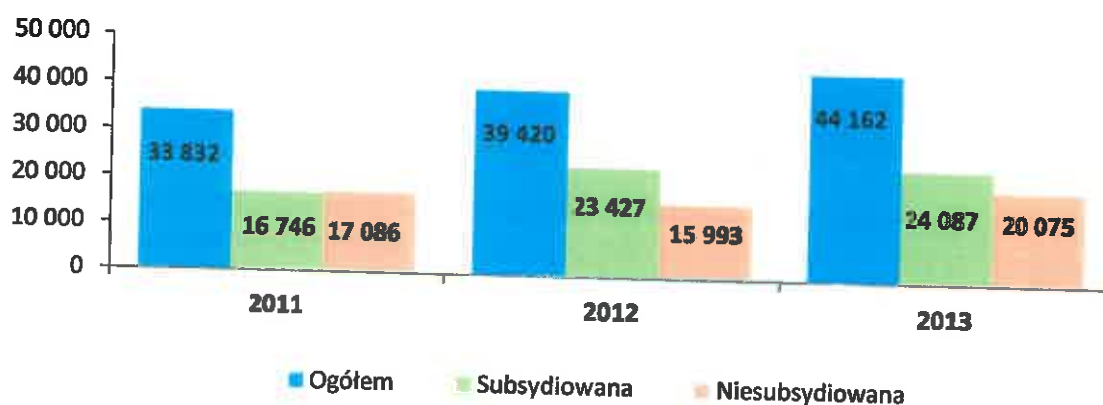
Polska

Odsetek niepełnosprawnych bezrobotnych w kraju ukształtował się na poziomie 5,4% (116 354 osób), co stanowi zbliżoną wartość do wskaźników dla Warmii i Mazur. Inaczej niż w województwie przedstawia się natomiast udział procentowy kobiet w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych – na koniec 2013 roku wskaźnik ten osiągnął wartość 48,2% (56 085 osób).

Na przestrzeni lat 2011-2013 można zauważyć systematyczny wzrost liczby ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, w ciągu dwóch lat liczba ta wzrosła o 30,5% (10 330), natomiast w stosunku do 2012 roku o 12,0% (4 742). Zauważyć przy tym należy, że dynamika wzrostu w latach 2011-2012 wynosząca 16,5% była większa niż na przełomie lat 2012-2013.

Liczba ofert pracy niesubsydiowanej w porównaniu do 2011 roku zmniejszyła się o 5,0 pkt proc, natomiast w stosunku do 2012 nastąpił wzrost o 4,9 pkt proc. Oferty te stanowią 45,5% wszystkich wakatów zgłoszonych do urzędów w województwie warmińsko-mazurskim (w 2012 r. – 40,6%, w 2011 r. – 50,5%). W ciągu całego 2013 roku, w dyspozycji urzędów pracy pozostawało 20 075 ofert pracy niesubsydiowanej, tj. o 4 082 oferty więcej niż w 2012 roku (tj. o 25,5%).

Wykres 19. Struktura ofert pracy w województwie warmińsko-mazurskim pozyskanych w latach 2011-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Największy odsetek ofert pracy niesubsydiowanej w ogólnej liczbie pozyskanych przez urząd ofert odnotowano w powiatach:

- ❖ iławskim – 2 886, tj. 77,2% ogółu pozyskanych ofert pracy,
- ❖ m. Olsztyn – 3 640, tj. 73,8%,
- ❖ nowomiejskim – 1 098, tj. 64,0%.

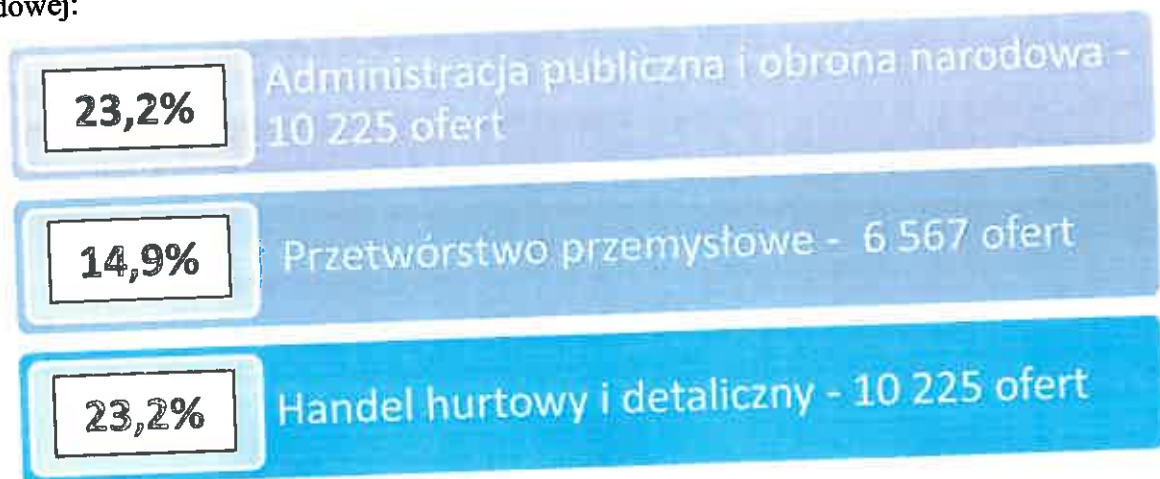
Natomiast najmniej w powiatach: piskim (16,3%), bartoszyckim (19,4%) oraz węgorzewskim (20,4%).

Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 54,5% wszystkich wakatów, zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy, w stosunku do 2011 roku odsetek tych ofert wzrósł o 5,0 pkt proc. natomiast w porównaniu do 2012 roku udział procentowy spadł się o 4,9 pkt proc. W 2013 roku liczba miejsc pracy subsydiowanej w całym województwie wyniosła 24 087 ofert, biorąc pod uwagę liczbę tych ofert w 2012 roku, zwiększyły się one o 660 (tj. o 2,8%).

W niektórych powiatach oferty pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego stanowiły zdecydowaną większość zgłaszanych przez pracodawców miejsc pracy. Należą do nich powiaty: piski – 83,7%, bartoszycki – 80,6%, węgorzewski – 79,6% oraz kętrzyński – 75,7%. Inaczej sytuacja przedstawia się w powiecie iławskim oraz m. Olsztyn, gdzie

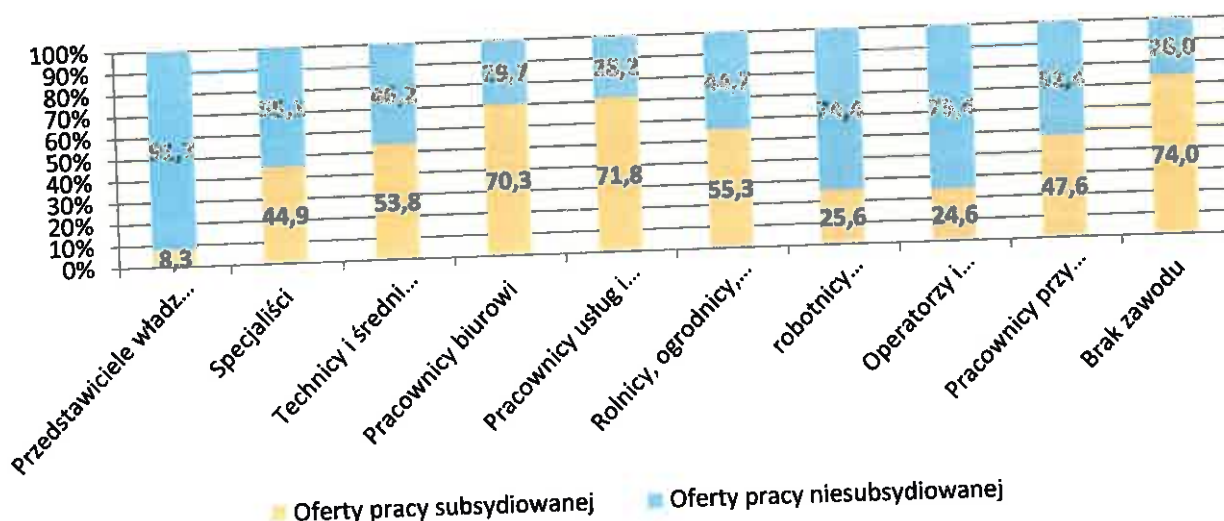
oferty subsydiowane stanowiły odpowiednio 22,8% i 26,2% ogółu ofert, jakimi dysponowały urzędy pracy w tych powiatach.

W 2013 roku pracodawcy najwięcej ofert zgłosili w następujących Sekcjach Gospodarki Narodowej:

Spośród ogólnej liczby ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, zgłoszonych w 2013 roku, 14 962, tj. 33,9% wszystkich ofert pochodziło z sektora publicznego (w 2012 r. – 37,7%), 1 999, tj. 4,5% to oferty adresowane do osób niepełnosprawnych (2012 r. – 1 673 ofert, tj. 4,2%), a 642 oferty (1,5%) skierowane były do osób, którym nie upłynął okres 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (683, tj. 1,7%).

Wykres 20. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2013 roku według grup wielkich klasyfikacji zawodów i specjalności

Poddając analizie zgłaszane do urzędów pracy w 2013 roku oferty pracy, można zauważyć, że na rynku pracy najbardziej poszukiwani byli:

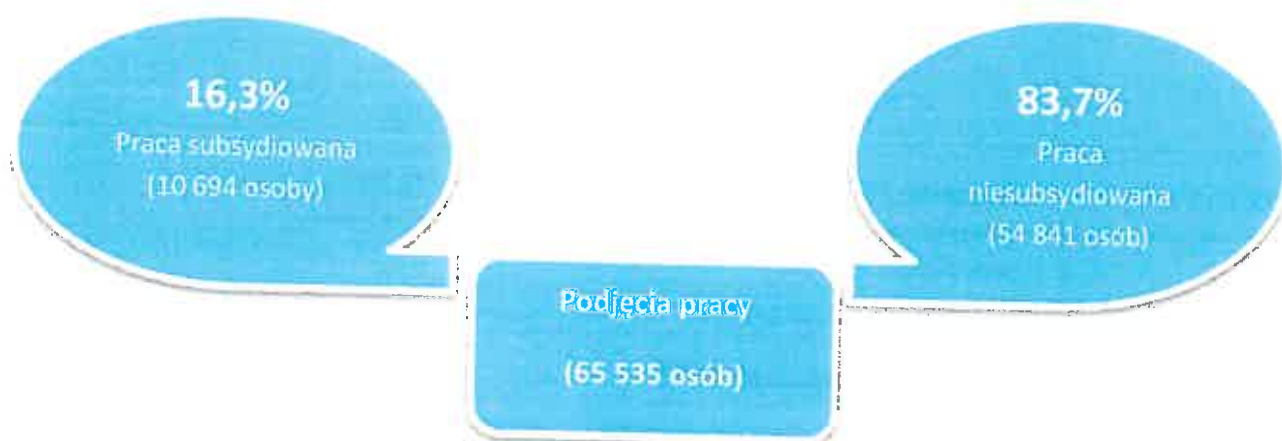
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 14 959 ofert pracy (34,0% ogółu wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej);
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 7 282 oferty (16,5%);

- pracownicy przy pracach prostych – 5 348 ofert (12,1%)
- pracownicy biurowi – 5 262 oferty (11,9%).

3.2. PODJĘCIA PRACY

Podjęcie pracy jest najczęstszą przyczyną wyłączenia z ewidencji urzędów pracy osób bezrobotnych. W 2013 roku, w województwie warmińsko-mazurskim, w wyniku podjęcia zatrudnienia 65 535 osób straciło status bezrobotnego, co stanowi 47,0% wszystkich wyrejestrowanych.

Rysunek 14. Podjęcia pracy przez bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Liczba osób podejmujących zatrudnienie w ostatnich trzech latach jest zróżnicowana. W 2011 roku liczba podjęć pracy wyniosła 61 690 osób, w 2012 roku nastąpił spadek (o 3 478 osób, tj. o 5,6%) do 58 212 osób, natomiast już w 2013 roku liczba ta wzrosła (o 7 323 osoby, tj. o 12,6%) do 65 535 osób. W 2013 roku, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano większą liczbę bezrobotnych podejmujących zarówno pracę subsydiowaną środkami Funduszu Pracy (o 0,3%, tj. 29 osób), jak i pracę niesubsydiowaną, czyli oferowaną przez wolny rynek (wzrost o 15,3%, tj. 7 294 osoby).

Tabela 8. Podjęcia pracy przez bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2013

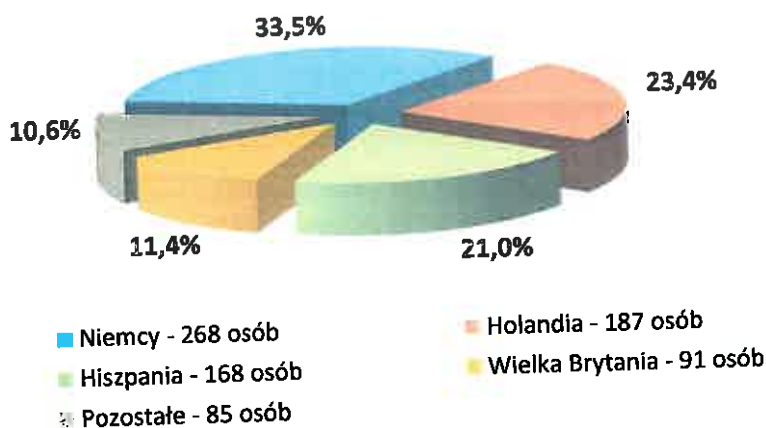
Wyszczególnienie	2011	2012	2013	Zmiany 2012 w stosunku do 2011	Zmiany 2013 w stosunku do 2012	Zmiany 2012 do 2011 (%)	Zmiany 2013 do 2012 (%)
Praca subsydiowana	8 047	10 665	10 694	2 618	29	32,5	0,3
Praca niesubsydiowana	53 643	47 547	54 841	-6 096	7 294	-11,4	15,3
Ogółem podjęcia pracy	61 690	58 212	65 535	-3 478	7 323	-5,6	12,6

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni z województwa warmińsko-mazurskiego korzystali również z ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES. W 2013 roku, możliwość zatrudnienia za pośrednictwem urzędów

pracy poza granicami kraju otrzymało 799 osób, czyli o 479 osób mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Oferty dotyczyły przede wszystkim miejsc pracy w: Niemczech – 268 osób (33,5%), Holandii – 187 osób (23,4%) oraz Hiszpanii – 168 (21,0%). W większości przypadków (559 osób, tj. 70,0% ogółu osób, które zdecydowały się na wyjazd za granicę), oferty dotyczyły pracy sezonowej.

Wykres 21. Kraj pochodzenia zagranicznych miejsc pracy w 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

4. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY

W 2013 roku z podstawowych form aktywizacji bezrobotnych (subsydiowane zatrudnienie, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy) w regionie skorzystało ogółem 30 361 osób. Poddając analizie lata 2011-2013 można zauważyć systematyczny wzrost liczby uczestników o 4,7% (tj. o 1366 osób) w stosunku do 2012 roku oraz o 50,7% (tj. o 10 221 osób) w stosunku do 2011 roku.

Rysunek 15. Uczestnicy aktywnych form promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji bezrobotnych w latach 2011-2013 w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W programach aktywizacji uczestniczyły osoby, będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, reprezentujące przede wszystkim priorytetowe kategorie bezrobotnych określone w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 rok.

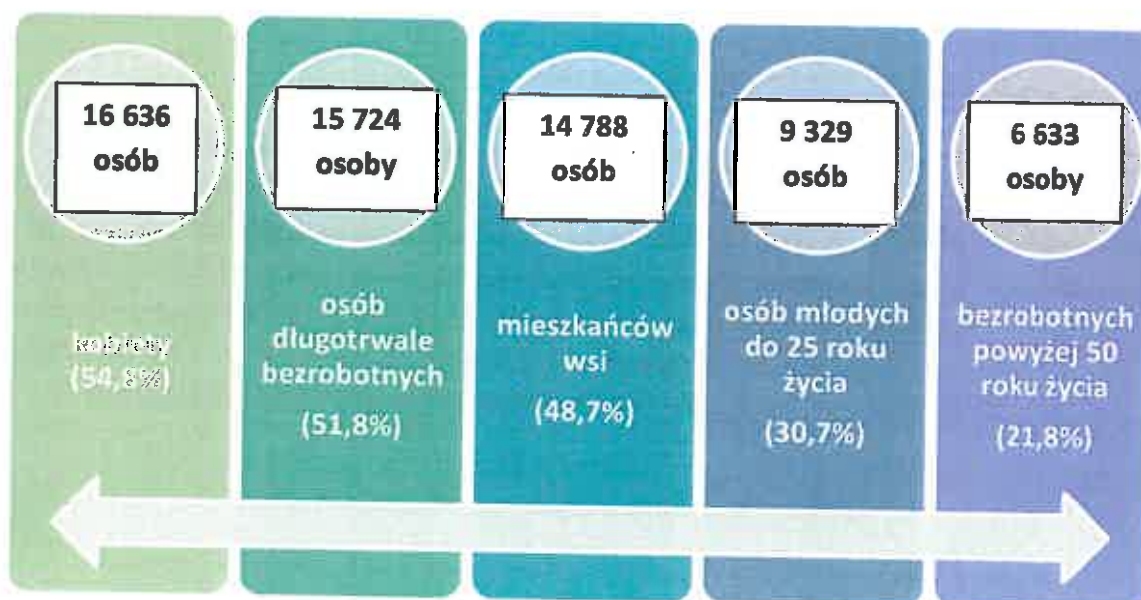
Szczegółowe dane dotyczące aktywizacji poszczególnych grup, z podziałem na różne formy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Aktywizacja zawodowa wybranych grup bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 roku

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy			Szkolenia	Staże	Przygotowanie zawodowe	Prace społecz. użyteczne	Razem
	Ogółem	Niesab.	Subs.					
Ogółem	65 535	54 841	10 694	4 392	9 493	82	5 700	85 202
Kobiety	31 752	26 896	4 856	1 607	6 456	35	3 682	43 532
Zamieszkali na wsi	29 904	24 893	5 011	1 903	4 203	41	3 630	39 681
Do 25 roku życia	15 222	13 185	2 037	1 343	5 462	44	443	22 514
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	10 738	7 793	2 945	743	1 233	3	1 709	14 426
Długotrwale bezrobotni	24 606	19 235	5 371	1 829	3 724	31	4 769	34 959

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Z pośród osób objętych w 2013 roku aktywizacją zawodową z Funduszu Pracy i EFS, znalazło się między innymi ¹¹:

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

¹¹ Jedna osoba może posiadać status osoby bezrobotnej w kilku omawianych grupach osób bezrobotnych.

4.1. ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH SUBSYDIOWANE Z FUNDUSZU PRACY

Środkami Funduszu Pracy wspierane jest m.in. zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, samozatrudnienie w ramach prowadzonej przez bezrobotnych działalności gospodarczej (dotacje) oraz tworzenie miejsc pracy u pracodawcy, poprzez refundację wyposażenia nowych lub doposażenia istniejących miejsc pracy, na których zatrudniani są bezrobotni. W 2012 roku, w stosunku do 2011 roku, liczba rozpoczynających prace subsydiowane wzrosła o 2 618 osób (o 32,5%), natomiast w 2013 roku, w stosunku do roku poprzedniego, liczba ta tylko nieznacznie się zwiększyła, o 29 osób (tj. 0,3%).

Tabela 10. Zatrudnienie bezrobotnych subsydiowane z Funduszu Pracy w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	Zmiany 2012 do 2011 w liczbach	Zmiany 2013 do 2012 w liczbach	Zmiany 2012 do 2011 (%)	Zmiany 2013 do 2012 (%)
Ogółem podjęcia pracy subsydiowanej	8 047	10 665	10 694	2 618	29	32,5	0,3
w tym:							
- prace interwencyjne	3 652	3 705	4 024	53	319	1,5	8,6
- roboty publiczne	1 020	2 576	2 345	1 556	-231	152,5	-9,0
- dotacje dla bezrobotnych	955	1 961	2 213	1 006	252	105,3	12,9
- zatrudnieni na miejscach utworzonych w ramach dotacji dla pracodawców	2 084	2 138	1 907	54	-231	2,6	-10,8

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Dzięki środkom z Funduszu Pracy w ramach subsydiowanego zatrudnienia, najwięcej osób skorzystało z prac interwencyjnych (4 024 osoby, tj. 37,6% ogółu prac subsydiowanych) i robót publicznych (2 345 osób, tj. 21,9%). Rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej oraz podjęcie zatrudnienia w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, to dwie najbardziej efektywne formy aktywizacji bezrobotnych finansowane z Funduszu Pracy. Z wymienionych instrumentów rynku pracy i EFS, w 2013 roku skorzystało odpowiednio 2 213 osób (20,7% ogółu prac subsydiowanych) oraz 1 907 osób (17,8%).

Rysunek 16. Udział procentowy osób, którzy podjęli zatrudnienie subsydiowane z Funduszu Pracy i EFS w latach 2012-2013

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Prace interwencyjne – w 2013 roku w ramach tej formy aktywizacji, pracę podjęły 4 024 bezrobotni, czyli o 319 osób (o 8,6%) więcej niż w 2012 roku. W analizowanym okresie, na tę formę aktywizacji wydano 21 719,9 tys. zł, co stanowiło 11,3% ogółu wydatków na rzecz promocji zatrudnienia.

Roboty publiczne – w ramach tej formy zaktywizowano w 2013 roku 2 345 osób, liczba ta w stosunku do 2012 roku spadła o 231 osób (9,0%). Na organizację robót publicznych wydankowano 17 030,2 tys. zł, tj. 8,9% ogółu wydatków na aktywne formy.

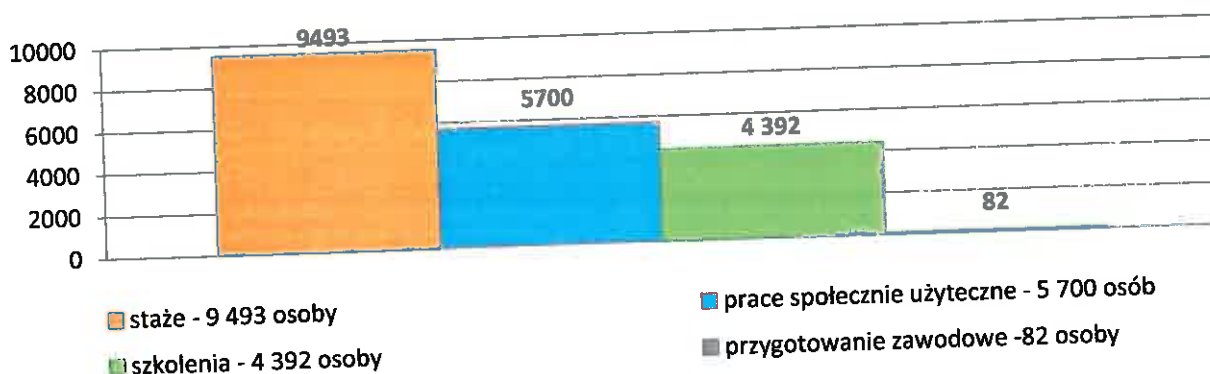
Dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej. Dotacje na podjęcie własnej działalności gospodarczej to jedna z najefektywniejszych form wsparcia bezrobotnych. W 2013 roku, z tej formy aktywizacji skorzystało 2 213 osób, czyli o 252, (o 12,9%) więcej niż w roku poprzednim. Na ten cel wydatkowano 43 163,3 tys. zł, co stanowiło 22,5% wydatków na aktywizację.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. W ramach tego instrumentu, udzielono dotacji 933 pracodawcom, na utworzenie 1 174 miejsc pracy. Na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego w 2013 roku zatrudniono 1 907 bezrobotnych (o 231 osób, tj. o 10,8% mniej niż w 2012 roku). W analizowanym okresie wydano na ten cel 24 248,9 tys. zł, co stanowiło 12,6% wydatków poniesionych na aktywizację bezrobotnych.

4.2. INNE USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY SŁUŻĄCE AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

W ramach aktywizacji bezrobotnych, w 2013 roku powiatowe urzędy pracy najczęściej kierowały bezrobotnych do odbycia stażu zawodowego u pracodawcy (9 493 osoby), uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych (5 700 osób) wzięcia udziału w szkoleniach w celu podniesienia lub nabycia nowych kwalifikacji (4 392 osoby).

Wykres 22. Struktura uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Staż zawodowe – w ramach tej formy aktywizacji w 2013 roku uczestniczyło 9 493 osoby, o 839 osób (tj. 9,7%) więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Najczęściej z tej formy pomocy bezrobotnym korzystały kobiety (68,0%). Wydatki na stypendia z tytułu odbywania stażu w 2013 roku wynosiły 65 234,2 tys. zł (33,9% środków wydatkowanych na aktywizację).

Prace społecznie użyteczne – w 2013 roku do prac społecznie użytecznych skierowano 5 700 bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jest to o 17 osób (0,3%) więcej niż w 2012 roku. Z tej formy pomocy korzystali w dużej mierze długotrwale bezrobotni – 83,7%. W 2013 roku, na realizację tego programu przeznaczono 3 439,9 tys. zł (1,8% wydatków na aktywizację bezrobotnych).

Szkolenia – dzięki którym bezrobotni mogą podwyższyć lub nabyć nowe kwalifikacje. W 2013 roku uczestniczyły w nich 4 392 osoby. W stosunku do 2012 roku, nastąpił wzrost liczby osób korzystających z usług szkoleniowych o 459 osób (11,7%) więcej. Na koszty szkoleń wydatkowano 11 517,1 tys. zł, które stanowiły 6,0% ogółu wydatków poniesionych w 2013 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Przygotowanie zawodowe dorosłych – z tej formy aktywizacji skorzystało 82 bezrobotnych, czyli o 22 osoby więcej (tj. o 36,7%) niż w 2012 roku. Uczestnikami tego instrumentu byli m.in. bezrobotni do 25 roku życia 53,7% oraz mieszkańcy wsi (50,0%). W 2013 roku wydatkowano na ten cel 1 704,0 tys. zł. (0,9% wydatków).

4.3. EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY SŁUŻĄCYCH AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

Analiza efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych obejmuje następujące formy:

- szkolenia bezrobotnych,
- zatrudnienie bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych,
- zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych,
- wykonywanie przez bezrobotnych prac społecznie użytecznych,
- odbywanie przez bezrobotnych staży u pracodawców,
- przyznanie pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych,
- przyznania bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2012 roku¹², efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wskaźnik 52,8% i była o 4,7 pkt proc. wyższa niż w roku 2011.

W Polsce w tym samym czasie 60,9% bezrobotnych biorących udział w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu zdobyło zatrudnienie. Dla porównania, przed rokiem w kraju wskaźnik ten wynosił 55,7%. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano w województwie wielkopolskim - 69,7%, najniższy w Opolskim – 52,7%.

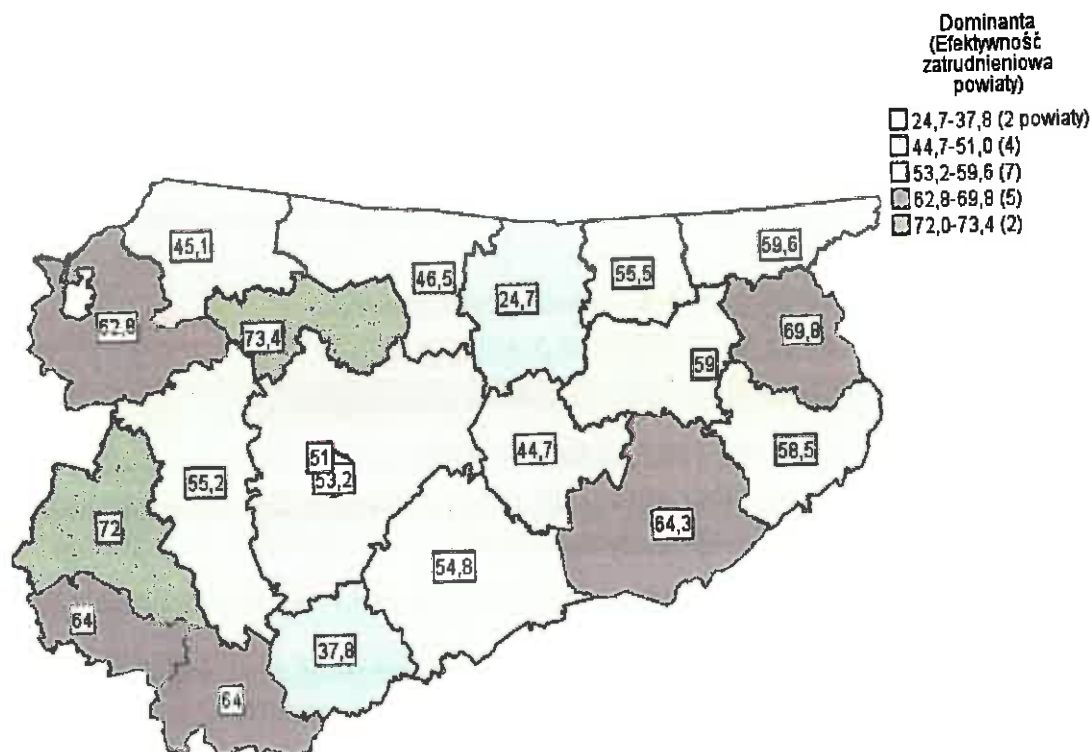
Powyżej średniej wojewódzkiej (52,8%), wyższą efektywność zatrudnieniową osiągnęło czternaście powiatów, a są nimi m.in.:

- ❖ lidzbarski – o 20,6 pkt proc.,
- ❖ iławski – o 19,2 pkt proc.,
- ❖ olecki – 17,0 pkt proc.,

Niższą wartość efektywności zatrudnieniowej, niż średnia wojewódzka, uzyskały powiaty: kętrzyński (o 28,1 pkt proc.), nidzicki (o 15,0 pkt proc.).

¹² Analiza efektywności programów rynku pracy za 2013 r., zgodnie z przyjętą przez MPiPS metodologią (trzy miesiące po zakończeniu roku kalendarzowego) dostępna będzie w II kwartale br.

Mapa 9. Efektywność zatrudnieniowa w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2012 roku

Źródło: Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy w 2012 roku. Sprawozdawczość MPiPS-02.

Zarówno w kraju, jak i województwie warmińsko-mazurskim, najbardziej skuteczne zatrudnieniowo okazały się programy wspierające małych i średnich przedsiębiorców oraz wspomagające podjęcie przez bezrobotnych działalności gospodarczej (100%). Wynika to ze specyficznych uwarunkowań tych form, określających, iż osoby, które otrzymały dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej muszą ją kontynuować przez co najmniej rok, natomiast przedsiębiorstwa którym zrefundowano zatrudnienie pracownika przez co najmniej 2 lata

Spośród aktywnych programów rynku pracy, najwyższą efektywność zatrudnieniową w województwie warmińsko-mazurskim, uzyskały prace interwencyjne (66,2%). Spośród 3 648 osób, które zakończyły udział w tym programie, 2 414 osób zdołało znaleźć zatrudnienie (dla porównania w Polsce efektywność zatrudnieniowa prac interwencyjnych wyniosła w tym okresie 74,4%).

Biorąc pod uwagę skuteczność programów pod względem zatrudnienia, w dalszej kolejności wysoką wartość tego wskaźnika uzyskały: roboty publiczne (58,3%), staże (53,7%) oraz szkolenia (42,0%). Najmniej efektywne zatrudnieniowo, podobnie jak w roku poprzednim okazały się prace społecznie użyteczne (22,7%).

W 2012 roku, koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego kończącego udział w jednej z omawianych form aktywizacji w województwie warmińsko – mazurskim, był wyższy o 1 930,94 zł niż w 2011 roku i wyniósł 11 126,37 zł (wzrost o 21,0%).

W kraju natomiast, koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego kończącego udział w omawianych formach aktywizacji zawodowej był wyższy o 1 653,41 zł niż w 2011 roku i wyniósł 10 673,66 zł

(wzrost o 18,3%). W poszczególnych województwach wahał się w granicach od 7 684,34 zł w województwie lubuskim, do 13 719,03 zł w Mazowieckim.

Najniższy koszt ponownego zatrudnienia jednej osoby po odbyciu aktywnych form w regionie, podobnie jak w roku ubiegłym, odnotowano w powiecie piskim, wyniósł on 6 051,93 zł. W zakresie efektywnego wykorzystania środków z Funduszu Pracy, w dalszej kolejności wymienić należy powiaty:

- ❖ kętrzyński – gdzie koszt ponownego zatrudnienia wyniósł – 8 693,73 zł;
- ❖ węgorzewski – 9 001,30 zł;
- ❖ olecki – 9 460,04 zł.

Podobnie jak w 2011 roku, powiat bartoszycki był powiatem, gdzie koszt jednostkowy związany z włączeniem bezrobotnego na rynek pracy był najwyższy i wyniósł 15 255,18 zł. Należy jednak pamiętać, że obok działań urzędów pracy, wpływ na poziom realizacji poszczególnych programów i aktywnych form mają uwarunkowania lokalne. Bardzo często także programy, które osiągają niski wskaźnik efektywności mają ogromne znaczenie dla aktywizowanych osób, pozwalając im na przełamanie wielu barier.

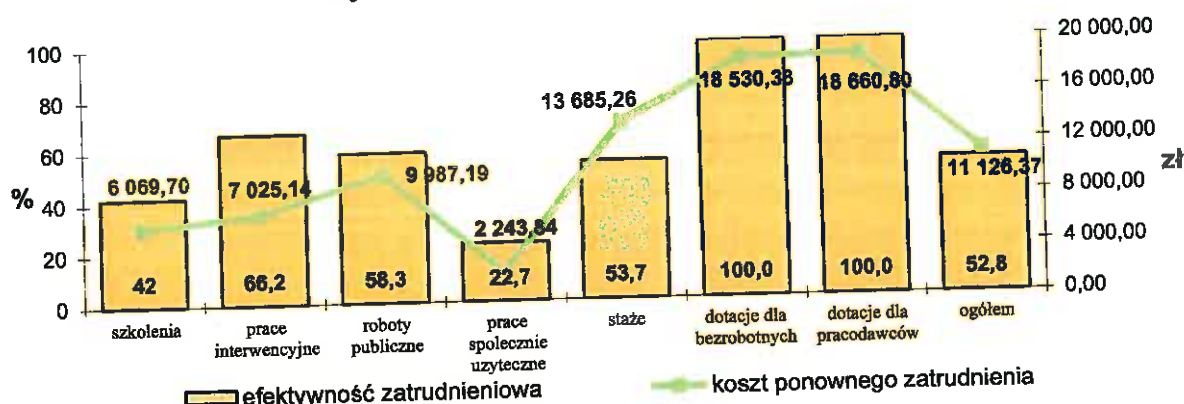
Mało efektywne były także wskaźniki obrazujące koszty ponownego zatrudnienia odnotowane dla powiatów:

- ❖ nidzickiego – 15 201,81 zł,
- ❖ mrągowskiego – 14 426,17 zł,
- ❖ ostródzkiego – 13 636,99 zł.

Najbardziej efektywną kosztowo formą aktywizacji zawodowej bezrobotnych, realizowaną w województwie warmińsko-mazurskim w 2012 okazały się prace społecznie użyteczne. Dla formy tej koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego ukształtował się na poziomie 2 243,84 zł. W dalszej kolejności biorąc pod uwagę to kryterium efektywności, wymienić należy: szkolenia, dla których efektywność kosztowa wyniosła 6 069,70 zł, prace interwencyjne - 7 025,14 zł oraz roboty publiczne – 9 987,19 zł.

Pomimo tego, że dotacje dla bezrobotnych oraz wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy, są najbardziej efektywnymi formami wsparcia, ich efektywność kosztowa jest najwyższa. W 2012 roku, koszt ponownego zatrudnienia po otrzymaniu środków na wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy wyniósł 18 660,80 zł, natomiast po uzyskaniu dotacji na podjęcie działalności gospodarczej - 18 530,38 zł.

Wykres 23. Efektywność zatrudnieniowa oraz koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego w województwie warmińsko – mazurskim w 2012 roku

Źródło. Efektywność podstawowych form promocji i aktywizacji zawodowej bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy, Warszawa 2012. Obliczenia własne

Analizując efektywność na dwóch płaszczyznach (zatrudnienia i nakładów finansowych niezbędnych do zatrudnienia 1 osoby) obok „dotacji” dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy oraz dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej, bardzo skuteczną i wydajną formą aktywizacji zawodowej okazały się w województwie warmińsko-mazurskim prace interwencyjne (efektywność zatrudnieniowa wyniosła 66,2%, kosztowa – 7 025,14 zł) oraz roboty publiczne (58,3% oraz 9 987,19 zł).

W 2012 roku, mało efektywne okazały się prace społecznie użyteczne z efektywnością zatrudnieniową na poziomie 22,7% i kosztem ponownego zatrudnienia – 2 243,84 zł. Należy jednak mieć na uwadze, że bardzo często programy, które osiągają niski wskaźnik efektywności mają ogromne znaczenie dla aktywizowanych osób, np. reintegrują społecznie i zawodowo beneficjentów pomocy społecznej.

5. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY

5.1. ROZDYSPONOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

5.1.1. ŚRODKI ALGORYTMICZNE (W TYM REZERWA WOJEWÓDZKA), REZERWA MINISTRA

Region Warmii i Mazur na finansowanie zadań w województwie w 2013 roku otrzymał pierwotnie mniejszą kwotę Funduszu Pracy na:

- ❖ programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 174 420,0 tys. zł. W wielkości tej ujęta została kwota 82 641,6 tys. zł, o której mowa w § 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie algorytmu (rezerwa wojewódzka);
- ❖ inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatowe (§ 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 13 117,1 tys. zł;
- ❖ zadania realizowane przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 958,6 tys. zł.

Po uchwaleniu ustawy budżetowej, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przekazało ostateczną informację o kwotach środków (limitów) Funduszu Pracy jakie mogą być wydatkowane w 2013 r. (pismo z 14 lutego 2013 roku DF-I-4021-2(28)-JW/13), tj. na:

- ❖ programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 174 735,4 tys. zł. W wielkości tej ujęta została kwota 82 791,0 tys. zł, o której mowa w § 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie algorytmu;
- ❖ inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatowe (§ 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 14 719,7 tys. zł;
- ❖ zadania realizowane przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 1 043,6 tys. zł.

Samorządy powiatowe

- Środki na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych* realizowanych przez samorządy powiatowe zostały podzielone przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 25 lutego 2013r. (Uchwała nr 10/127/12/IV – załącznik nr 1) zgodnie z ustalonymi, przez Sejmik Województwa, kryteriami podziału środków FP (uchwała nr XXX/674/09 z dnia 29 listopada 2009r.).
- Poza limitowanymi kwotami, samorządy powiatowe pozyskały dodatkowe środki z rezerwy ministra na realizację ww. zadań. Ogółem dofinansowanie otrzymało na realizację:
 - *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji* – 59 wniosków przedłożonych przez samorządy powiatowe na łączną kwotę 17 711,2 tys. zł, w tym na:
 - programy specjalne – 5 wniosków na łączną kwotę 2 365,5 tys. zł.,
 - pozostałe programy rynku pracy – kwota 15 345,7 zł (54 wnioski), w tym na programy związane z organizacją prac społecznie użytecznych (6 wniosków na łączną kwotę 748,5 tys. zł.).
 - *innych zadań fakultatywnych* - 16 wniosków samorządów powiatowych na łączną kwotę 688,8 tys. zł, w tym na finansowanie:
 - kosztów wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufcach Pracy - na ten cel przeznaczono łącznie 319,0 tys. zł (5 wniosków);
 - mechanizmu elektronicznej wymiany danych z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej – na ten cel przeznaczono łącznie 369,8 tys. zł (11 wniosków).

- W dwóch samorządach powiatowych dokonano zmian w planie finansowym na Wniosek Starosty (Prezydenta miasta), tj.:
 - na wniosek Starosty Elckiego, Minister Pracy i Polityki Społecznej dokonał przesunięcia środki FP w wysokości 400 tys. zł z innych zadań fakultatywnych na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Zmiana ta nie spowodowała zmniejszenia limitu przyznanego dla powiatu (pismo MPiPS z dnia 24.05.2013r. znak: DF-I-4021-14-6-JW/13);
 - na wniosek Starosty Giżyckiego, dysponent Funduszu Pracy dokonał zmniejszenia środków FP w wysokości 14,4 tys. zł na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Zmiana ta spowodowała zmniejszenie limitu przyznanego dla powiatu (pismo MPiPS z dnia 26.08.2013r. znak: DF-I-4021-rm-zm-14-9-MK/13).
- Ogółem powiatowe urzędy pracy w 2013 roku na realizację zadań w województwie otrzymały łącznie 207 840,7 tys. zł, w tym na finansowanie:
 - programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - 192 832,2 tys. zł,
 - innych zadań fakultatywnych – 15 008,5 tys. zł.

Reasumując, w 2013 roku samorządy powiatowe dysponowały większą pulą środków na finansowanie zadań w województwie w stosunku do roku poprzedniego, tj.:

- ❖ na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków i aktywizacji zawodowej - o 23,3% więcej (o 36 502,1 tys. zł);
- ❖ na inne zadania fakultatywne - o 8,3% (o 1 148,1 tys. zł).

Ogółem, w ramach środków algorytmicznych na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia* (...) powiatowe urzędy pracy otrzymały o 48,1% więcej niż w 2012 roku, jednakże mniej pozyskały w ramach dodatkowej rezerwy ministra tj. o 53,6% (o 20 467,6 tys. zł). Wzrost nakładów, w analizowanym okresie, na *programy na rzecz promocji zatrudnienia* (...) to głównie wynik zwiększenia *dofinansowania projektów realizowanych w ramach EFS/POKL* w ramach środków algorytmicznych tj. o 100,9% (o 41 579,0 tys. zł).

W przypadku *zadań fakultatywnych*, wzrost był większy w przypadku środków pozostających w dyspozycji ministra, czyli tzw. rezerwy, tj. o 8,5% (o 53,9 tys. zł) w stosunku do 2012 roku niż środków algorytmicznych (wzrost o 8,0%). Spowodowane to było podjęciem działań mających na celu zapewnienie możliwości dwukierunkowej wymiany danych dotyczących beneficjentów obszaru rynku pracy i pomocy społecznej drogą elektroniczną pomiędzy PUP a jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej (JOPS).

Tabela 12. Przyznane środki Funduszu Pracy ogółem na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013¹³

Wykaz zadaniowy	2012 (tys. zł)	2013 (tys. zł)	Zmiany do 2012 roku (tys. zł)	Zmiany do 2012 roku (%)
1. Podział środków FP wg algorytmu:				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	117 748,7	174 735,4	56 986,7	48,4%
- dla samorządów powiatowych	76 536,7	91 944,4	15 407,7	20,1%
- na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	41 212,0	82 791,0	41 579,0	100,9%
B) na inne zadania fakultatywne	13 628,5	14 719,7	1 091,2	8,0%
2. Dodatkowe środki FP pozyskane w ciągu roku:				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	38 178,8	17 711,2	-20 467,6	-53,6%
B) na inne zadania fakultatywne	634,9	688,8	53,9	8,5%
3. Zmiany na Wniosek Starosty (Prezydenta Miasta):				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	403,0	386,0	-17,0	-4,2%
B) na inne zadania fakultatywne	-403,0	-400,0	3,0	-0,7%
4. Ogółem:				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	156 330,5	192 832,6	36 502,1	23,3%
B) na inne zadania fakultatywne	13 860,4	15 008,5	1 148,1	8,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

5.2. WYDATKOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., wydatki Funduszu Pracy w województwie warmińsko-mazurskim wyniosły 438 300,5 tys. zł, w tym:

- ❖ wydatki Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie – 1 937,5 tys. zł, co stanowi 0,4% ogółu wydatków,
- ❖ wydatki powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego – 436 363,0 tys. zł, co stanowi 99,6% ogółu wydatków.

W odniesieniu do analogicznego okresu 2012 roku kwota jest wyższa o 55 018,0 tys. zł (tj. o 14,4%). W 2013 roku nastąpiła nieznaczna zmiana w udziale procentowym wydatków w odniesieniu do 2012 roku tj. o 0,1 pkt. proc. mniej wyniosły wydatki Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie w wydatkach ogółem (tj. 0,4%), na rzecz wydatków powiatowych urzędów pracy (99,6%).

¹³ Szczegółowy podział środków Funduszu Pracy w rozbięciu na powiaty w załączniku nr 8, załączniku nr 9, załączniku nr 10.

Tabela 13. Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	2012		2013		Zmiana do 2012 roku	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	383 282,5	100,0%	438 300,5	100,0%	55 018,0	14,4%
- powiatowe urzędy pracy	381 543,6	99,5%	436 363,0	99,6%	54 819,4	14,4%
- Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie	1 738,9	0,5%	1 937,5	0,4%	198,6	11,4%

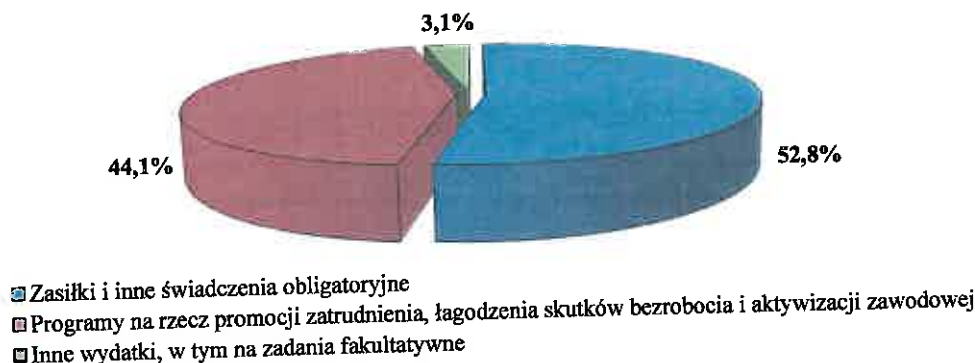
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

5.2.1. SAMORZĄDY POWIATOWE

Struktura wydatków Funduszu Pracy

W 2013 roku wydatki Funduszu Pracy powiatowych urzędów pracy wyniosły 436 363,0 tys. zł tj. 99,6% ogółu wydatków województwa warmińsko-mazurskiego. Na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne*¹⁴ przeznaczono 230 436,9 tys. zł. tj. 52,3% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy poniesionych z Funduszu Pracy. Z kolei na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* wydatkowano kwotę 192 245,9 tys. zł, czyli 44,1% ogółu wydatków, natomiast na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* – 13 680,2 tys. zł (3,1%).

Wykres 24. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy w 2013 roku (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W 2013 roku nastąpiła zmiana w udziale procentowym wydatków w odniesieniu do 2012 roku tj. o 3,5 pkt. proc. więcej wyniosły wydatki na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* w wydatkach ogółem (tj. 44,1%), natomiast zmniejszył się udział o 3,4 pkt. proc. nakładów na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* (52,8%) oraz o 0,1 pkt. proc. *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne*¹⁵ (3,1%).

¹⁴ Do zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych należą: (1) zasiłki dla bezrobotnych (2) zasiłki przedemerytalne (3) świadczenia przedemerytalne (4) dodatki aktywizacyjne (5) świadczenia integracyjne

¹⁵ Według art. 108 ustawy do zadań fakultatywnych należą: (1) koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń (2) koszty badań i analiz rynku pracy (3) koszty systemu teleinformatycznego (4) koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych (5) koszty audytu zewnętrznego (6) koszty wyposażenia i działalności klubów pracy (7) koszty szkolenia kadr zatrudnienia (8) refundacja dodatków do wynagrodzeń (9) koszty kwalifikowalne realizacji projektów (10) koszty wydawania informacji o działaniach PSZ w ramach EURES (11) koszty sądowe i egzekucyjne (12)

Tabela 14. Struktura wydatków Funduszu Pracy powiatowych urzędów pracy w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	2012		2013		Zmiany do 2012 roku	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Ogółem:	381 543,6	100,0%	436 363,0	100,0%	54 819,4	14,4%
- zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne	214 394,0	56,2%	230 436,9	52,8%	16 042,9	7,5%
- programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	155 043,5	40,6%	192 245,9	44,1%	37 202,4	24,0%
- inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	12 106,1	3,2%	13 680,2	3,1%	1 574,1	13,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W porównaniu do 2012 roku wydatki powiatowych urzędów pracy zwiększyły się o 11,4%. Największy wzrost odnotowano w przypadku wydatków związanych z *programami na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* tj. o 24% (37 202,4 tys. zł) oraz na *inne wydatki, w tym zadania fakultatywne*, tj. o 13% (1 574,1 tys. zł). Najmniejszy wzrost wydatków odnotowano w odniesieniu do *zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych* tj. o 7,5% (16 042,9 tys. zł).

Zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne

W 2013 roku wydatki Funduszu Pracy powiatowych urzędów pracy na finansowanie *zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych* wyniosły 230 436,9 tys. zł tj. 52,8% ogółu wydatków powiatowych urzędów województwa warmińsko-mazurskiego. Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na zasiłki i inne świadczenia w 2013 roku stanowiły zasiłki dla bezrobotnych tj. 94,4% (217 644,0 tys. zł), z czego:

- ❖ zasiłek podstawowy – 33,9% (78 058,9 tys. zł);
- ❖ zasiłek obniżony – 15,9% (36 568,0 tys. zł);
- ❖ zasiłek podwyższony – 24,3% (56 052,4 tys. zł);
- ❖ składki na ubezpieczenia społeczne – 20,4% (46 950,2 tys. zł);
- ❖ inne¹⁶ – 0,01% (14,5 tys. zł).

Najmniejszy udział miały wydatki związane z wypłacaniem świadczeń integracyjnych tj. 1,9% (4 331,9 tys. zł) ogółu wydatków na zasiłki i inne świadczenia oraz nakłady na dodatki aktywizacyjne tj. 3,7% (8 461,0 tys. zł).

informacje zawodowe, pośrednictwo i poradnictwo (13) koszty organizacji partnerstwa lokalnego (14) koszty rad zatrudnienia (15) koszty systemu EURES (16) informacje o usługach i partnerach rynku pracy

¹ W skład kategorii „Inne” wchodzi: (1) świadczenia za poszukujących pracy za granicą (2) wypłacone cudzoziemcom z UE

Porównując wydatki w latach 2012-2013, w 2013 roku nakłady powiatowych urzędów pracy na zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne zwiększyły się o 7,5% w stosunku do 2012 roku. Największy wzrost odnotowano w przypadku wydatków związanych z:

- ❖ wypłatą świadczeń integracyjnych tj. o 28,3% (o 955,8 tys. zł);
- ❖ zasiłkiem podwyższonym tj. o 10,9% (o 5 487,9 tys. zł);
- ❖ wypłatą dodatku aktywizacyjnego tj. o 10,2% (o 783,5 tys. zł).

Ponadto, wzrosły nakłady pieniężne na:

- ❖ składki na ubezpieczenia społeczne - o 9,1% (o 3 934,5 tys. zł),
- ❖ zasiłki podstawowe - o 7,9% (o 5 706,7 tys. zł).

Natomiast największe zmniejszenie wydatków zaobserwowano w odniesieniu do innych świadczeń tj. o 95,1% (o 284,0 tys. zł). mniej też przeznaczono środków na wypłatę zasiłku obniżonego – o 1,5% (o 541,5 tys. zł).

Tabela 15. Struktura wydatków Funduszu Pracy powiatowych urzędów pracy na zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	2012		2013		Zmiany do 2012 roku	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Ogółem:	214 394,0	100,0%	230 436,9	100,0%	16 042,9	7,5%
Zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami), w tym:	203 340,4	94,8%	217 644,0	94,4%	14 303,6	7,0%
- zasiłek podstawowy	72 352,2	33,7%	78 058,9	33,9%	5 706,7	7,9%
- zasiłek obniżony	37 109,5	17,3%	36 568,0	15,9%	-541,5	-1,5%
- zasiłek podwyższony	50 564,5	23,6%	56 052,4	24,3%	5 487,9	10,9%
- składki na ubezpieczenia społeczne	43 015,7	20,1%	46 950,2	20,4%	3 934,5	9,1%
- inne ¹	298,5	0,1%	14,5	0,0%	-284,0	-95,1%
Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	
Dodatki aktywizacyjne	7 677,5	3,6%	8 461,0	3,7%	783,5	10,2%
Świadczenia integracyjne	3 376,1	1,6%	4 331,9	1,9%	955,8	28,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W skład kategorii inne wchodzi świadczenia (1) dla poszukujących pracy za granicą (2) wypłacane cudzoziemcom z UE.

Stopień wykorzystania środków Funduszu Pracy

W analizowanym okresie, ogółem środki FP przeznaczone na finansowanie zadań w województwie zostały wykorzystane w 99,1% (to o 0,9 pkt. proc. więcej niż w 2012r.), w tym środki na:

- ❖ programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – 99,7% (o 0,5 pkt. proc. więcej niż w 2012r.)
- ❖ projekty realizowane ramach EFS/POKL - 99,6% (o 0,3 pkt. proc. więcej niż w 2012r.),
- ❖ inne zadania fakultatywne - 91,1% (o 3,8 pkt. proc. więcej niż w 2012r.).

Tabela 16. Wykorzystanie środków Funduszu Pracy ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2012-2013¹⁷

Powiat	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowa rezerwa Ministra ¹ (tys. zł)		Poniesione wydatki FP ² (tys. zł)		Wykorzystanie środków FP (%)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
OGÓŁEM:	170 190,9	207 840,7	167 149,3	205 923,7	98,2%	99,1%
A) Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	156 330,5	192 832,2	155 043,5	192 245,9	99,2%	99,7%
- w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	41 212,0	82 791,0	40 930,3	82 476,0	99,3%	99,6%
B) Inne zadania fakultatywne	13 860,4	15 008,5	12 105,8	13 677,8	87,3%	91,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych Ministra Pracy i Polityki Społecznej¹ oraz sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (aktywne formy wsparcia)

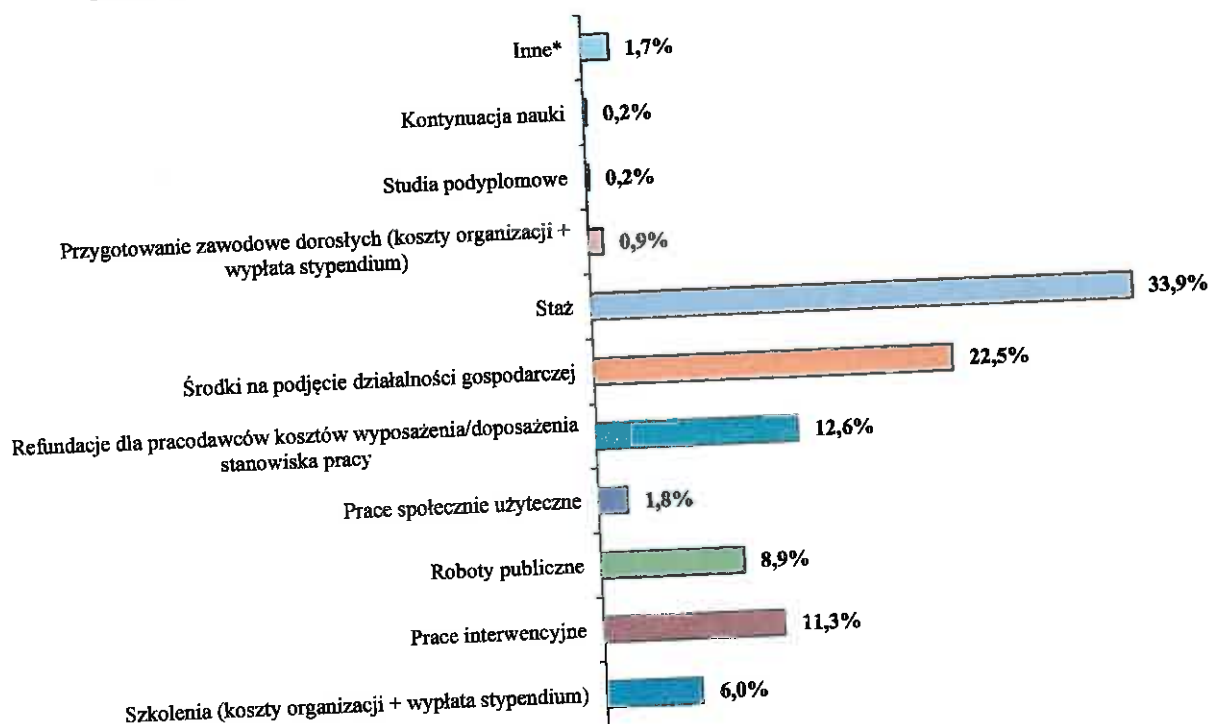
W 2013 roku wydatki Funduszu Pracy wyniosły 192 245,3 tys. zł tj. 44,1% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego. Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na programy na rzecz promocji (...) w 2013 roku stanowiły:

- ❖ stypendia stażowe tj. 33,9% (65 234,2 tys. zł);
- ❖ dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej tj. 22,5% (43 163,3 tys. zł);
- ❖ dotacje dla pracodawców na wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy tj. 12,6% (24 248,9 tys. zł);
- ❖ prace interwencyjne tj. 11,3% (21 719,9 tys. zł).

Najmniejszy udział miały wydatki związane z wypłacaniem stypendium za kontynuację nauki tj. 0,2% (344,6 tys. zł) ogółu wydatków oraz nakłady na finansowanie studiów podyplomowych tj. 0,2% (338,1 tys. zł).

¹⁷ Szczegółowa informacja dotycząca wykorzystania środków Funduszu Pracy w rozbięciu na powiaty w załączniku nr 12.

Wykres 25. Struktura wydatków Funduszu Pracy powiatowych urzędów pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2013 roku

* Ujęte zostały wydatki: (1) zatrudnienie wspierane (2) refundacja składek na ubezpieczenia społeczne (3) koszty przejazdu, zakwaterowania (4) opieka nad dzieckiem lub osobą zależną (5) koszt badań bezrobotnych (6) składki na ubezpieczenia społeczne rolników (7) wynagrodzenie i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych (8) projekty pilotażowe (9) koszty specyficzne elementów programów specjalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Analizując wydatki na przełomie lat 2012-2013, w 2013 roku nakłady powiatowych urzędów pracy na *programy na rzecz promocji zatrudnienia (...)* zwiększyły się o 24% w stosunku do 2012 roku. Największy wzrost odnotowano w przypadku wydatków związanych:

- ❖ z zatrudnieniem wspieranym tj. o 332,4% (o 59,5 tys. zł);
- ❖ z wynagrodzeniami i kosztami osobowymi członków spółdzielni socjalnych tj. o 100,5% (o 18,9 tys. zł);
- ❖ z opieką nad dzieckiem lub osobą zależną tj. o 88,2% (o 32,1 tys. zł).

Ponadto, wzrosły nakłady pieniężne na:

- ❖ refundację kosztów przejazdu, zakwaterowania - o 41,1% (o 561,4 tys. zł);
- ❖ stypendia stażowe - o 39,4% (o 18 444,3 tys. zł);
- ❖ projekty pilotażowe - o 38,0% (o 62,2 tys. zł);
- ❖ dofinansowanie studiów podyplomowych - o 32,6% (o 83,2 tys. zł);
- ❖ środki na podjęcie działalności gospodarczej - o 30,6% (o 10 105,1 tys. zł);
- ❖ prace interwencyjne - o 28,1% (o 4 761,2 tys. zł);
- ❖ roboty publiczne - o 27,7% (o 3 697,3 tys. zł);
- ❖ prace społecznie użyteczne - o 22,6% (o 635,1 tys. zł).

Najmniejszy wzrost wydatków odnotowano w przypadku refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy (tj. o 13,7%), kosztów badań bezrobotnych (o 14,1%), stypendium z tytułu kontynuacji nauki (o 16,1%) oraz szkoleń (o 16,9%).

Natomiast największe zmniejszenie nakładów zaobserwowano w odniesieniu do:

- ❖ specyficznych elementów programów specjalnych – o 89,5% (o 5 605,0 tys. zł);
- ❖ refundacji składek na ubezpieczenia społeczne – o 49,2% (o 16,0 tys. zł);
- ❖ działań związanych z przygotowaniem zawodowym dorosłych – o 11,1% (o 213,4 tys. zł).

Tabela 17. Struktura wydatków Funduszu Pracy powiatowych urzędów pracy w latach 2012-2013 w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie	2012		2013		Zmiany do 2012 roku	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Ogółem:	167 070,0	100,0%	192 245,3	100,0%	25 175,3	15,1%
Szkolenia, w tym:	9 854,2	5,9%	11 517,1	6,0%	1 662,9	16,9%
- koszty szkolenia	5 852,3	3,5%	6 873,2	3,6%	1 020,9	17,4%
- stypendium wraz ze składkami	4 001,9	2,4%	4 643,9	2,4%	642,0	16,0%
Prace interwencyjne	16 958,7	10,2%	21 719,9	11,3%	4 761,2	28,1%
Roboty publiczne	13 332,9	8,0%	17 030,2	8,9%	3 697,3	27,7%
Prace społecznie użyteczne	2 804,8	1,7%	3 439,9	1,8%	635,1	22,6%
Zatrudnienie wspierane	17,9	0,0%	77,4	0,0%	59,5	332,4%
Refundacje dla pracodawców kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	21 329,3	12,8%	24 248,9	12,6%	2 919,6	13,7%
Środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym w ramach spółdzielni socjalnych)	33 058,2	19,8%	43 163,3	22,5%	10 105,1	30,6%
Staż (stypendium wraz ze składkami)	46 789,9	28,0%	65 234,2	33,9%	18 444,3	39,4%
Przygotowanie zawodowe dorosłych, w tym:	1 917,4	1,1%	1 704,0	0,9%	-213,4	-11,1%
- koszty organizacji	781,5	0,5%	532,3	0,3%	-249,2	-31,9%
- stypendium wraz ze składkami	1 135,9	0,7%	1 171,1	0,6%	35,2	3,1%
Studia podyplomowe, w tym:	254,9	0,2%	338,1	0,2%	83,2	32,6%
- koszty studiów	168,0	0,1%	223,1	0,1%	55,1	32,8%
- stypendium wraz ze składkami	86,9	0,1%	115,0	0,1%	28,1	32,3%
Kontynuacja nauki (stypendium wraz ze składkami)	296,7	0,2%	344,6	0,2%	47,9	16,1%
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	32,5	0,0%	16,5	0,0%	-16,0	-49,2%
Koszty przejazdu, zakwaterowania	1 366,6	0,8%	1 928,0	1,0%	561,4	41,1%
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	36,4	0,0%	68,5	0,0%	32,1	88,2%
Koszty badań bezrobotnych	431,2	0,3%	492,0	0,3%	60,8	14,1%
Składki na ubezpieczenia społeczne rolników	0,0	0,0%	0,8	0,0%	0,8	
Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych	18,8	0,0%	37,7	0,0%	18,9	100,5%
Projekty pilotażowe	163,8	0,1%	226,0	0,1%	62,2	38,0%
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	6 263,2	3,7%	658,2	0,3%	-5 605,0	-89,5%
Inne	116,1	0,1%	0,0	0,0%	-116,1	-100,0%
Z kwoty "Ogółem" wydatkowano na:						
- bezrobotnych do 25 roku życia	55 752,3	33,4%	66 935,2	34,8%	11 182,9	20,1%
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia	27 931,9	16,7%	34 463,7	17,9%	6 531,8	23,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W ramach środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej 34,8% wydatko-

wano na bezrobotnych do 25 roku życia natomiast 17,9% na osoby pozostające bez pracy powyżej 50 roku życia. W 2013 roku zwiększono nakłady na aktywizację ww. grup, z tym że w odniesieniu do 2012 roku większy wzrost odnotowano w przypadku osób 50+ tj. o 23,4% (o 6 531,8 tys. zł). Wydatki na aktywizację osób młodych poniżej 25 roku życia wzrosły o 20,1% (o 11 182,9 tys. zł).

6. PROJEKTY LOKALNE FINANSOWANE Z REZERWY FUNDUSZU PRACY

Starosta, samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy, w celu promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych i poszukujących pracy, inicjuje i realizuje projekty lokalne, które mogą być współfinansowane z rezerwy środków Funduszu Pracy pozostających w gestii Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Projekty lokalne opracowuje się głównie w oparciu o wyniki badań i analiz lokalnego rynku pracy i obejmują one głównie grupy osób bezrobotnych, będących w szczególnej trudnej sytuacji na lokalnym rynku pracy.

W 2013 roku, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej uruchomiło w kilku transzach kwoty środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra na realizację programów specjalnych oraz programów rynku pracy. Środki rezerwy mogły być przeznaczone na finansowanie realizacji:

- ❖ programów aktywizacji zawodowej zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi (w tym współfinansowanie z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Pracy Dostosowania do Globalizacji – EFG);
- ❖ programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których w 2013 roku miały miejsce klęski żywiołowe;
- ❖ programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia;
- ❖ programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- ❖ programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy;
- ❖ programów specjalnych;
- ❖ projektów pilotażowych.

Programy specjalne

Zgodnie z ustawową definicją - program specjalny oznacza zespół działań, obejmujących usługi i instrumenty rynku pracy oraz elementy wspierające zatrudnienie, mających na celu dostosowanie posiadanych lub zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz wsparcie zagrożonych likwidacją lub istniejących i tworzonych miejsc pracy.

Specyfika programu specjalnego polega na tym, że oferowane klientom usługi i/lub instrumenty rynku pracy muszą być wzmocnione specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie, których zadaniem jest przezwyciężenie barier zatrudnieniowych.

MPiPS pismem z dnia 22 lutego 2013r., znak: DRP-I-4010.I.2-4-DB/13 poinformowało o Konkursie dot. programów specjalnych skierowanych do:

- ❖ bezrobotnych rodziców, posiadających na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 lat;
- ❖ osób do 30 roku życia;
- ❖ osób powyżej 50 roku życia.

Tabela 18. Zestawienie przyznanych środków FP w 2013 roku dla samorządów powiatowych na realizację programów specjalnych

Lp.	Nazwa PUP	Liczba uczestników programu		Kwota wnioskowana (zł)	Kwota przyznana	Zakładana efektywność zatrudnieniowa programu specjalnego
		30-	50+			
1	Iława		70	349,0	349,0	69,0 %
2	Elbląg	100		204,0	204,0	86,0%
3	Iława	120		565,1	545,0	68,3%
4	Olsztyn Grodzki	100		767,7	738,5	55,0 %
5	Olsztyn Ziemiński	120		549,3	529,0	55,0%
Ogółem		440	70	2 435,1	2 365,5	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków PUP i decyzji finansowych Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Dofinansowanie uzyskało 5 wniosków samorządów powiatowych na łączną kwotę **2 365,5 tys. zł**, w tym na:

- ❖ programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia – na ten cel przeznaczono łącznie **2 016,5 tys. zł** (4 wnioski);
- ❖ programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia – na ten cel przeznaczono łącznie **349,0 tys. zł** (1 wniosek).

Programy rynku pracy:

Oprócz programów specjalnych powiatowe urzędy pracy realizowały następujące programy rynku pracy, które zgodnie z wytycznymi Ministerstwa skierowane były do:

- ❖ osób bezrobotnych do 30 roku życia – na ten cel przeznaczono łącznie **4 879,6 tys. zł** (12 wniosków);
- ❖ osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia - na ten cel przeznaczono łącznie **2 870,7 tys. zł** (7 wniosków);
- ❖ osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 Ustawy - na ten cel przeznaczono łącznie **7 595,4 tys. zł** (35 wniosków), z czego 748,5 tys. zł w ramach programu związanego z organizacją prac społecznie użytecznych (6 wniosków).

Tabela 19. Łączna kwota przeznaczona na sfinansowanie programów ze środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę MPiPS (razem z programami specjalnymi): (w tys.)

Lp.	PUP	Beneficjenci -30	Beneficjenci 50+	Beneficjenci z art. 49	Prace społecznie użyteczne	razem
1.	Bartoszyce	500,0	500,0	924,4		1 924,4
2.	Braniewo	500,0	0,0	588,4		1 088,4
3.	Działdowo	500,0	255,4	191,3		946,7
4.	Elbląg	704,0	500,0	672,9		1 876,9
5.	Ełk	500,0	0,0	193,5		693,5
6.	Giżycko	0,0	0,0	275,3	95,5	370,8
7.	Gołdap	320,5	0,0	209,0		529,5
8.	Iława	545,0	349,0	225,0		1 119,0
9.	Kętrzyn	120,0	40,0	549,0		709,0
10.	Lidzbark W.	0,0	0,0	425,0		425,0
11.	Mrągowo	0,0	0,0	100,0		100,0
12.	Nidzica	0,0	0,0	0,0	28,0	28,0
13.	Nowe M. L.	0,0	0,0	470,0		470,0
14.	Olecko	0,0	0,0	114,0		114,0
15.	Olsztyn G.	938,5	0,0	575,0	195,0	1 508,5
16.	Olsztyn Z.	1 029,0	500,0	246,1	240,0	2 015,1
17.	Ostróda	490,8	0,0	242,3		733,1
18.	Pisz	680,0	980,0	878,0	70,0	2 608,0
19.	Szczytno	0,0	0,0	167,7	120,0	287,7
20.	Węgorzewo	68,3	95,3	0,0		163,6
RAZEM		6 896,1	3 219,7	6 846,9	748,5	17 711,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków PUP i decyzji finansowych Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Przedłożone w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Olsztynie wnioski o dodatkowe środki z Funduszu Pracy, opracowane zgodnie zasadami i trybem przyznawania, zostały zweryfikowane i pozytywnie zaopiniowane, a następnie przesłane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które po ich akceptacji wydało stosowne decyzje finansowe.

Reasumując, w 2013 roku dofinansowanie otrzymało ogółem 59 wniosków samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej na łączną kwotę 17 711,2 tys. zł.

Programy w głównej mierze były skierowane do:

- osób bezrobotnych do 30 roku życia – na ten cel przeznaczono łącznie 6 896,1 tys. zł (16 wniosków), z czego 2 016,5 tys. zł w ramach programu specjalnego (4 wnioski);
- osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia - na ten cel przeznaczono łącznie 3 219,7 tys. zł (8 wniosków), z czego 349,0 tys. zł w ramach programu specjalnego (1 wniosek);
- osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 Ustawy - na ten cel przeznaczono łącznie 7 595,4 tys. zł (35 wniosków), z czego 748,5 tys. zł w ramach programu związanego z organizacją prac społecznie użytecznych (6 wniosków).

7. DZIAŁANIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)

7.1. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI (PO KL) – STAN REALIZACJI NA KONIEC 2013 ROKU

Zgodnie z Planami działania dla Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* oraz Priorytetu VIII *Regionalne Kadry Gospodarki* (w zakresie Działania 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*) w I połowie 2013 roku Wojewódzki Urząd Pracy ogłosił 6 konkursów na składanie wniosków o dofinansowanie projektów tj. wszystkie przewidziane do realizacji w minionym roku przy czym jeden konkurs pilotażowy w Działaniu 6.2 (mikropożyczki) wprowadzono do Planu działania na zasadzie zmiany w czerwcu 2013 r. i 25 czerwca ogłoszono konkurs.

W I kwartale 2013 r. prowadzona była ocena formalna i merytoryczna w konkursach w ramach Priorytetu VI PO KL z 2012 r., w których nabór prowadzono do końca roku. Stosunkowo wczesne ogłoszenie konkursów spowodowało, że już w połowie roku znajdowały się one na bardzo zaawansowanym etapie.

W ramach konkursów ogłoszonych w 2013 roku dostępna alokacja przewidziana w Planach Działania wynosiła łącznie 42 mln zł. Aby w pełni zobrazować skalę środków przeznaczonych na wsparcie w obszarach „Zatrudnienie” oraz „Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw” do kwoty tej należy dodać środki Funduszu Pracy w wysokości 82 mln zł, zaangażowane w realizację projektów systemowych powiatowych urzędów pracy w Poddziałaniu 6.1.3 PO KL *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*, skierowanych na wsparcie osób bezrobotnych będących w najtrudniejszej sytuacji. Dodatkowo biorąc pod uwagę trudną sytuację na rynku pracy, WUP w Olsztynie podjął decyzję o zwiększeniu alokacji na konkursy ogłoszone w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL, tak by możliwe było zakontraktowanie wszystkich pozytywnie ocenionych projektów i tym samym zapewnienie pozostającym bez zatrudnienia mieszkańcom regionu jak najszerzej oferty wsparcia. Ostatecznie udało się dofinansować 29 projektów o łącznej wartości nieco ponad 25 mln zł (pierwotnie przewidziana alokacja wynosiła 18,5 mln zł).

W 2013 roku

- Spośród wszystkich 487 złożonych wniosków, 372 poprawne formalnie skierowano do oceny merytorycznej. Pozytywną ocenę merytoryczną i rekomendację do dofinansowania otrzymało 158 projektów. Podpisano 150 umów na kwotę ok. 114,1 mln zł. Część z zakontraktowanych w ubiegłym roku projektów to te wybrane z konkursów ogłaszanych w roku 2012. Proces negocjowania założeń projektowych i podpisywania umów jest procesem ciągłym ze względu na trwającą jeszcze ocenę merytoryczną w ramach Komisji Oceny Projektów w Poddziałaniu 8.1.1.

- Dużym zainteresowaniem Wnioskodawców cieszył się zwłaszcza konkurs w Poddziałaniu 8.1.1 *Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw* (szkolenia dla MŚP, projekty z pomocą publiczną), na który wpłynęło w sumie 345 wniosków na kwotę wielokrotnie przekraczającą dostępną alokację wynoszącą 15 mln zł. Pozytywnie oceniono 72 wnioski. Trwa jeszcze ocena merytoryczna 77 wniosków złożonych w ramach ostatniej rundy naboru (od 26 listopada do 31 grudnia 2013 r.). Dostępna alokacja zostanie wykorzystana i biorąc pod uwagę liczbę złożonych do końca 2013 r. wniosków przewiduje się stworzenie „listy rezerwowej” na której znalazły się projekty, które będą mogły być kontraktowane w miarę pojawiania się wolnych środków.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w całym okresie trwania konkursu prowadził działania promocyjne ukierunkowane z jednej strony na pobudzenie aktywności potencjalnych projektodawców, z drugiej zaś upowszechniające pozytywne rezultaty osiągnięte w ramach projektów już zrealizowanych. W pierwszej połowie roku zorganizowano spotkanie informacyjne w związku z ogłoszonym konkursem, przeprowadzono szkolenia z zakresu pomocy publicznej i przygotowania wniosku o dofinansowanie w ramach Poddziałania 8.1.1 (z uwzględnieniem specyfiki konkursu, polegającej na obowiązku kierowania wsparcia do konkretnych firm, wskazanych z nazwy już we wniosku) oraz wyemitowano spot telewizyjny przedstawiający najważniejsze informacje o konkursie i zachęcający do aplikowania o środki EFS. Dodatkowo do instytucji otoczenia biznesu z całego regionu skierowano pismo w tej sprawie. W efekcie przełożyło się to na utrzymanie dużego zainteresowania konkursem, szczególnie ze strony przedsiębiorców przygotowujących wnioski na własne potrzeby. W drugiej połowie roku przeprowadzono kampanię medialną obejmującą emisję w regionalnych mediach artykułów sponsorowanych i spotów telewizyjnych prezentujących przykłady tzw. „dobrych praktyk” wśród realizowanych projektów. Zorganizowano również dodatkowe spotkanie informacyjne w związku ze wznowieniem naboru wniosków, poświęcone w głównej mierze omówieniu najczęstszych błędów, jakie wystąpiły w dotychczas złożonych wnioskach. Ponadto w listopadzie zrealizowano cykl szkoleń adresowanych do Beneficjentów, z zakresu realizacji i rozliczania projektów, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z udzielaniem w ramach projektów pomocy publicznej / *de minimis* i występujących w tym zakresie nieprawidłowości.

- W Prioryecie VI ogłoszono łącznie 5 konkursów (w Poddziałaniu 6.1.1 *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy* – 4 w tym 1 na projekty współpracy ponadnarodowej oraz w Działaniu 6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia* – konkurs pilotażowy na mikropożyczki), na które WUP Olsztyn przeznaczył 27 mln zł. Były to ostatnie konkursy w Prioryecie VI PO KL. Wzorem lat poprzednich, najwięcej wniosków wpłynęło w ramach Poddziałania 6.1.1 *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*. W odpowiedzi na 3 ogłoszone konkursy na subregion olsztyński, elbląski i ełcki wpłynęły łącznie 122 aplikacje na kwotę ponad 121 mln zł (przy dostępnej alokacji 18,5 mln zł). Merytorycznie oceniono 107 wniosków z czego 30 pozytywnie. W wyniku przesunięcia dodatkowych środków możliwe było dofinansowanie realizacji praktycznie wszystkich

rekomendowanych do dofinansowania projektów. Podpisano 29 umów – jeden Projektodawca zrezygnował z realizacji projektu i możliwości uzyskania dofinansowania.

W konkursie z Działania 6.2 wyłoniono pośrednika finansowego, który będzie udzielał mikropożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Umowę na realizację projektu pt. „*Warmińsko Mazurski Fundusz NA START*” o wartości 7 mln zł podpisano ze Stowarzyszeniem „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”.

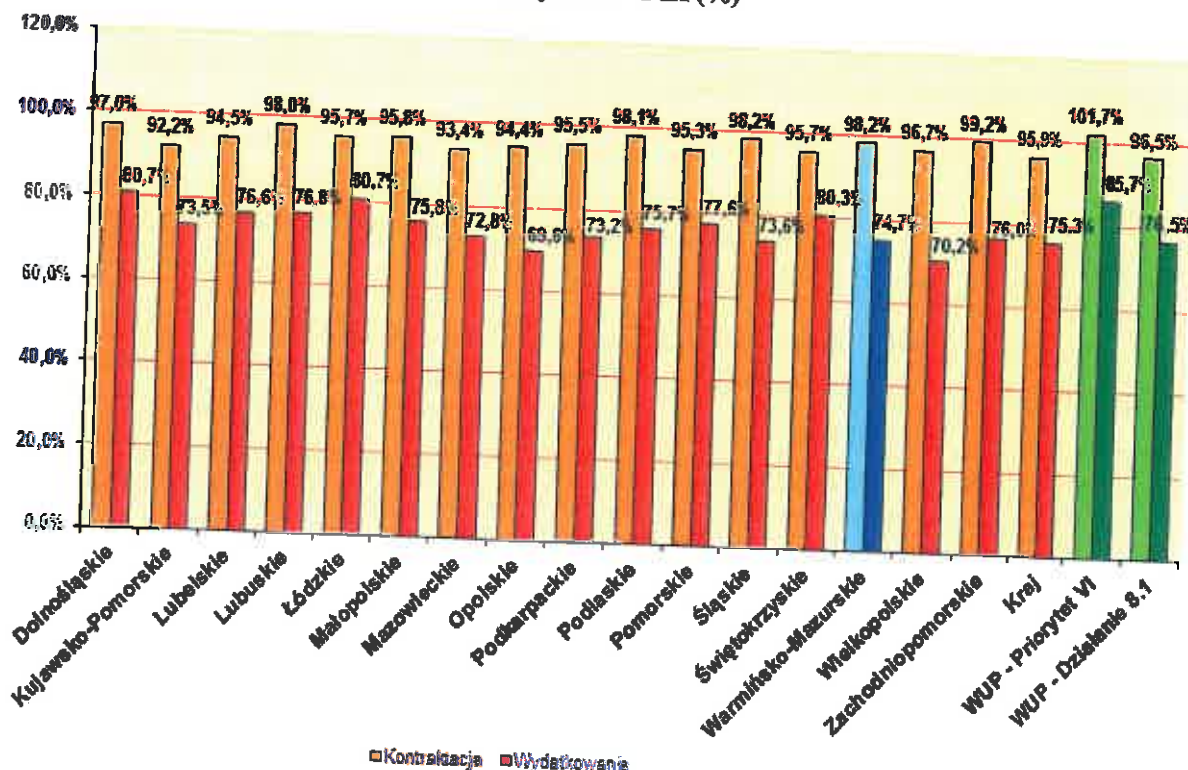
Wszystkie ogłoszone konkursy zostały rozpoczęte zgodnie z terminami, wskazanymi w Planach Działań na 2013 rok, a ich przebieg był zgodny z obowiązującymi procedurami.

- Od początku realizacji PO KL, w ramach dotychczas zakontraktowanych projektów, w Priorytecie VI i Działaniu 8.1 wsparcie uzyskało ok. 83,5 tys. osób – mieszkańców naszego regionu, w tym blisko 54,5 tys. osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo. Udzielono 9,8 tys. dotacji na podjęcie działalności gospodarczej. Wsparcie w ramach projektów szkoleniowych uzyskało ponad 6 tys. przedsiębiorstw z naszego regionu (głównie MŚP) i blisko 28 tys. osób w nich zatrudnionych podniosło kwalifikacje stosownie do potrzeb swoich pracodawców.
- W większości przypadków, kierunki szkoleń, realizowanych w ramach projektów, wpisują się w branże istotne dla rozwoju naszego regionu. Dominują następujące kierunki: operatorzy maszyn budowlanych, księgowi, opieka nad osobami starszymi, zawodowi kierowcy, brukarze, magazynierzy z obsługą wózków widłowych, kasjerzy kas fiskalnych, kursy z zakresu hotelarstwa i gastronomii, z zakresu spawania w różnych metodach, z zakresu mechatroniki, marketingu i zarządzania firmą. Jako dodatkowe moduły oferowane są szkolenia językowe i komputerowe (w tym ECDL). Pojawiają się również szkolenia nietypowe, odpowiadające na specyficzne potrzeby szkoleniowe firm z regionu np. spawanie podwodne, balsamowanie zwłok, systemy kontroli lotów itp.
- Projekt „Indywidualne Ścieżki Zatrudnienia” zrealizowany przez Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych, został nagrodzony w ramach prestiżowego konkursu *RegioStars 2013*, organizowanego przez Komisję Europejską. Inicjatywa ERKON-u zwyciężyła w kategorii: „Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – innowacje społeczne – kreatywne odpowiedzi na wyzwania społeczne”. Jest to pierwszy projekt z naszego kraju od chwili wstąpienia do Unii Europejskiej, który został laureatem w tej kategorii. Docenione zostało innowacyjne podejście do aktywizacji zawodowej osób starszych i niepełnosprawnych. Przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie w ramach konkursu na projekty innowacyjne z komponentem ponadnarodowym, służące wydłużaniu aktywności zawodowej, ogłoszonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w 2009 roku. Uroczyste ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie nagród odbyło się 31 stycznia 2013 r. w Brukseli.

- Organizacja dwóch cykli szkoleń o charakterze warsztatowym dla beneficjentów/potencjalnych beneficjentów WUP Olsztyn, przygotowujących do aplikowania w ramach ogłaszanych konkursów i realizacji projektów w tematyce: przygotowanie wniosków o dofinansowanie w oparciu o PCM (*Project Cycle Management*), rozliczanie finansowe projektów, PZP (*prawo zamówień publicznych*) i zasada konkurencyjności, pomoc publiczna w aspekcie aplikowania i rozliczania, stawki jednostkowe i kwoty ryczałtowe, księgowość, PWP (*projekt współpracy ponadnarodowej*), zatrudnianie i rozliczanie wynagrodzeń personelu w projektach, przetwarzanie i ochrona danych osobowych, formularz PEFS, wyłanianie wykonawców, nieprawidłowości związane z udzielaniem pomocy publicznej / de minimis, sprawozdawczość z udzielanej pomocy publicznej i obsługa aplikacji SHRIMP. W szkoleniach uczestniczyło w sumie ok. 350 osób reprezentujących podmioty realizujące projekty PO KL bądź zainteresowane aplikowaniem o dofinansowanie w ogłaszanych przez WUP konkursach.
- Wsparcie Urzędu Marszałkowskiego przy organizacji w regionie cyklu 8 Spotkań Informacyjnych poświęconych tegorocznym konkursom ogłaszanym w ramach PO KL i przybliżeniu kształtu przyszłej perspektywy finansowej, w szczególności zasad wdrażania środków EFS.
- Przygotowanie i realizacja 3 spotkań informacyjnych związanych z ogłoszonymi konkursami i 1 spotkania przy okazji wznowienia naboru wniosków w ramach Poddziałania 8.1.1.
- Produkcja i emisja spotów telewizyjnych zachęcających do aplikowania o środki EFS w ramach ogłaszanych przez WUP w I kwartale konkursów PO KL oraz prezentujących przykłady „dobrych praktyk” w ramach projektów PO KL dofinansowanych przez WUP.
- Przygotowanie 2 artykułów sponsorowanych do prasy regionalnej, tzw. wkładek tematycznych dot. wsparcia dotacyjnego w ramach Działania 6.2 PO KL oraz podsumowania wdrażania PO KL w woj. warmińsko-mazurskim w obszarze rynku pracy i przedsiębiorczości.
- Udział przedstawicieli WUP w Olsztynie w seminariach organizowanych w Pradze w ramach projektu „Learning from Experience of PES Practitioners in EU”.
- Zlecenie przygotowania cyklu 12 artykułów promocyjnych poświęconych projektom PO KL zidentyfikowanym jako „dobre praktyki” w obszarze rynku pracy i przedsiębiorczości, opublikowanych w regionalnej prasie, biuletynie WUP i za pośrednictwem serwisów internetowych.
- Zorganizowanie spotkania sektorowego podsumowującego dotychczasowe efekty realizacji PO KL w regionie, w obszarze rynku pracy i wsparcia przedsiębiorców. W wydarzeniu wzięło udział blisko 150 osób – przedstawiciele Beneficjentów, instytucji zaangażowanych

w realizację PO KL, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji otoczenia biznesu, organizacji pozarządowych, a także przedsiębiorcy z regionu i uczestnicy projektów.

Wykres 26. Wartość podpisanych umów i wniosków o płatność w ramach komponentu regionalnego w stosunku do całości środków przyznanych dla poszczególnych województw na realizację Priorytetów VI-IX (%)

Źródło: Informacja miesięczna z realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wg stanu na 31.12.2013 r.
(KSI SIMIK 07-13)

* - dane na temat wydatkowania w odniesieniu do WUP, na podstawie wniosków o płatność zatwierdzonych do 31.12.2013 r.

W województwie warmińsko-mazurskim w całym komponentie regionalnym wartość podpisanych umów przekracza już 98% alokacji na lata 2007-2013. Poziom kontraktacji przekracza więc dosyć znacznie średnią dla kraju, wynoszącą 95,9%. Region z osiągniętym wynikiem plasuje się na drugim miejscu w kraju, co należy uznać za bardzo dobry wynik, jeśli weźmiemy pod uwagę konieczność rozdysponowania dodatkowych środków otrzymanych z Krajowej Rezerwy Wykonania. Podpisanych będzie jeszcze kilka umów w ramach konkursu z Poddziałania 8.1.1 gdzie trwa ocena merytoryczna wniosków. WUP planuje w maksymalnym stopniu wykorzystać środki przyznane na realizację Priorytetu VI i Działania 8.1.

Wydatki, na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, które uznano za kwalifikowalne, osiągnęły poziom 74,7%, tj. zaledwie o 0,6 pkt proc. poniżej średniej krajowej. Region znajduje się na dziesiątej pozycji w kraju. Niemniej jednak dystans dzielący województwo od pozostałych regionów jest niewielki, a w miarę postępu realizacji zakontraktowanych projektów będzie on ulegał systematycznemu zmniejszeniu.

Odnosnie wdrażania PO KL, nadal dużym utrudnieniem są zmiany w dokumentach programowych, przepisach i wytycznych. Wymagają one nie tylko wprowadzania korekt do dokumentacji

konkursowych, aktualizacji Instrukcji Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia, ale także przygotowania kadr, funkcjonujących w systemie instytucji i Beneficjentów, co skutkuje zwiększonym nakładem pracy i środków.

Wykorzystując możliwości jakie daje PO KL, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie podjął w 2013 roku szereg działań, zmierzających do dalszego łagodzenia trudnej sytuacji na rynku pracy, a mianowicie:

- w ramach Poddziałania 8.1.1 przeznaczono 15 mln zł na wsparcie przedsiębiorstw w zakresie rozwoju kwalifikacji kadr; w związku z dużym zainteresowaniem konkursem, podjęto decyzję o przeznaczeniu na dofinansowanie projektów całej alokacji dostępnej jeszcze w ramach Poddziałania 8.1.1;
- w Poddziałaniu 6.1.1 obrano tryb realizacji wsparcia przewidujący ogłoszenie 3 odrębnych konkursów dla poszczególnych subregionów województwa warmińsko-mazurskiego: olsztyńskiego, elbląskiego i ełckiego, celem podjęcia działań odpowiadających na specyficzne potrzeby mieszkańców danego obszaru i ułatwiający im uzyskanie wsparcia; na finansowanie projektów przeznaczono łącznie 25 mln zł (podobnie jak w Poddziałaniu 8.1.1 zwiększono pierwotnie przewidzianą alokację);
- ukierunkowano wsparcie na tworzenie miejsc pracy w ramach samozatrudnienia – w Działaniu 6.2 PO KL dofinansowano w 2012 r. realizację 7 projektów dotacyjnych o łącznej wartości 40 mln zł, w ramach których przewidziano udzielenie ok. 740 bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej – w 2013 roku w tych projektach odbyły się kolejne nabory osób planujących uruchomienie własnej firmy. Wybrano również pośrednika finansowego, który w ramach Działania 6.2 planuje udzielić co najmniej 95 mikropożyczek na uruchomienie działalności gospodarczej;
- przyspieszono wydatkowanie środków – w przypadku projektów o niskiej wartości, np. do 150-200 tys. zł., wypłata środków następuje często w jednej transzy;
- kontynuowane są działania zmierzające do jak najpełniejszego wsparcia Projektodawców z terenu Warmii i Mazur – preferowani są Beneficjenci z naszego regionu (dodatkowe punkty za spełnienie kryterium strategicznego – w ramach oceny merytorycznej),
- szczególną uwagę zwraca się na potrzebę realizacji przedsięwzięć o szerokim wachlarzu wsparcia dla osób bezrobotnych (w tym niepełnosprawnych) oraz ich efektywność zatrudnieniową;

Przy wysokim tempie kontraktacji i rozliczania środków finansowych, dużo uwagi poświęca się racjonalności wydatkowania środków. Stały monitoring wskaźników, określonych w poszczególnych Działaniach, za realizację których odpowiada WUP w Olsztynie, pozwala, na tym etapie realizacji PO KL sądzić, że nie będzie problemów z ich osiągnięciem do końca realizacji Programu. Poziom prawie wszystkich spośród wskaźników wymaganych zapisami dokumentów programowych jest znacznie przekroczony.

**Informacja dotycząca zrealizowanych zadań przez Wydział ds. kontroli projektów EFS
w roku 2013**

W roku 2013 kontroli zostały poddane wszystkie projekty (100%) zakontraktowane przez WUP w Olsztynie realizowane w ramach PO KL. Dodatkowo zostały przeprowadzone kontrole doraźne. Ponadto w 2013 r. zakładano i przeprowadzono przynajmniej jedną wizytę monitoringową w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku (w niektórych projektach zostało przeprowadzonych kilka wizyt monitoringowych).

W sumie w 2013 r. przeprowadzono 195 kontroli, (w tym 1 kontrolę doraźną) oraz 231 wizyt monitoringowych:

- 69 kontroli projektów i 63 wizyt monitoringowych w ramach Poddziałania 6.1.1. PO KL *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy;*
- 13 kontroli projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie;*
- 20 kontroli projektów i 24 wizyty monitoringowe w ramach Poddziałania 6.1.3. PO KL *Poprawa zdolności zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych;*
- 7 kontroli projektów i 5 wizyt monitoringowych w ramach Działania 6.2. PO KL *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i zatrudnienia;*
- 1 kontrolę projektów w ramach Działania 6.3. POKL *Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich;*
- 60 kontroli projektów (w tym 1 kontrolę doraźną) i 121 wizyty monitoringowe w ramach Poddziałania 8.1.1. PO KL *Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw;*
- 24 kontrole projektów i 18 wizyt monitoringowych w ramach Poddziałania 8.1.2. PO KL *Wzmacnianie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie;*
- 1 kontrolę projektu w ramach Poddziałania 8.1.3 PO KL *Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności;*

W każdym działaniu kontrola obejmowała: prawidłowość rozliczeń finansowych; kwalifikowalność wydatków dotyczących personelu projektu; sposób rekrutacji uczestników projektu; sposób przetwarzania danych osobowych uczestników projektu; zgodność danych przekazywanych we wnioskach o płatność w części dotyczącej postępu rzeczowego oraz postępu finansowego z dokumentacją dotyczącą realizacji projektu dostępną w siedzibie beneficjenta; poprawność udzielania zamówień publicznych, tj. prawidłowość stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz przepisów prawa wspólnotowego; poprawność stosowania zasady konkurencyjności; poprawność udokumentowania rozeznania rynku w przypadku wydatków, do których nie mają zastosowania zapisy ustawy PZP i zasady konkurencyjności; poprawność udzielania pomocy publicznej, w tym: kontrola udzielania pomocy de minimis i pomocy w ramach wyłączeń blokowych; prawidłowość realizacji działań informacyjno-promocyjnych; sposób prowadzenia i archiwizacji dokumentacji projektu.

Wydział ds. Kontroli Projektów EFS podczas przeprowadzanych kontroli w roku 2013 stwierdzał m.in. nieprawidłowości związane z wydatkami uznanymi za niekwalifikowane. Najczęstsze stwierdzane nieprawidłowości związane z niekwalifikowalnością wydatków podczas przeprowadzonych kontroli dotyczyły:

- ❖ uchybień występujących w związku z zastosowaniem zasady konkurencyjności i w związku z powyższym koniecznością zastosowania „Wytycznych dotyczących określania korekt finansowych za naruszenie zasady konkurencyjności dla wydatków współfinansowanych ze środków EFS”,
- ❖ niekwalifikowalności uczestników do projektów, którzy nie spełniali kryteriów grupy docelowej,
- ❖ niekwalifikowalności personelu projektu,
- ❖ nieefektywnego i nieracjonalnego wydatkowania środków w projektach.

7.2. PROJEKT SYSTEMOWY WSPARCIE DORADZTWA ZAWODOWEGO I POŚREDNICTWA PRACY W WUP W OLSZTYNIE W RAMACH PODDZIAŁANIA 6.1.2. PO KL

Od września 2008 roku realizowany jest projekt „Wsparcie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy w WUP w Olsztynie” w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL (*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*). Całkowita wartość projektu, którego zakończenie przewiduje się na maj 2015 roku, wynosi ok. 2,2 mln zł, w tym środki Europejskiego Funduszu Społecznego ok. 1,9 mln zł.

Głównym celem projektu jest wzrost jakości usług świadczonych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, poprzez zatrudnienie w okresie od 2008 do 2015 roku, 5 nowych osób – doradców zawodowych i pośredników pracy, wyposażenie ich stanowisk pracy oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych 22 kluczowych pracowników Urzędu, poprzez udział w specjalistycznych kursach i szkoleniach (22 osób) oraz studiach podyplomowych (4 osoby).

W 2013 roku, ze środków pozyskanych w ramach projektu, pokryto wynagrodzenia zatrudnionych w ramach projektu 5 osób, częściowe koszty zatrudnienia osób obsługujących realizację przedsięwzięcia, koszty dodatku specjalnego koordynatora projektu, koszty szkolenia 6 pracowników oraz podróży służbowych 8 pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe w projekcie. Na potrzeby CiPKZ w Olsztynie i Elblągu zakupiono materiały dydaktyczne dla doradców m.in. testy psychologiczne, filmy szkoleniowe, książki.

Z zaplanowanej na rok 2013 kwoty w wys. 376 350 zł wydatkowano 284 421,16 zł, tj. ok. 76%.

7.3. POMOC TECHNICZNA PO KL

Od 2007 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, jako Instytucja Pośrednicząca II stopnia POKL korzysta ze środków Pomocy Technicznej PO KL. Służą one w szczególności zapewnieniu technicznego i finansowego wsparcia procesu zarządzania, wdrażania, kontroli PO KL, sprawnej i efektywnej realizacji obowiązków dotyczących prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych, dotyczących pomocy udzielanej z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracowników.

Wyżej wymienione działania realizowane są poprzez przygotowywany co roku Roczny Plan Działania Pomocy Technicznej POKL, składający się z 5 Planów: Roczny Plan Kontroli, Roczny Plan Szkoleń, Roczny Plan Kosztów Instytucji, Roczny Plan Działan Informacyjno-Promocyjnych oraz Roczny Plan Kosztów Wdrażania.

Roczny Plan Działania Pomocy Technicznej POKL na 2013 r. zatwierdzony został na kwotę 6 695 765,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wydatkowano kwotę w wysokości 4 565 169,47 zł, co stanowi prawie 70 % Rocznoego Planu Działania Pomocy Technicznej PO KL 2013 r.

8. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

8.1. POŚREDNICTWO PRACY

8.1.1. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SIECI EURES

Zadania realizowane przez publiczne służby zatrudnienia w sieci EURES współfinansowane są głównie ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, przyznawanych w Grancie EURES przez Komisję Europejską. Grant przyznawany jest na okres od czerwca do maja kolejnego roku. W grantie na lata 2012/2013 przyznana została kwota 104 637,00 zł. Realizacja zadań oraz wydatkowanie środków zakończyło się w maju 2013 roku.

Do najważniejszych działań, zrealizowanych w ramach sieci EURES w 2013 roku, zaliczyć należy:

➤ inicjatywy na rzecz pracodawców:

- zorganizowano w Olsztynie dwudniowe spotkanie z pracodawcami na temat usług świadczonych na ich rzecz przez urzędy pracy – wzięło w nim udział 260 osób;
- uczestniczono w Targach Pracy i Doradztwa w Dublinie, podczas których prezentowano oferty pracy m.in. pracodawców z regionu. Według szacunków organizatorów targi odwiedziło ok. 4 000 osób;

➤ działania podejmowane na rzecz osób poszukujących pracy:

- umożliwiono wyjazd do pracy w krajach UE/EOG (głównie do pracy sezonowej w Hiszpanii, Niemczech, Holandii i Wielkiej Brytanii,) 799 osobom poszukującym pracy;

- uczestniczono w 8 targach pracy na terenie województwa. Przy specjalnie przygotowanych stoiskach wystawienniczych, prezentowano oferty pracy pochodzące z krajów UE / EOG, udzielano informacji nt. bezpiecznego podejmowania zatrudnienia poza granicami kraju, warunków życia i zatrudnienia w innych państwach, a także możliwości poszukiwania ofert pracy legalnej i bezpiecznej. Łącznie w tych 8 wydarzeniach udział wzięło ok. 9 300 osób odwiedzających;
- współorganizowano z (MUP Olsztyn, OHP i Olsztyńską Szkołą Wyższą) V Nowoczesną Giełdę Pracy. W giełdzie udział wzięło łącznie 2 000 osób;
- przeprowadzono 28 warsztatów dla osób poszukujących pracy poza granicami kraju (m.in. bezrobotnych, studentów, uczniów). W warsztatach wzięło udział łącznie 451 osób.

➤ **promowanie działalności sieci EURES:**

- zaprezentowano działalność sieci EURES na 3 konferencjach:
 - „Między Edukacją a Rynkiem Pracy” w Giżycku;
 - „Europejski Rynek Pracy - szanse i zagrożenia” w Bartoszychach;
 - „Kreatywny Polak Obywatелеm Europy” w Ełku/
- przygotowano i dystrybuowano materiały informacyjno-promocyjne EURES (ulotki nt. usług EURES oraz bezpiecznych wyjazdów poza granice kraju);

➤ **inne działania:**

- w ramach projektu „Warmia i Mazury – Obwód Kaliningradzki – Pracując ponad podziałami”, realizowanego przez WUP w Olsztynie, kadra EURES poprowadziła warsztat, którego uczestnikami byli przedstawiciele służb zatrudnienia z Rosji. Celem spotkania było przekazanie doświadczeń związanych z prowadzeniem europejskiego pośrednictwa pracy, w ramach EURES. Przedstawiono m.in. ogólne zasady funkcjonowania sieci, strukturę, cele oraz zadania. Jednym z elementów było pokazanie gościom wirtualnych targów pracy, które w tym czasie odbywały się z inicjatywy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej;
- zorganizowano szkolenie dla pracowników powiatowych urzędów pracy realizujących zadania sieci EURES, z udziałem ekspertów zewnętrznych. Głównym tematem spotkania była pomoc młodzieży w rozpoczęciu aktywności zawodowej. W szkoleniu wzięło udział 20 pracowników PUP oraz grupa ekspertów;
- w dniach 14-15.11.2013 r. przygotowano wydarzenie pod nazwą „Wsparcie młodych na rynku pracy” we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wydarzenie zostało zorganizowane przy okazji Posiedzenia Prezydium Euroregionu Bałtyk i spotkania Rady Młodzież ERB. Rada Młodzieży ERB wysłała z inicjatywą zorganizowania wydarzenia, dotyczącego problematyki młodzieży na europejskim rynku pracy. Było to zbieżne z działaniami, prowadzonymi przez WUP w Olsztynie, m.in. w ramach prac Zespołu Zadaniowego ds. Rynku Pracy, Euroregionu Bałtyk. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele służb zatrudnienia oraz władz lokalnych regionów nadbałtyckich Danii, Szwecji, Litwy, Obwodu Kaliningradzkiego, województwa pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego. Z inicjatywy WUP w realiza-

cię działań, w ramach Euroregionu Bałtyk, włączono Europejskie Służby Zatrudnienia EURES. WUP zgłosił także szereg konkretnych propozycji i rozwiązań, mających na celu zintensyfikowanie prac Zespołu. Spotkanie „Wsparcie młodych na rynku pracy”, miało na celu przede wszystkim wymianę informacji i dobrych praktyk, wynikających z projektów realizowanych na rzecz poprawy sytuacji osób młodych na rynku pracy, promowanie idei mobilności, za sprawą Europejskich Służb Zatrudnienia EURES oraz próbę stworzenia platformy współpracy w tym zakresie. Uczestnicy (w liczbie 100) w podsumowaniu podkreślali komplementarne ukazanie przez organizatorów zagadnienia sytuacji młodzieży na europejskim rynku pracy, z punktu widzenia Komisji Europejskiej, przedstawicieli państw członkowskich, samorządów regionalnych i lokalnych, organizacji pozarządowych oraz młodych osób, obecnych na spotkaniach.

8.1.2. PONADPOWIATOWE POŚREDNICTWO PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje ponadpowiatowe (krajowe) pośrednictwo pracy. W ramach działań i zgodnie ze standardem świadczenia usługi pośrednictwa pracy:

- przekazano do PUP oferty pracy pracodawców spoza województwa. Wspomniane oferty stanowiły uzupełnienie lokalnych propozycji zatrudnienia,
- na użytek osób zainteresowanych działaniami lokalnych urzędów pracy na bieżąco uzupełniano zakładkę na stronie internetowej WUP, gdzie zamieszczane są aktualne informacje nt. targów i giełd pracy, które mają miejsce w pup-ach,
- informowano pracodawców o zasadach i zakresie pomocy w ramach pośrednictwa pracy oraz możliwości uzyskania pomocy w powiatowych urzędach pracy,
- współorganizowano z (MUP Olsztyn, OHP i Olsztyńską Szkołą Wyższą) V Nowoczesną Giełdę Pracy. W giełdzie udział wzięło łącznie 2 000 osób;

8.2. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Wojewódzki Urząd pracy w Olsztynie, z upoważnienia Marszałka Województwa, pełni rolę instytucji właściwej, m.in. w zakresie wydawania decyzji administracyjnych, jako organ I instancji, w kwestii przyznania bądź odmowy przyznania prawa do zasiłku osobom, na podstawie okresów zatrudnienia w krajach UE/EOG.

Realizując to zadanie w 2013 r. m.in. :

- rozpatrzono 1 833 wnioski w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych;
- wydano 1 708 decyzji administracyjnych, w tym:
 - 794 decyzje administracyjne w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla obywateli Polski przemieszczających się we Wspólnocie;
 - 754 decyzje administracyjne w sprawie odmowy przyznania prawa do zasiłku dla osób przemieszczających się we wspólnocie;

- 160 decyzji administracyjnych w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego;
- wystawiono i skierowano do instytucji właściwych krajów UE/EOG i Szwajcarii 1 670 formularzy informacyjnych (korespondencyjnych), głównie w sprawie potwierdzenia okresów zatrudnienia i ubezpieczenia w krajach UE/EOG innych niż Polska;
- skierowano 603 ponaglenia do instytucji właściwych krajów UE/EOG i Szwajcarii w sprawie wydania odpowiednich dokumentów;
- przygotowano i wydano 416 formularzy z serii U1, U2, oraz innych dokumentów SED;
- zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla pracowników powiatowych urzędów pracy, realizujących zadania związane z koordynacją (25-26.04.2013r. Stare Jabłonki). W szkoleniu udział wzięło 75 osób – pracownicy PUP, filii PUP, eksperci z MPiPS i przedstawiciel Wojewody.

8.3. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego rozpatruje wnioski podmiotów ubiegających się o wpis do rejestru agencji zatrudnienia, wydaje certyfikaty, wydaje decyzje w sprawie odmowy wpisu do rejestru oraz w sprawie odmowy wydania certyfikatu, wydaje decyzje administracyjne w sprawie wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia (na wniosek i z urzędu), wprowadza zmiany we wpisach na wniosek podmiotów, wprowadza do KRAZ informacje o zawieszeniu oraz wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej, sprawuje kontrolę przestrzegania obowiązku prowadzenia agencji zatrudnienia, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia posiadało **100** podmiotów o statusie agencji zatrudnienia.

W ramach realizacji zadań w 2013 r.:

- rozpatrzono 20 wniosków podmiotów, ubiegających się o wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ); wydano 19 certyfikatów o dokonaniu wpisu do KRAZ;
- wydano 1 decyzję administracyjną w sprawie odmowy wpisu do KRAZ
- wydano 11 decyzji administracyjnych w sprawie wykreślenia agencji z KRAZ;
- przekazano do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej raport z działalności agencji zatrudnienia w regionie w 2012 roku;
- zorganizowano spotkanie z przedstawicielami agencji zatrudnienia z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Celem spotkania było podsumowanie działalności agencji zatrudnienia z regionu Warmii i Mazur w 2012 roku. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób w tym: przedstawiciele agencji zatrudnienia, kadra WUP w Olsztynie, przedstawiciel Miejskiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz ekspert z Państwowej Inspekcji Pracy w Olsztynie;
- współpracowano w Państwową Inspekcję Pracy w Olsztynie w planowaniu kontroli podmiotów, prowadzących agencje zatrudnienia w zakresie przestrzegania warunków

działalności agencji zatrudnienia określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

- przeprowadzono 8 kontroli agencji zatrudnienia.

8.4. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej powierzyło WUP-om prowadzenie comiesięcznego monitoringu przedkładanych przez pracodawców i rejestrowanych przez powiatowe urzędy pracy oświadczeń, dotyczących zamiaru powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom z Białorusi, Ukrainy, Rosji, Mołdowy i Gruzji, w oparciu o uproszczoną procedurę (tj. bez wymogu uzyskiwania pozwolenia na zatrudnienie):

- przygotowano 12 sprawozdań, z których wynika iż powiatowe urzędy pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowały w 2013 roku 805 takich oświadczeń (o 139 więcej niż w roku 2012), z tego 621 dotyczyło obywateli Ukrainy (wzrost o 45 osób), 103 Mołdowy (wzrost o 74 osoby), 37 Rosji (wzrost o 14 osób), 31 Białorusi (spadek o 5 osób), 13 Gruzji (wzrost o 11 osób).

8.5. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Rejestr Instytucji Szkoleniowych jest jednym z narzędzi, mających wpływ na upowszechnienie, zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług szkoleniowych. Każda instytucja szkoleniowa, zainteresowana korzystaniem ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jest zobowiązana posiadać wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych. Podstawę prawną stanowi art. 20 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 roku w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. Nr 236, poz. 2365 z późn. zm.).

Rejestr Instytucji Szkoleniowych stanowi ogólnie dostępną krajową bazę danych o instytucjach szkoleniowych i ich ofercie, kierowanej do ogółu odbiorców, ze szczególnym uwzględnieniem grupy osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Wśród użytkowników RIS znajdują się:

- wojewódzkie urzędy pracy – tworzą i udostępniają zasoby informacyjne o instytucjach szkoleniowych;
- powiatowe urzędy pracy – zlecają instytucjom zarejestrowanym w RIS, w trybie zamówień publicznych, przeprowadzanie szkoleń, dopuszczając do udziału w nich jedynie instytucje szkoleniowe, zarejestrowane w RIS;
- instytucje szkoleniowe – mają możliwość prezentacji w szeroko dostępnej bazie danych swojej oferty szkoleniowej oraz korzystania ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy;
- osoby bezrobotne i poszukujące pracy – mają możliwość zapoznania się z prezentowaną ofertą instytucji szkoleniowych. System elektroniczny umożliwia wyszukanie konkretnej instytucji szkoleniowej lub grupy instytucji szkoleniowych, informacji

teleadresowych, informacji o potencjale danej instytucji oraz o proponowanej przez nią ofercie szkoleniowej;

- Główny Urząd Statystyczny – dane zawarte w RIS mogą wspomagać analizy i badania w obszarze edukacji ustawicznej prowadzone przez GUS oraz inne placówki naukowo-badawcze;
- stowarzyszenia zawodowe i społeczne – mogą być umieszczone zarówno w rejestrze, jeśli prowadzą działalność szkoleniową lub korzystać z oferty innych instytucji szkoleniowych przy realizacji własnych potrzeb szkoleniowych;
- partnerzy społeczni – organizacje pracodawców i organizacje związków zawodowych – przy tworzeniu programów szkoleń dla swoich grup odbiorców.

W bazie danych RIS na koniec grudnia 2013 roku, figurowało 10 929 aktywnych instytucji szkoleniowych (o 772 więcej niż w 2012 roku), w tym 395 w województwie warmińsko-mazurskim (o 6 mniej niż w 2013 roku)¹⁸.

8.6. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ROZWOJU USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ (CIIPKZ)

Zadania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, realizują Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (CIIPKZ) w Olsztynie i Elblągu, wyspecjalizowane komórki, wspierające powiatowe urzędy pracy w obszarze planowania kariery zawodowej. Obok wspierania powiatowych urzędów pracy w realizacji usług, Centra koordynują pracę doradców zawodowych i liderów klubów pracy w powiatach, organizują dla nich narady i szkolenia.

CIIPKZ Olsztyn

W ramach zadań Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie w 2013 roku:

- W zakresie poradnictwa zawodowego udzielono 406 konsultacji indywidualnych dotyczących m.in.: określenia predyspozycji zawodowych, wyboru zawodu i ścieżki kształcenia, planowaniu kariery zawodowej i zmian w przebiegu zatrudnienia;
- Przeprowadzono 28 badań testowych dla klientów indywidualnych diagnozujących predyspozycje zawodowe;
- W obszarze poradnictwa zawodowego grupowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracujących i studentów przeprowadzono 12 warsztatów. W sumie uczestniczyło w nich 134 osoby. Tematy zrealizowanych warsztatów to m.in.: „Stres w życiu- radzenie sobie w sytuacjach trudnych”, „Planowanie kariery zawodowej

¹⁸ Raport, z bazy danych Rejestru Instytucji Szkoleniowych, wygenerowano 31 grudnia 2013 roku.

i aktywne poszukiwanie pracy”, „Kariera zawodowa w kontekście umiejętności osobistych.” „Autoprezentacja i skuteczna komunikacja”;

- Przeprowadzono 4 zajęcia aktywizacyjne dla 47 osób („Skuteczna komunikacja – wykorzystanie zachowań asertywnych”; „Autoprezentacja – kształtowanie wizerunku zawodowego”, „Wyspa skarbów – poznaj swój potencjał”);
- Informacją zawodową indywidualną i grupową objęto łącznie 2 776 osób. Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystały 1 744 osoby. Odkondu się ponadto 41 spotkań grupowych z zakresu informacji zawodowej dla 1 032 osób. Uczestnikami spotkań grupowych i konsultacji indywidualnych, z wykorzystaniem różnorodnych źródeł informacji zawodowych były: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, osoby powracające na rynek pracy po okresie zatrudnienia za granicą, młodzież szkolna i akademicka, osoby zatrudnione. Zagadnienia poruszane podczas zajęć grupowych dotyczyły m.in.: sytuacji na rynku pracy lokalnym, krajowym i europejskim, tendencji odnośnie zatrudnienia, metod i technik poszukiwania pracy, specyfiki poradnictwa zawodowego i prezentacji instytucji zatrudniających doradców zawodowych, planowania kariery zawodowej i konsekwencji wyborów edukacyjno-zawodowych, praktycznych wskazówek odnośnie poszukiwania pracy.

Informacja zawodowa była udzielana również klientom indywidualnym, zainteresowanym usługami urzędów pracy poprzez prowadzony Punkt Abonencko- Konsultacyjny „Zielona linia”. Dodatkowo w zakresie opracowywania i gromadzenia informacji zawodowej: prowadzono comiesięczny monitoring ofert pracy dla 215 zawodów prezentowanych na 4 portalach internetowych; aktualizowano bazę danych odnośnie bezpłatnych szkoleń, warsztatów, spotkań dla osób bezrobotnych; gromadzono i aktualizowano informacje na temat: szkół, uczelni, instytucji szkoleniowych oraz możliwości kształcenia i podnoszenia kwalifikacji; opracowano i aktualizowano informacje na temat: działalności gospodarczej, prawa pracy, informacje skierowane do osób niepełnosprawnych (dot. zakładów pracy chronionej, instytucji wspierających osoby niepełnosprawne). Ponadto prowadzono e-poradnik dla osób poszukujących pracy.

Pracownicy CliPKZ w Olsztynie opracowali także, pod względem merytorycznym, dwa poradniki oraz cztery rodzaje ulotek w zakresie planowania kariery zawodowej i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

W 2013 roku realizowano również działania związane z funkcjonowaniem Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego, pierwszej w kraju platformy instytucjonalnej współpracy w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej. W ramach koordynacji poradnictwa zawodowego zorganizowano spotkanie sieci doradców zawodowych skupionych w zespołach zadaniowych Paktu pod nazwą: „Wspólne inicjatywy w obszarze poradnictwa zawodowego – przykładem dobrych praktyk” z udziałem 68 osób. Zespoły zadaniowe, w skład których wchodzą przedstawiciele instytucji partnerskich Paktu spotkały się pod przewodnictwem liderów z CliPKZ 12 razy w ciągu roku. Dla uczestników paktu organizowane były również szkolenia: z zakresu stosowania Polskiej Ramy Kwalifikacji Zawodowych (we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych) oraz poświęcone specyfice pracy z osobami uzależnionymi i rodziną (we współpracy z Miejskim Zespołem Profilaktyki i Terapii Uzależnień).

Wspólnym wysiłkiem członków Paktu opracowano cztery newslettery. Cennym zbiorem informacji zawodowych oraz związanych z rozwojem poradnictwa zawodowego jest administrowany przez pracownika CliPKZ w Olsztynie portal internetowy www.doradca.up.gov.pl. W 2013 roku odnotowano 34 742 wejścia na stronę.

Ponadto CliPKZ w Olsztynie zaangażowało się w realizację V edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pod nazwą „Tydzień Obywateli Europy na Warmii i Mazurach”. W ramach w/w przedsięwzięcia przeprowadzono 13 warsztatów dla 248 osób na temat: „Moje wejście na rynek pracy”. Uczestnikami warsztatów była pełnoletnia młodzież szkolna z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.

Dodatkowo w 2013 roku realizowano zadania związane z koordynacją przez CliPKZ w Olsztynie celu szczegółowego 2.3 Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi w Wojewódzkim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W ramach tych działań zorganizowano spotkania informacyjne: dla wolontariuszy Olsztyńskiego Telefonu Zaufania na temat form aktywizacji zawodowej; dla Agencji Zatrudnienia podczas którego zaprezentowano temat: „Wymagania rynku pracy wobec zdrowia psychicznego osób dorosłych”. Przeprowadzono również warsztaty na temat: „Aktywność na rynku pracy” dla dwóch grup pacjentów Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu z Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.

Ponadto w 2013 roku, w oparciu o przygotowany pod potrzeby grupy odbiorców scenariusz, zorganizowano dwa warsztaty metodyczne dla nauczycieli i doradców zawodowych ze szkół powiatu olsztyńskiego.

Wspomnieć również należy o przeprowadzonych przez CliPKZ w Olsztynie szkoleniach z zakresu: „Doskonalenia umiejętności trenerskich” (dla 22 doradców zawodowych z województwa warmińsko-mazurskiego, pomorskiego i kujawskiego); „Pracy z osobą z cechami psychopatologicznymi” (dla 34 doradców zawodowych z PUP i OHP); stosowania testu PerformSecho dla doradców zawodowych oraz o cyklicznych naradach szkoleniowych organizowanych dla doradców zawodowych zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy oraz Warmińsko-Mazurskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP.

W ramach świadczenia przez CIIPKZ w Elblągu usług poradnictwa zawodowego grupowego i grupowej informacji zawodowej oraz aktywizacji osób bezrobotnych odbyło się **70 warsztatów** obejmujące m.in. zagadnienia: *Jak aktywnie poszukiwać pracy; Planowanie i realizacja celów; Jak zaplanować karierę zawodową; Rozmowa kwalifikacyjna; Wejście na rynek pracy – zajęcia skierowane do absolwentów; Asertywność – jak być otwartym, naturalnym i skutecznym; Jak radzić sobie ze stresem związanym z sytuacją braku pracy; Informacje dla osób prowadzących działalność gospodarczą; Warsztaty promocji samego siebie – dla młodzieży kończącej edukację; Autoprezentacja; Komunikacja interpersonalna; Zasady sporządzania dokumentów aplikacyjnych.*

Ponadto odbyły się warsztaty „Elementy coachingu w pracy nauczyciela, doradcy, pedagoga”, skierowane do nauczycieli i doradców zawodowych ze szkół ponadgimnazjalnych.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Elblągu było koordynatorem „Tygodnia Obywateli Europy na Warmii i Mazurach” (TOE), w ramach których wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Elblągu oraz Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, organizowało następujące wydarzenia w ramach TOE:

- Warsztaty, podzielone na trzy grupy tematyczne: „Jak wypełnić Europass?”, „Moje wejście na rynek pracy”, „Praca z EURES-em w krajach UE/EOG”.
- Konferencja *Europejski rynek pracy – poznaj swoje prawa*. Podczas konferencji poruszane były m.in. tematy porównywalności wykształcenia w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej. Przedstawiono również propozycje Komisji Europejskiej w zakresie przeciwdziałania bezrobociu młodzieży, zagadnienia dotyczące podejmowania pracy na terenie Unii Europejskiej, informacje o prawach Obywateli Unii Europejskiej oraz programach edukacyjnych, problematykę ochrony praw pracownika w Unii Europejskiej oraz bieżące zadania realizowane przez Europejskie Służby Zatrudnienia oraz główne założenia reformy EURES.
- Targi Pracy podczas których swoją ofertę zaprezentowało 63 wystawców. Znaleźli się wśród nich pracodawcy (31 stoisk), instytucje rynku pracy oraz instytucje edukacyjne i szkoleniowe. Dla odwiedzających zostało udostępnionych ponad 300 krajowych ofert pracy.
- **Konkurs wiedzy o prawach Obywateli Unii Europejskiej** „Moja inicjatywa obywatelska”, którego celem było upowszechnienie i promowanie wiedzy o prawach przysługujących obywatelom Unii Europejskiej oraz zachęcenie do czynnego korzystania z tych praw, między innymi poprzez aktywny wpływ na politykę UE. Na konkurs wpłynęło 226 zgłoszeń, spośród których Komisja Konkursowa wyróżniła osiem prac. Wśród wyróżnionych pomysłów na inicjatywę obywatelską znalazły się m. in. propozycja wprowadzenia obowiązkowych prac społecznych dla uczniów szkół średnich,

zniesienia opłat za roaming w połączeniach telefonicznych na terenie Unii Europejskiej, wprowadzenie zajęć „spotkania z Kulturą” dla młodzieży i inne.

W ramach koordynacji pracy liderów klubów pracy z powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego w 2013 odbyło się zorganizowane przez CIiPKZ w Elblągu trzydniowe szkolenie „Warsztaty emisji i higieny głosu”.

W 2013 roku z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i Elblągu skorzystało 4 966 osób, w tym z:

- poradnictwa indywidualnego – 550 osób;
- poradnictwa grupowego – 195 osoby;
- zajęć aktywizacyjnych – 381 osób;
- grupowej informacji zawodowej – 1 408 osoby;
- indywidualnej informacji zawodowej – 2 432 osoby;
- diagnostyki psychologicznej – 61 osób (przeprowadzono 78 testów).

8.7. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

Międzynarodowa współpraca transgraniczna i międzyregionalna stanowi istotny element polityki rozwoju polskich województw. Zapewnia przepływ doświadczeń pomiędzy regionami z różnych państw, a tym samym wspiera działania zmierzające do podniesienia jakości funkcjonowania instytucji samorządowych, ułatwia rozwój turystyki, prowadzi do kulturowego i edukacyjnego rozwoju regionu, a także jest narzędziem promocji. Wszystkie te funkcje spełniane przez współpracę międzynarodową regionów sprawiają, że przyczynia się ona także do rozwoju gospodarczego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie przywiązując dużą wagę do nawiązywania i rozwoju różnych form współpracy transgranicznej i międzyregionalnej, widząc w tym znaczący instrument promocji idei współpracy europejskiej oraz dobrego sąsiedztwa między narodami prowadzi sprawy związane ze współpracą zagraniczną. W tym celu nawiązuje współpracę poprzez sieć partnerstw z Litwą, Ob. Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej i Republiką Czeską. W ramach wspomnianych działań organizowane są posiedzenia i seminaria, podczas których prowadzone są działania promujące region Warmii i Mazur. Podczas spotkań prezentowane są m.in. walory gospodarcze, turystyczne i kulturowe

8.7.1. WILEŃSKA TERYTORIALNA GIEŁDA PRACY

Współpraca WUP w Olsztynie z Wileńską Terytorialną Giełdą Pracy opiera się na Porozumieniu o Współpracy podpisanym w 1999 roku, a także na podpisywanych każdego roku Protokołach Wykonawczych. Podczas seminariów, stanowiących podstawową formę spotkań w ramach prowadzonej współpracy, inicjowane są działania na rzecz integracji rynku pracy obu regionów, podejmowane są również wspólne przedsięwzięcia pozwalające na wzajemne wykorzystanie doświadczeń służących zmniejszeniu skali bezrobocia i łagodzeniu jego skutków.

Ponadto celem wspólnych działań jest wymiana doświadczeń w zakresie doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, a także projektów realizowanych w ramach środków pochodzących z EFS i innych źródeł. W roku 2013 zorganizowano dwa 3-dniowe seminaria dla przedstawicieli Wileńskiej Terytorialnej Giełdy Pracy oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie. Pierwsze z nich miało miejsce w Olsztynie w dniach 27 – 29 maja 2013 r. Na spotkaniu omówiono tematykę związaną z kierunkami dotychczasowej i przyszłej współpracy obu instytucji. Istotnym punktem spotkania było omówienie zagadnień związanych z podwyższeniem jakości usług służb zatrudnienia. Ponadto uczestnicy wymienili się informacjami statystycznymi dotyczącymi sytuacji i tendencji na rynkach pracy. Drugie seminarium zorganizowano w Wilnie w dniach 11 – 13 września 2013 r. Podczas seminarium zaprezentowano Projekt Lokalnych Inicjatyw Zatrudnienia. Ponadto poruszony został temat problemów młodzieży na rynku pracy. Na zakończenie uczestnicy z obu instytucji przedstawili sytuację na rynkach pracy obu krajów oraz projekty realizowane w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Podczas ostatniego spotkania przedstawicieli obu instytucji podpisano protokół wykonawczy na rok 2014 oraz ustalono tematykę seminariów.

8.7.2. KOMISJA DS. PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ POLSKO – ROSYJSKIEJ RADY DS. WSPÓŁPRACY REGIONÓW RP Z OBWODEM KALININGRADZKIM FR

Komisja ds. Pracy i Polityki Socjalnej działa na podstawie Umowy o współpracy transgranicznej z dnia 2 października 1992 r. zawartej pomiędzy Rządem RP a Rządem FR, a także Porozumienia o współpracy północno-wschodnich województw Rzeczypospolitej Polskiej i Obwodu Kaliningradzkiego FR. W ramach ww. Komisji działają dwie Podkomisje: ds. Rynku Pracy i ds. Polityki Społecznej. Podczas seminariów, które są głównym instrumentem działalności Komisji, poruszane są kwestie z zakresu problemów zatrudnieniowych po obu stronach granic, dochodzi również do wymiany dobrych praktyk i doświadczeń oraz informacji statystycznych dotyczących sytuacji na krajowych i lokalnych rynkach pracy. Ponadto dzięki współpracy podtrzymywane są sąsiedzkie kontakty, zarówno na polu zawodowym jak i ogólnospołecznym, a także współpraca transgraniczna.

W roku 2013 odbyły się 2 posiedzenia Komisji:

- **I posiedzenie** (Kaliningrad, 21 – 23 maja 2013 r.). Podczas posiedzenia Komisji ds. Pracy i Polityki Socjalnej w Kaliningradzie omówiono temat aktywizacji osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy, zasady pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom od wczesnego dzieciństwa do dorosłego życia, jak również reguły organizacji rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych w specjalistycznych ośrodkach. Przewodniczący polskiej części Komisji przedstawił uczestnikom reformę związaną z podwyższeniem wieku emerytalnego w Polsce, która jest spowodowana zmniejszeniem przyrostu naturalnego w kraju i koniecznością utrzymania większej ilości osób w zatrudnieniu. Podczas pracy w Podkomisjach, Podkomisja ds. Rynku Pracy odwiedziła prywatne przedsiębiorstwa utworzone w ramach programu środków dodatkowych skierowanych na zmniejszenie napięcia na rynku pracy Obwodzie Kaliningradzkim, były to: ośrodek wypoczynkowy "Domik" oraz G.Z. Zatiejewa „Osietinskie pirogi”. Członkowie Podkomisji ds. Polityki Socjalnej odwiedzili i zapoznali się z zasadami funkcjonowania

ośrodka rehabilitacyjnego dla dzieci niepełnosprawnych w Kaliningradzie. Na zakończenie ustalono termin kolejnego posiedzenia Komisji w Warszawie, jak również tematyka pracy obu Podkomisji.

- **II posiedzenie** (Warszawa, 29 – 31 października 2013 r.). Spotkanie rozpoczęło od powitania oraz przedstawienia wszystkich uczestników posiedzenia. Pierwszym omówionym tematem była ochrona prawna kobiet w ciąży, pomoc w początkowym okresie macierzyństwa i w powrocie na rynek pracy po urodzeniu dziecka. Następnie, w ramach Podkomisji ds. Rynku Pracy przedstawiono zasady funkcjonowania organizacji pozarządowych i ich współpracy z administracją rządową, jak również omówiono nowelizację ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem nowych instrumentów skierowanych do osób bezrobotnych. Uczestnicy odwiedzili też Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim. Podkomisja ds. Polityki Socjalnej zapoznała się z zasadami funkcjonowania i podstawami prawnymi rodzin zastępczych w Polsce. Ostatniego dnia, podczas wizyty w Mińsku Mazowieckim członkowie Podkomisji zwiedzili ośrodek pomocy społecznej. Na koniec miała miejsce dyskusja na temat planu pracy na rok 2014 oraz podpisanie protokołów w dwóch językach.

8.7.3. PROJEKT „NAUKA NA PODSTAWIE DOŚWIADCZEŃ PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA W UNIE EUROPEJSKIEJ”

Projekt został złożony przez Narodowy Fundusz Szkoleń Republiki Czeskiej w 2009 roku. Zakłada on cykl seminariów i konferencji, mających na celu wzmocnienie wymiany informacji i doświadczeń przedstawicieli Publicznych Służb Zatrudnienia Unii Europejskiej oraz pogłębienie wiedzy na temat dobrych praktyk stosowanych w zakresie usług rynku pracy. Czas jego trwania przewidziany był na 36 miesięcy. Realizacja projektu zakończyła się 30.09.2013 r. Liderem projektu była strona czeska, a pozostałe organizacje pełniły rolę Partnerów. W roku 2013 reprezentanci Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie wzięli udział w dwóch wydarzeniach w ramach projektu, które miały miejsce w Pradze: seminarium oraz konferencji zamykającej projekt. Tematem seminarium, które odbyło się w dniach 27–28 marca, było: „Wsparcie zatrudnienia poprzez edukację i szkolenia”. Konferencja zamykająca projekt odbyła się w dniach 30–31 maja. Jej tematem przewodnim były zagadnienia dotyczące dobrych praktyk z realizacji europejskiej strategii zatrudnienia na regionalnym i krajowym rynku pracy. Konferencja poświęcona była przede wszystkim podsumowaniu głównych wyników projektu i przedstawieniu ciekawych praktyk realizowanych przez międzynarodowe organizacje partnerskie projektu. Podczas spotkań reprezentanci WUP w Olsztynie przedstawili prezentacje multimedialne oraz wzięli udział w panelach dyskusyjnych.

8.7.4. WSPÓŁPRACA Z AGENCJĄ DS. ZAPEWNIENIA PRACY LUDNOŚCI OBWODU KALININGRADZKIEGO

W roku 2013 Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie kontynuował współpracę z Agencją ds. Zapewnienia Pracy Ludności Obwodu Kaliningradzkiego FR w ramach realizacji zawartego Porozumienia o Współpracy. W ramach kooperacji odbywają się seminaria po obu stronach granicy, podczas których poruszane są tematy z zakresu doradztwa zawodowego i pośrednictwa

pracy. Ponadto w czasie spotkań dochodzi do wymiany doświadczeń zawodowych w dziedzinie zatrudnienia, potrzeb rynku pracy, w tym także migracji ludności obu krajów oraz informacji statystycznych dotyczących krajowych i lokalnych rynków pracy.

W dniach 21-22 listopada w Kaliningradzie odbyło się pierwsze seminarium, podczas którego omówiono najczęściej pojawiające się problemy związaną z realizacją projektu „*Warmia i Mazury - Obwód Kaliningradzki. Pracując ponad granicami*”. Ponadto złożono wizytę w Centrum Zatrudnienia Bałtyjska oraz zorganizowano spotkanie z przedsiębiorcami oraz bezrobotnymi, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą. W trakcie spotkania podpisano Aneks do Porozumienia o współpracy na 2014 rok.

Drugie seminarium w ramach współpracy z Agencją ds. Zapewnienia Pracy Ludności Obwodu Kaliningradzkiego FR odbyło się w dniach 11-13 grudnia, podczas którego omówione zostały następujące tematy: nowa perspektywa finansowa EFS na lata 2014-2020 z punktu widzenia Publicznych Służb Zatrudnienia, podnoszenie jakości usług publicznych służb zatrudnienia, sytuacja na rynku pracy w Obwodzie Kaliningradzkim FR oraz woj. warmińsko-mazurskim, procedura zatrudnienia obywateli państw spoza UE i EOG w Polsce, procedura zatrudnienia obywateli państw, w stosunku do których istnieje obowiązek wizowy w Obwodzie Kaliningradzkim FR, założenia do publikacji podręcznika dobrych praktyk, która wydana zostanie w ramach projektu „*Warmia i Mazury – Obwód Kaliningradzki. Pracując ponad granicami*”.

8.7.5. PROJEKT PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ LITWA – POLSKA – ROSJA 2007-2013 „WARMIA I MAZURY – OBWÓD KALININGRADZKI. PRACUJĄC PONAD GRANICAMI”

Projekt „*Warmia i Mazury – Obwód Kaliningradzki. Pracując ponad granicami*” został opracowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja 2007-2013. Rolę Lidera w projekcie pełni Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, natomiast partnerem zagranicznym jest Agencja ds. Zapewnienia Pracy Ludności Obwodu Kaliningradzkiego, pomiędzy którymi w dniu 3 lipca 2012 r. podpisana została Umowa Partnerska, regulująca zakres współpracy zarówno w zakresie merytorycznym jak i finansowym. Celem bezpośrednim projektu jest podniesienie wiedzy i kwalifikacji kluczowych pracowników publicznych służb zatrudnienia województwa warmińsko-mazurskiego i Obwodu Kaliningradzkiego, poprzez ich udział w seminariach, warsztatach oraz konferencjach, w trakcie których nastąpi wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami.

Dzięki realizacji projektu, w wyniku m.in. rozszerzenia zakresu współpracy obu Partnerów dotyczącej poprawy sytuacji na rynku pracy (w tym obsługi bezrobotnych), współpracy z przedsiębiorcami oraz nawiązania współpracy pomiędzy przedstawicielami bezrobotnych, MŚP, placówek edukacyjnych i lokalnymi instytucjami rynku pracy, powstanie możliwość nawiązania partnerstw lokalnych i transgranicznych. Projekt realizowany jest w okresie od 1 października 2012 r. do 30 września 2014 r. Budżet projektu opiewa na kwotę 156 385,85 euro. Projekt jest w 90% współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

W ramach działań projektowych w roku 2013 r.:

- współfinansowano wynagrodzenia personelu projektu;
- zorganizowano konferencję otwierającą projekt w dniach 14–15.02.2013 w Olsztynie – 64 uczestników;
- zorganizowano pierwsze 5-dniowe warsztaty dla doradców zawodowych i pośredników pracy w dniach 15-19.04.2013 w Olsztynie – 20 uczestników;
- zorganizowano wyjazd personelu projektu na II spotkanie organizacyjne do Kaliningradu (24–25.06.2013);
- zorganizowano wyjazd personelu projektu oraz doradców zawodowych i pośredników pracy z województwa warmińsko-mazurskiego na II warsztaty do Swietłogorska w Obwodzie Kaliningradzkim (1–5.07.2013);
- zorganizowano pierwsze 3-dniowe seminarium dla doradców zawodowych i pośredników pracy w dniach 23–25.10.2013 w Ełku – 35 uczestników.

W roku 2013 na realizację projektu wydano kwotę 181 487,19 zł, co stanowi ok. 52% planu.

8.8. WSPÓŁPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z POWIATOWYMI URZĘDAMI PRACY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

8.8.1. ROZWÓJ ZAWODOWY PRACOWNIKÓW

Niezwykle ważnym elementem funkcjonowania Urzędu jest zatrudnianie wykwalifikowanych pracowników, spełniających kryteria danego stanowiska. Dzięki temu możemy liczyć na rozwój instytucji poprzez sprawne jej działanie, wzrost wydajności i poprawę jakości świadczonej pracy. Wszystkie te elementy wpływają na wizerunek Urzędu oraz jego konkurencyjność na rynku. W związku z tym, Wydział Organizacji Urzędu i Rozwoju Kadr zajmuje się sprawami z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych w ramach różnych form kształcenia. Kursy, szkolenia, konferencje i seminaria są kierowane do kadry WUP w Olsztynie oraz pracowników powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego.

W roku 2013 pracownicy Urzędu uczestniczyli w 37 szkoleniach ofertowych i siedmiu szkoleniach wewnętrznych co wiązało się z przeprowadzeniem 8 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W ramach środków finansowych, pochodzących z budżetu Urzędu i Funduszu Pracy przeznaczonych na rozwój zawodowy, przeszkolono łącznie **251 osób**. Można zatem stwierdzić, że średnio każdy pracownik WUP w Olsztynie, do końca 2013 roku, uczestniczył w 2 szkoleniach. Z kolei, z powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego uczestniczyło 65 osób.

Tematyka obejmowała zarówno szkolenia związane z nabywaniem przez pracowników wiedzy merytorycznej (szkolenia z prawa zamówień publicznych, prawa pracy, rachunkowości, finansów publicznych czy systemów informatycznych i pomocy publicznej) oraz szkolenia dotyczące rozwoju kompetencji na danych stanowiskach (szkolenia z organizacji pracy, wypalenia zawodowego oraz komunikacji i asertywności). Łącznie na ten cel wydano kwotę w wysokości **155 849,73 zł.** (18 833,00 zł. w ramach budżetu Urzędu, 137 016,73 zł. w ramach Funduszu Pracy).

8.8.2. KONWENT DYREKTORÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY

Wydział Organizacji Urzędu i Rozwoju Kadr w ramach szerokiego wachlarza zadań, które należą do jego kompetencji prowadzi także prace związane z udziałem Dyrekcji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie w Konwencie Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Celem działania Konwentu jest wypracowanie wspólnych kierunków realizacji zadań nałożonych na urzędy pracy przez obowiązujące przepisy prawne. Konwent stanowi platformę wymiany doświadczeń oraz umożliwia wypracowanie wspólnych rozwiązań w realizacji kształtowania polityki zatrudnienia i zwalczania bezrobocia, a także opiniowania stosownych aktów prawnych. Działania te gwarantują spójność polityki rynku pracy i zapewniają wyrównywanie standardów w całej Polsce. Jego członkowie wyrażają swoją wolę poprzez przyjmowanie wspólnych stanowisk oraz zgłaszanie wniosków do organów państwa zajmujących się problemami rynku pracy.

W 2013 roku zostały zorganizowane cztery Konwenty Dyrektorów WUP (11–12.02.2013; 06–07.05.2013; 24–26.06.2013; 15–17.09.2013), w ramach których poruszono zagadnienia dotyczące między innymi nowych założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw w odniesieniu do reformy CiPKZ oraz zmian w sieci EURES mając na względzie strategię „Europa 2020”, nowej perspektywy finansowej UE 2014 – 2020, podziału środków z Funduszu Pracy w odniesieniu do finansowania zadań jakie stoją przed WUP.

Również dyskutowano na temat nowej formuły Regionalnych Planów Działań na Rzecz Zatrudnienia, wspierania utrzymania miejsc pracy w MŚP w okresie występowania trudności gospodarczych, zlecenia usług realizowanych na rzecz osób bezrobotnych instytucjom rynku pracy lub innym podmiotom.

W 2013 roku na udział w spotkaniach organizowanych w ramach Konwentu wydano kwotę z Budżetu Urzędu w wysokości 3 808,17 zł.

8.9. WSPÓŁDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Działania Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Olsztynie, podejmowane w 2013 roku, były podporządkowane realizacji zadań ustawowych. W tym celu Rada obradowała podczas pięciu posiedzeń zorganizowanych na przestrzeni 2013 roku tj. w dniu 18 stycznia br., 19 lutego br., 13 maja br., 10 września br. a także w dniach 5 – 6.12.2013 r.

W organizowanych spotkaniach uczestniczyły władze samorządowe i Dyrektorzy Powiatowych Urzędów Pracy województwa warmińsko-mazurskiego. Celem spotkań było przede wszystkim nawiązanie współpracy w ramach wymiany doświadczeń w zakresie sytuacji na rynku pracy oraz zagadnień dotyczących polityki aktywnego i skutecznego reagowania na potrzeby lokalnego rynku pracy.

W dniu 18 stycznia 2013 r. odbyło się inauguracyjne posiedzenie nowo powołanej Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia. W naradzie uczestniczył Pan Gustaw Marek Brzezina – Wicemarszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, który wręczył akty powołania członkom

nowo powołanej Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia i życzył efektywnego uczestnictwa w działaniach związanych z kształtowaniem polityki rynku pracy.

W związku z nowo powołaną Radą został opracowany Regulamin Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, który został przyjęty przez członków Rady w dniu 19 lutego br. (Uchwała Nr XXIX/2/2013) oraz Plan Szkoleń na rok 2013. Plan szkoleń zakładał zorganizowanie w 2013 roku dwóch szkoleń z zakresu nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w okresie programowania 2014 – 2020.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Olsztynie, w zakresie powierzonych jej zadań, współuczestniczyła w opracowywaniu dokumentów tworzonych na szczeblu regionalnym w celu określenia regionalnej polityki rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim. W związku z tym, Uchwałą Nr IV/2/2013 członkowie Rady wyrazili pozytywną opinię w sprawie propozycji podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań.

Na posiedzeniu w dniu 19 lutego 2013 r. członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali wydatkowanie środków Funduszu Pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w roku 2012. W tym celu podjęli stosowną Uchwałę Nr VI/2/2013. Ponadto, członkowie Rady jednomyślnie zaakceptowali sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie za rok 2012 (Uchwała Nr VII/2/2013) oraz pozytywnie zaopiniowali Plan Działania WUP w Olsztynie na rok 2013 (Uchwała Nr VIII/2/2013).

Również przedstawiciele Rady przedłożyli uwagi, a następnie Uchwałą Nr V/2/2013 pozytywnie zaopiniowali projekt Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok w województwie warmińsko-mazurskim.

Przedmiotem obrad członków Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w 2013 roku były również prace nad założeniami do Planu Działań dla Priorytetu VI PO KL na rok 2013. Po zapoznaniu się z wstępnymi założeniami dokumentu, Wojewódzka Rada Zatrudnienia jednomyślnie przyjęła zmiany do Planu Działania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na rok 2013 w ramach Priorytetu VI.

W roku 2013 r. członkowie Rady zgodnie z zapisem art. 22 ust. 5 pkt 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podjęli łącznie 64 uchwały w sprawie otwarcia nowych kierunków kształcenia w województwie warmińsko-mazurskim, z tego 45 uchwały były pozytywnie zaopiniowanych, natomiast w sprawie 19 uchwał Rada wydała negatywne stanowiska. Ponadto, członkowie Rady podejmowali zagadnienia dotyczące spółdzielni socjalnych jako formy działalności gospodarczej.

Niejednokrotnie członkowie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Olsztynie uczestniczyli w przedsięwzięciach organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie. Między innymi, wzięli udział w uroczystości z okazji Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia organizowanej w dniu 27 stycznia 2013 r. oraz w „Tygodniu Obywateli Europy na Warmii i Mazurach” w dniu 14 października 2013 r.

Łącznie koszty organizacji posiedzeń, szkoleń i podróży członków WRZ wyniosły w 2013 roku 7 425,80 zł.

8.10. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych istnieje od 1994 roku i jest realizacją przepisów prawa międzynarodowego w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych. Głównym celem powołania i działalności Funduszu było i jest zagwarantowanie wypłaty świadczeń pracownikom w sytuacji niewypłacalności pracodawcy. Środki na realizację tego celu pochodzą ze składek płaconych przez pracodawców, windykacji i zwrotów środków od pracodawców oraz z innych dochodów. Wysokość składki na Fundusz określa ustawa budżetowa, a poboru składek dokonuje ZUS.

Z dniem 1 stycznia 2012 roku Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, stał się państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późniejszymi zmianami), która wprowadziła nowe zasady działania oraz zmianę statusu (utrata osobowości prawnej) państwowych funduszy celowych.

Szczegóły, dotyczące sposobu i terminu wprowadzenia powyższej zmiany odnośnie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określają zapisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.) – przepisy art. 70 oraz art. 91 i 99 ww. ustawy.

Z uwagi na powyższe zmiany, z dniem 1 stycznia 2012 roku Biura Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zmieniły swoje usytuowanie prawne i od tego dnia funkcjonują w ramach Wojewódzkich Urzędów Pracy jako Wydział.

Zadania Funduszu wynikają z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z dnia 13 lipca 2006 roku (Dz. U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121, z późniejszymi zmianami) i są to:

- wypłata świadczeń pracowniczych;
- dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń.

Wypłata świadczeń pracowniczych

Wypłaty świadczeń pracowniczych dokonywane są na podstawie złożonych wykazów (zbiorczych i uzupełniających) lub wniosków indywidualnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku rozpatrzono łącznie 258 spraw, w tym:

- 27 na podstawie wykazów zbiorczych i uzupełniających;
- 231 na podstawie wniosków indywidualnych.

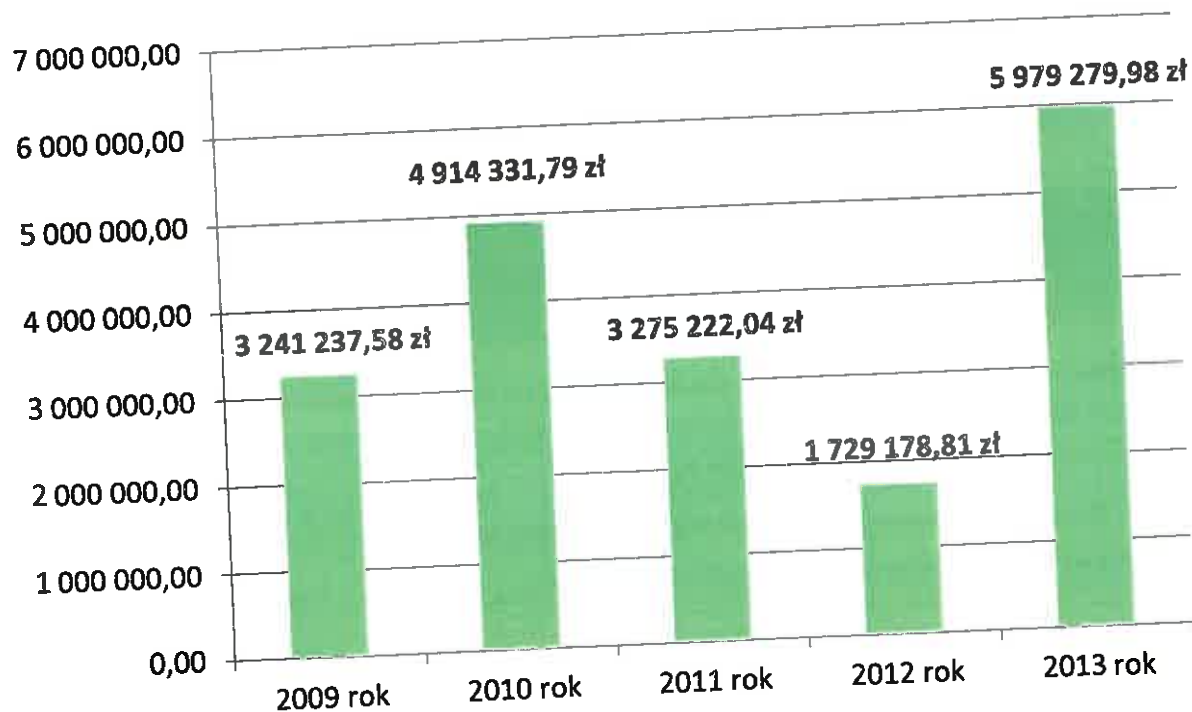
Złożone wykazy zostały zatwierdzone do wypłaty na łączną kwotę 5 069 039,31 zł., natomiast wnioski indywidualne zostały wypłacone 166 wnioskodawcom na łączną kwotę 910 497,56 zł.

Spśród 231 wniosków indywidualnych:	
▪ zatwierdzono do wypłaty	166
▪ rozpatrzono negatywnie 60, z tego łącznie:	21
▪ pozostawiono bez rozpoznania	6
▪ przekazano wg właściwości	9
▪ zawieszono	23
▪ w trakcie rozpatrywania	6

Wypłacono 2 873 świadczenia pracownicze na rzecz 1 135 osób na łączną kwotę 5 979 279,98 zł za 31 przedsiębiorców z tytułu:

▪ wynagrodzenia za pracę	1 601 691,24 zł.
▪ wynagrodzenia przestojowego	124 185,61 zł.
▪ wynagrodzenia chorobowego	65 324,41 zł.
▪ wynagrodzenia urlopowego	270 969,63 zł.
▪ ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy	182 837,36 zł.
▪ odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia	997 939,46 zł.
▪ odprawy pieniężnej	2 342 053,89 zł.
▪ składki na ubezpieczenie społeczne	394 278,38 zł.

Dla zobrazowania skali wypłat świadczeń z Funduszu w minionym roku, przedstawiono poniżej wykres obejmujący wypłaty na obszarze województwa w latach 2009 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne FGŚP.

Wykazy zbiorcze i uzupełniające oraz wnioski indywidualne o wypłatę świadczeń pracowniczych rozpatrywane były z zachowaniem terminów określonych przepisami kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych. Wyglądało to następująco:

- wykazy rozpatrzone w terminie do 1 miesiąca – wszystkie 24 wykazy;
- wnioski indywidualne rozpatrzone w terminie do 1 miesiąca – 155 wniosków;
- w sprawach szczególnie skomplikowanych okres rozpatrzenia wniosków został wydłużony do 2 miesięcy na podstawie art. 35 § 3 Kpa – 53 wnioski;
- w sprawach wyjątkowych, gdy wnioskodawca nie dostarczył w wyznaczonym terminie wymaganych dokumentów, nastąpiło zawieszenie postępowania zgodnie z art. 97 § 1 pkt 4 Kpa – 23 wnioski.

O każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie określonym przepisami Kpa zawiadomiono wnioskodawców podając przyczynę zwłoki i wskazując termin zakończenia sprawy.

Podkreślić należy, że przez cały miniony rok, nie wpłynął ani jeden pozew przeciwko Funduszowi, co świadczy zarówno o merytorycznej zasadności sporządzanych odmów w zakresie wypłaty świadczeń, jak też o bardzo dokładnym wyjaśnianiu wnioskodawcom podstaw odmownej decyzji.

Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń

W stosunku do dłużników prowadzi się szereg działań mających na celu odzyskanie świadczeń wypłaconych przez Fundusz.

Do najważniejszych działań z tego zakresu zaliczyć należy:

- ustalanie miejsca pobytu dłużników (osoba fizyczna), adresu siedziby (osoba prawna);
- ustalanie majątku dłużników;
- wzywanie dłużników do zapłaty;
- dochodzenie wierzytelności w postępowaniach sądowych celem uzyskania tytułów wykonawczych (postępowania pracownicze, cywilne, gospodarcze, spadkowe);
- uczestniczenie w postępowaniach upadłościowych jako wierzyciel;
- uczestniczenie w radach wierzycieli;
- dochodzenie wierzytelności w postępowaniach egzekucyjnych.

W okresie minionego roku, zostało wszczętych 33 nowych spraw sądowych, a w 12 nowych sprawach upadłościowych, w związku z dokonanymi wypłatami, Fundusz stał się wierzycielem.

Ogółem, w ciągu roku, prowadzono działania w stosunku do 331 dłużników, a od 38 dłużników przyjęto wpłaty z tytułu zwrotu należności (wpłaty były bezpośrednie od dłużników, bądź od komorników, bądź od syndyków).

Do prowadzenia spraw sądowych niezbędne było udzielanie stosownych pełnomocnictw radcom prawnym.

W wyniku prowadzonych działań windykacyjnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku na rachunek bankowy Funduszu wpłynęła ogółem kwota **930 136,07 zł.**

Tabela 20. Zestawienie zwrotów należności w latach 2010-2012

ZWROTY	2011 rok	2012 rok	2013 rok
należność główna	713 943,38 zł	2 671 244,59 zł	824 786,17 zł
odsetki ustawowe	233 424,21 zł	64 476,84 zł	66 614,51 zł
pozostałe	27 598,78 zł	10 712,58 zł	6 479,24 zł
ZFŚS	59 177,80 zł	56 662,66 zł	32 256,15 zł
RAZEM	1 034 144,17 zł	2 803 096,67 zł	930 136,07 zł

Źródło: Obliczenia własne

Uzyskane wyniki z tytułu zwrotów należności sprawiły, że został wykonany plan na 2013 rok. Planowana wysokość zwrotów tytułem należności głównej to 700.000 zł, a tytułem odsetek ustawowych to kwota 35.000 zł. Plan windykacji został więc wykonany odpowiednio na poziomie 118 % i 190 %.

Z uwagi na to, że wiele wierzytelności jest nieściągalnych istnieje konieczność kierowania do dysponenta Funduszu wniosków o umorzenie należności. W omawianym okresie skierowano w tej sprawie do dysponenta 15 wniosków. Wysokość uzyskanych umorzeń należności w 2013 roku wyniosła **2 399 717,15 zł.**

Szczególne rozwiązania związane z ochroną miejsc pracy

Do końca 2013 roku wpłynął 1 wniosek o przyznanie świadczeń z tytułu obniżenia 11 pracownikom wymiaru czasu pracy. Do podpisania umowy doszło 2 stycznia 2014 roku i na podstawie podpisanej umowy przekazana zostanie na rzecz wnioskodawcy łączna kwota w wysokości **72 930,00 zł.**

9. SPRAWOZDANIE Z MONITORINGU REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2013 ROK

W związku z zapisami Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2013 rok, zawartymi w Rozdziale 8. *Monitoring wykonywania zadań RPD na 2013 rok*, monitoring realizacji założonych w nim celów oraz priorytetów, powinien być oparty na analizie zjawisk i procesów, zachodzących na regionalnym rynku pracy.

9.1. REALIZACJA CELÓW RPD 2013

Cele i priorytety, które zostały przyjęte w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok są wynikiem analizy i oceny zmieniającej się sytuacji na rynku pracy z uwzględnieniem długookresowych celów Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku oraz innych dokumentów strategiczno-programowych. W wyniku realizacji działań, zapisanych w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 rok, zaplanowano osiągnięcie następujących celów:

CELE		Zakładana wartość	Osiągnięta wartość
Utrzymanie poziomu bezrobocia na prognozowanym poziomie:		116,2-120,5 tys.	115,9 tys.
Utrzymanie wskaźnika procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych:	Młodzieży do 25 roku życia	20,9%	19,2%
	Osób powyżej 50 lat	22,7%	23,9%
	Długotrwale bezrobotnych	53,1%	54,5%
Osiągnięcie wskaźnika efektywności programów rynku pracy, finansowanych z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego na poziomie nie niższym niż:		42,0%	b.d.

W województwie warmińsko-mazurskim, liczba bezrobotnych na koniec 2013 roku, wyniosła 115 873 osoby. Wskazuje to na osiągnięcie pierwszego celu, przyjętego w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 rok, zgodnie z którym liczba bezrobotnych miała zostać utrzymana na prognozowanym poziomie 116,2 tys. – 120,5 tys. osób. W porównaniu do grudnia

2012 roku wartość tego wskaźnika wzrosła o 2,3% (o 2 650 osób), natomiast porównując do 2011 roku, poziom bezrobocia zwiększył się o 8,0% (8 540 osób).

Drugi cel Regionalnego Planu Działań, zakładał utrzymanie wskaźnika procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych: młodzieży do 25 roku życia, osób w wieku powyżej 50 lat oraz długotrwale bezrobotnych. Jak wynika z analizy, został on osiągnięty w odniesieniu do założeń dotyczących osób bezrobotnych do 25 roku życia. Według stanu na koniec grudnia 2013 roku, osoby bezrobotne do 25 roku życia stanowiły 19,2% ogółu bezrobotnych w regionie.

Natomiast pozostałe dwa wskaźniki procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych, wobec osób w wieku powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych nie zostały osiągnięte. W województwie warmińsko-mazurskim, w ewidencji bezrobotnych na koniec 2013 roku, pozostawało 23,9% osób powyżej 50 roku życia oraz 54,5% długotrwale bezrobotnych. Zatem przekroczone zostały wartości tych wskaźników odpowiednio o 1,2 pkt proc. oraz o 1,4 pkt proc.

Wstępna¹⁹ analiza realizacji zadań, przewidzianych w RPD 2013, pozwala stwierdzić, że trzeci cel również został osiągnięty. Efektywność podstawowych programów rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim, w 2012 roku²⁰ wyniosła 52,8%.

9.2. MONITORING WSKAŹNIKÓW RPD 2013

Podstawę do przeprowadzenia monitoringu wskaźników zgodnie z założeniami Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2013 rok, stanowiły wskaźniki, odnoszące się do sytuacji na warmińsko-mazurskim rynku pracy, zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wskaźniki do monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2013 rok

Wskaźnik	Grudzień 2012	Grudzień 2013	Zmiana
1. Stopa bezrobocia	21,2%	21,7%	0,5 pkt proc.
2. Poziom bezrobocia	113 223	115 873	2 650 (2,3%)
3. Napływ do bezrobocia	138 512	141 989	3 477 (2,5%)
w tym osób powracających z zagranicy	3 297	3 528	231 (7,0%)
4. Odpyływ z bezrobocia	132 622	139 339	6 717 (5,1%)
5. Wskaźnik płynności rynku pracy	42,0%	46,2%	4,2 pkt proc.
6. Liczba ofert pracy	39 420	46 162	4 742 (12,0%)
7. Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę	58 212	65 835	7 323 (12,3%)
8. Liczba osób, które odbyły staże zawodowe	8 564	9 493	839 (9,7%)
9. Liczba osób, podejmujących działalność gospodarczą przy wsparciu Funduszem Pracy i PO KL	1 961	2 213	252 (12,9%)
10. Liczba miejsc powstałych w wyniku refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	1 268	174	94 (7,4%)
11. Liczba osób, które odbyły przygotowanie zawodowe dorosłych	60	82	22 (36,7%)

¹⁹ Dane ze sprawozdań w zakresie efektywności programów będą zbierane i opracowywane w czwartym miesiącu po zakończeniu okresu, tj. w kwietniu 2014 roku.

²⁰ Analiza efektywności programów rynku pracy za dany rok, sporządzana jest trzy miesiące po zakończeniu roku kalendarzowego. Tak więc zbadanie efektywności programów rynku pracy realizowanych w 2013 roku możliwe będzie po zakończeniu I kwartału 2014 roku.

Wskaźnik	Grudzień 2012	Grudzień 2013	Zmiana
12. Pracujący ..	418 071	b.d	x
13. Wskaźnik zatrudnienia	45,7%	46,2%	0,5 pkt proc.
14. Liczba powstałych spółdzielni socjalnych	7	17	10 (142,9%)
15. Udział grup ryzyka w strukturze bezrobocia:			
• bezrobotni bez kwalifikacji	28,5%	29,9%	1,4 pkt proc.
• młodzież	20,3%	19,2%	- 1,1 pkt proc.
• długotrwale bezrobotni (12-24 mies.)	17,9%	17,8%	- 0,1 pkt proc.
• długotrwale bezrobotni (powyżej 24 mies.)	16,5%	17,9%	1,4 pkt proc.
• bezrobotni powyżej 50 roku życia	21,7%	23,9%	2,2 pkt proc.
• bezrobotni zamieszkali na wsi	49,5%	49,8%	0,3 pkt proc.
• kobiety	52,1%	51,7%	- 0,4 pkt proc.
16. Wydatki z Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację bezrobotnych	156 330,5 tys. zł	192 832,2 tys. zł	36 502,1 tys. zł (23,3%)
17. Wydatki z Europejskiego Funduszu Społecznego ²¹	71,0 mln zł	111,3 mln zł	40,3 mln zł (56,8%)

²¹ Bez środków na prefinansowanie projektów systemowych 6.1.3. Kwoty te zostały ujęte w kwocie wydatków z Funduszu Pracy.

PODSUMOWANIE

- ❖ Na koniec 2013 roku liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wartość 115,9 tys. – to o 2 650 osób (2,3%) więcej niż w roku 2012. W kraju przyrost bezrobocia był niższy niż na Warmii i Mazurach i ukształtował się na koniec 2013 roku na poziomie 2 157,9 tys. osób (wzrost do 2012 roku o 21,1 tys. osób, tj. o 1,0%);
- ❖ Najwyższy wzrost liczby bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim zaobserwowano w 2013 roku w powiecie lidzbarskim (wzrost o 10,9%), największy spadek tego wskaźnika odnotowano natomiast w powiecie iławskim (spadek o 7,9%);
- ❖ W 2013 roku w województwie warmińsko-mazurskim stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła wartość 21,7%. Odnotowany wskaźnik jest najwyższy od siedmiu lat – w roku 2007 stopa bezrobocia wynosiła 18,7%, natomiast w roku 2008 16,8%; Wzrost bezrobocia w województwie ma swoje odzwierciedlenie w sytuacji jaka panuje w kraju. Na koniec 2013 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wynosiła 13,4% i podobnie jak na Warmii i Mazurach zaobserwowany wzrost był najwyższy od 2007 roku (11,2%);
- ❖ W strukturze regionalnego bezrobocia w 2013 roku to kobiety wciąż stanowią większy odsetek osób pozostających bez zatrudnienia – 51,7% w 2013 r. (spadek do 2011 roku o 2,7 pkt proc. i do 2012 r. o 0,4 pkt proc.);
- ❖ W stosunku do roku 2012 największe wzrosty (powyżej 1,0 pkt proc.) w grupach bezrobotnych z uwagi na cechy społeczno-demograficzne obserwujemy wśród: długotrwale bezrobotnych – 54,5% (wzrost o 2,3 pkt proc.); bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy – 18,1% (wzrost o 1,6 pkt proc.); bezrobotnych w wieku od 55 do 59 lat – 10,3% (wzrost o 1,3 pkt proc.);
Największe spadki wystąpiły natomiast w takich grupach jak: bezrobotni z prawem do zasiłku – 16,7% (spadek o 3,0 pkt proc.); bezrobotni w wieku od 25 do 34 lat – 27,8% (spadek o 2,2 pkt proc.); bezrobotni pozostający bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 18,9% (spadek o 2,0 pkt proc.); bezrobotni do 25 roku życia – 19,2% (1,1 pkt proc.);
- ❖ W 2013 roku w województwie warmińsko-mazurskim pracodawcy z 22 zakładów pracy 49 razy zgłaszali zamiar dokonania zwolnień grupowych. W sumie w ich wyniku zatrudnienie w 2013 roku straciło 659 osób z 24 zakładów pracy, a więc o 648 osób mniej (o 49,6%) niż w 2012 roku.
- ❖ W ramach aktywizacji bezrobotnych, w 2013 roku powiatowe urzędy pracy najczęściej kierowały bezrobotnych do odbycia stażu zawodowego u pracodawcy (9 493 osoby), uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych (5 700 osób) wzięcia udziału w szkoleniach w celu podniesienia lub nabycia nowych kwalifikacji (4 392 osoby);

- ❖ W roku 2013 samorządy powiatowe dysponowały większą pulą środków na finansowanie:
 - programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków i aktywizacji zawodowej – 192,8 tys. zł. (wzrost o 23,3%, tj. o 36,5 tys. zł.);
 - innych zadań fakultatywnych – 15,0 tys. zł. (wzrost o 8,3%, tj. o 1,1 tys. zł.);
- ❖ Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków i aktywizacji zawodowej w 2013 roku stanowiły stypendia stażowe (33,9% – 65,2 tys. zł.), najmniejszy natomiast prace interwencyjne (11,3% – 21,7 tys. zł.);
- ❖ Z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, realizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i w Elblągu skorzystało łącznie 4 966 osób;
- ❖ W ramach działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ogłoszono w 2013 roku pięć konkursów w zakresie Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* oraz jeden w ramach Priorytetu VIII *Regionalne Kadry Gospodarki* (w zakresie Działania 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*). Dostępna alokacja wynosiła łącznie 42 mln zł;
- ❖ W ramach zadań Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w 2013 roku rozpatrzono łącznie 231 wniosków indywidualnych, z tego: 166 zatwierdzono do wypłaty. Wypłacono 2 873 świadczenia pracownicze na rzecz 1 135 osób na łączną kwotę 5 979 279,98 zł za 31 przedsiębiorców. W ramach dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku na rachunek bankowy Funduszu wpłynęła ogółem kwota 930 136,07 zł.

DYREKTOR
mgr inż. Zdzisław Szczępek

Załączniki

Załącznik 1. Bezrobocie w województwie warmińsko-mazurskim

PUP	Bezrobotni ogółem				wzrost /spadek w %			wzrost /spadek w liczbach		
	XII -2012	XI -2013	XII -2013		4:2	4:3		4 - 2	4 - 3	
I	2	3	4		5	6		7	8	
Bartoszyce	6 590	6 639	6 802		3,2	2,5		212		163
Braniewo	4 562	4 722	4 861		6,6	2,9		299		139
Działdowo	6 399	6 395	6 536		2,1	2,2		137		141
Elbląg grodzki	7 687	7 917	7 890		2,6	-0,3		203		-27
Elbląg ziemski	5 615	5 943	6 116		8,9	2,9		501		173
Ełk	8 547	7 949	8 201		-4,0	3,2		-346		252
Giżycko	3 603	3 471	3 717		3,2	7,1		114		246
Gołdap	2 410	2 207	2 394		-0,7	8,5		-16		187
Iława	4 638	4 184	4 272		-7,9	2,1		-366		88
Kętrzyn	6 469	6 313	6 618		2,3	4,8		149		305
Lidzbark Warmiński	3 787	4 005	4 189		10,6	4,6		402		184
Mrągowo	4 393	4 118	4 258		-3,1	3,4		-135		140
Nidzica	2 489	2 273	2 432		-2,3	7,0		-57		159
Nowe Miasto Lubawskie	3 595	3 771	3 899		8,5	3,4		304		128
Olecko	3 224	3 192	3 271		1,5	2,5		47		79
Olsztyn grodzki	7 264	7 183	7 322		0,8	1,9		58		139
Olsztyn ziemski	8 488	8 703	8 949		5,4	2,8		461		246
Ostróda	8 857	8 814	9 114		2,9	3,4		257		300
Pisz	5 790	6 129	6 306		8,9	2,9		516		177
Szczytno	6 479	6 128	6 342		-2,1	3,5		-137		214
Węgorzewo	2 337	2 189	2 384		2,0	8,9		47		195
Ogółem	113 223	112 245	115 873		2,3	3,2		2 650		3 628

Załącznik 2. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim

stan na 31.12.2013

PUP	grudzień 2012	listopad 2013	grudzień 2013	wzrost/spadek	wzrost/spadek
1	2	3	4	4 - 2	4 - 3
6	7				
podregion elbląski	21,3	21,6	22,0	0,7	0,4
Braniewski	30,9	32,2	32,9	2,0	0,7
Działdowski	25,6	25,9	26,4	0,8	0,5
Elbląski	27,9	29,2	29,9	2,0	0,7
Iławski	13,1	12,0	12,3	-0,8	0,3
Nowomiejski	22,2	23,1	23,8	1,6	0,7
Ostródzki	23,7	23,7	24,3	0,6	0,6
M.Elbląg	17,1	17,4	17,4	0,3	0,0
podregion elcki	25,4	25,0	25,9	0,5	0,9
Elcki	26,4	25,4	26,0	-0,4	0,6
Giżycki	18,6	18,2	19,2	0,6	1,0
Olecki	23,1	22,9	23,4	0,3	0,5
Piski	31,4	32,0	32,7	1,3	0,7
Gołdapski	24,6	23,5	25,0	0,4	1,5
Węgorzewski	29,6	28,8	30,7	1,1	1,9
podregion olsztyński	19,2	19,0	19,6	0,4	0,6
Bartoszycki	29,7	29,9	30,4	0,7	0,5
Kętrzyński	29,8	29,6	30,6	0,8	1,0
Lidzbarski	25,5	26,1	27,0	1,5	0,9
Mrągowski	22,8	22,1	22,7	-0,1	0,6
Nidzicki	22,7	21,4	22,6	-0,1	1,2
Olsztyński	22,5	22,4	22,9	0,4	0,5
Szczygieński	26,0	24,8	25,5	-0,5	0,7
M.Olsztyn	8,3	8,3	8,5	0,2	0,2
Województwo	21,2	21,1	21,7	0,5	0,6
Polska	13,4	13,2	13,4	0,0	0,2

**Załącznik 3. Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim
na koniec grudnia 2013 roku**

Powiat	Ogółem bezrobotni	w tym:				Młodzież do 25 lat	Udział 5:2 w %	Mieszkańcy wsi	Udział 7:2 w %	Z prawem do zasiłku	Udział 9:2 w %	Długotrwale bezrobotni	Udział 11:2 w %
		Kobiety		Udział 3:2 w %	Udział 6								
		3	4										
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Bartoszyce	6 802	3 411	50,1	1 261	18,5	3 640	53,5	1 124	16,5	4 067	59,8		
Braniewo	4 861	2 475	50,9	953	19,6	2 882	59,3	628	12,9	2 924	60,2		
Działdowo	6 536	3 631	55,6	1 348	20,6	3 903	59,7	1 192	18,2	3 952	60,5		
Elbląg grodzki	7 890	3 963	50,2	1 087	13,8	0	0,0	801	10,2	4 499	57,0		
Elbląg ziemski	6 116	3 241	53,0	1 220	19,9	4 506	73,7	827	13,5	3 626	59,3		
Elk	8 201	4 125	50,3	1 533	18,7	3 224	39,3	1 408	17,2	4 845	59,1		
Giżycko	3 717	1 948	52,4	750	20,2	1 706	45,9	570	15,3	1 653	44,5		
Goldap	2 394	1 356	56,6	489	20,4	1 423	59,4	387	16,2	1 331	55,6		
Ilawa	4 272	2 558	59,9	1 144	26,8	2 024	47,4	653	15,3	1 696	39,7		
Kętrzyn	6 618	3 204	48,4	1 276	19,3	3 446	52,1	1 128	17,0	3 785	57,2		
Lidzbark Warmiński	4 189	2 119	50,6	815	19,5	1 893	45,2	810	19,3	2 282	54,5		
Mrągowo	4 258	2 009	47,2	801	18,8	2 313	54,3	667	15,7	2 022	47,5		
Nidzica	2 432	1 325	54,5	504	20,7	1 597	65,7	538	22,1	1 128	46,4		
Nowe Miasto Lub.	3 899	2 235	57,3	1 005	25,8	3 017	77,4	689	17,7	2 131	54,7		
Olecko	3 271	1 699	51,9	601	18,4	2 012	61,5	560	17,1	1 960	59,9		
Olshzyn grodzki	7 322	3 669	50,1	934	12,8	0	0,0	982	13,4	3 440	47,0		
Olshzyn ziemski	8 949	4 571	51,1	1 685	18,8	6 183	69,1	1 892	21,1	4 447	49,7		
Ostróda	9 114	4 685	51,4	1 718	18,9	5 350	58,7	1 795	19,7	4 776	52,4		
Pisz	6 306	3 204	50,8	1 258	19,9	2 981	47,3	1 234	19,6	3 637	57,7		
Szczytno	6 342	3 255	51,3	1 393	22,0	4 164	65,7	1 045	16,5	3 614	57,0		
Węgorzewo	2 384	1 232	51,7	459	19,3	1 411	59,2	400	16,8	1 371	57,5		
Ogółem	115 873	59 915	51,7	22 234	19,2	57 675	49,8	19 330	16,7	63 186	54,5		

Załącznik 4. Zmiany w strukturze bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim

Wyszczególnienie	listopad		grudzień		grudzień		zmiany		zmiany		zmiany w %		zmiany w %	
I.	2013	2.	2012	3.	2013	4.	4 - 3	7.	4 - 2	8.	4 : 3	10.	4 : 2	11.
Bezrobotni ogółem	112 245		113 223		115 873		2 650		3 628		2,3		3,2	
Kobiety	59 080		58 970		59 915		945		835		1,6		1,4	
% do ogółu bezrobotnych	52,6		52,1		51,7		-0,4		-0,9		x		x	
Bezrobotni do 25 roku życia	21 751		22 993		22 234		-759		483		-3,3		2,2	
% do ogółu bezrobotnych	19,4		20,3		19,2		-1,1		-0,2		x		x	
Długotrwale bezrobotni	61 131		59 093		63 186		4 093		2 055		6,9		3,4	
% do ogółu bezrobotnych	54,5		52,2		54,5		2,3		0,0		x		x	
Mieszkańcy wsi	55 532		56 096		57 675		1 579		2 143		2,8		3,9	
% do ogółu bezrobotnych	49,5		49,5		49,8		0,3		0,3		x		x	
Bezrobotni z prawem do zasiłku	18 569		22 335		19 330		-3 005		761		-13,5		4,1	
% do ogółu bezrobotnych	16,5		19,7		16,7		-3,0		0,2		x		x	
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	26 299		24 615		27 677		3 062		1 378		12,4		5,2	
% do ogółu bezrobotnych	23,4		21,7		23,9		2,2		0,5		x		x	
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	33 626		32 239		34 595		2 356		969		7,3		2,9	
% do ogółu bezrobotnych	30,0		28,5		29,9		1,4		-0,1		x		x	
Niepełnosprawni	6 388		5 843		6 536		693		148		11,9		2,3	
% do ogółu bezrobotnych	5,7		5,2		5,6		0,4		-0,1		x		x	

Stan na 31.12.2012

Załącznik 5. Bezrobotni zarejestrowani w okresie styczeń – grudzień 2013 roku

PUP	Zarejestrowani w okresie styczeń – grudzień		Po raz pierwszy		Po raz kolejny		Po pracach interwencyjnych		Po robotach publicznych		Po stażu		Po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy		Po szkoleniu		Po pracach społecznie użytecznych	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Bartoszyce	6 973	3 107	947	457	6026	2 650	183	77	153	19	316	230	0	0	155	23	286	213
Braniewo	4 696	2 279	726	347	3 970	1 932	154	90	49	32	394	263	0	0	112	59	240	156
Działdowo	6 303	3 041	1 084	518	5 219	2 523	7	7	24	18	534	370	0	0	125	22	178	117
Elbląg grodzki	8 610	4 082	1 514	729	7 096	3 353	5	2	11	7	611	401	0	0	102	29	79	60
Elbląg ziemski	5 918	2 805	879	417	5 039	2 388	45	18	72	32	559	375	0	0	67	7	148	88
Elk	9 158	4 181	1 268	616	7 890	3 565	17	12	95	22	952	615	9	1	567	300	66	44
Gizycko	5 395	2 553	811	388	4 584	2 165	33	15	51	27	295	234	3	2	289	101	96	48
Goldap	3 265	1 470	409	198	2 856	1 272	33	18	60	23	274	185	7	4	104	40	126	91
Ilawa	8 450	4 161	1 409	692	7 041	3 469	12	8	4	0	291	238	0	0	170	71	77	63
Ketrzyn	9 443	4 323	1 074	480	8 369	3 843	386	173	203	59	406	289	0	0	283	43	1607	896
Lidzbark Warm.	5 202	2 509	683	341	4 519	2 168	28	4	119	17	593	411	0	0	101	53	183	154
Mragowo	6 116	2 690	781	356	5 335	2 334	56	19	0	0	310	194	4	3	340	118	125	68
Nidzica	3 758	1 773	473	223	3 285	1 550	13	4	25	3	381	231	0	0	139	47	289	220
Nowe Miasto Lub.	4 314	2 169	726	367	3 588	1 802	81	49	57	22	412	293	14	4	125	45	147	82
Olecko	3 735	1 669	496	224	3 239	1 445	10	8	223	135	218	161	0	0	155	54	25	10
Olsztyn grodzki	10 565	5 351	2 616	1 343	7 949	4 008	4	2	5	5	677	509	2	0	260	119	458	305
Olsztyn ziemski	11 276	5 477	2 108	1 051	9 168	4 426	20	15	177	72	912	677	10	4	321	110	417	263
Ostróda	10 856	4 991	1 555	715	9 301	4 276	72	34	99	34	639	455	0	0	429	149	149	113
Pisz	8 102	3 960	933	418	7 169	3 542	609	460	811	437	547	350	0	0	82	9	358	252
Szczytno	7 032	3 208	984	450	6 048	2 758	22	10	101	43	493	388	0	0	470	217	118	87
Węgorzewo	2 822	1 367	383	206	2 439	1 161	85	56	51	14	304	189	0	0	145	66	115	79
Województwo	141 989	67 166	21 859	10 536	120 130	56 630	1 875	1 081	2 390	1 021	10 118	7 058	49	18	4 541	1 682	5 287	3 409

Załącznik 7. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w okresie styczeń-grudzień w latach 2012-2013

Załącznik 7. Oferty pracy zgłoszone do Fundacji															
PUP	grudzień 2012						grudzień 2013						Zmiana w %		
	Oferty pracy ogółem	Subsy- diowane	Niesubsy- diowane	3 : 2 w %	4 : 2 w %	Oferty pracy ogółem	Subsy- diowane	Niesubsy- diowane	8 : 7 w %	9 : 7 w %	7 : 2	8 : 3	9 : 4		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
I															
Bartoszyce	1 493	1 384	109	92,7	7,3	1 431	1 154	277	80,6	19,4	-4,2	-16,6	154,1		
Braniewo	1 315	1 077	238	81,9	18,1	1 588	1 117	471	70,3	29,7	20,8	3,7	97,9		
Działdowo	1 284	796	488	62,0	38,0	1 557	912	645	58,6	41,4	21,3	14,6	32,2		
Elbląg Grodzki	2 135	1 115	1 020	52,2	47,8	2 205	1 142	1 063	51,8	48,2	3,3	2,4	4,2		
Elbląg Ziemski	1 112	762	350	68,5	31,5	1 272	797	475	62,7	37,3	14,4	4,6	35,7		
Elk	1 672	1 158	514	69,3	30,7	2 286	1 569	717	68,6	31,4	10,9	9,4	12,6		
Giżycko	1 363	734	629	53,9	46,1	1 511	803	708	53,1	46,9	10,7	15,2	2,8		
Goldap	903	580	323	64,2	35,8	1 000	668	332	66,8	33,2	17,2	0,9	23,1		
Iława	3 189	844	2 345	26,5	73,5	3 738	852	2 886	22,8	77,2	-6,8	-16,2	42,7		
Kętrzyn	4 024	3 384	640	84,1	15,9	3 750	2 837	913	75,7	24,3	19,2	2,0	41,5		
Lidzbark Warm.	1 564	882	682	56,4	43,6	1 865	900	965	48,3	51,7	24,6	-2,7	65,2		
Mrągowo	1 222	730	492	59,7	40,3	1 523	710	813	46,6	53,4	12,4	4,0	30,5		
Nidzica	1 200	820	380	68,3	31,7	1 349	853	496	63,2	36,8	20,4	-22,3	74,3		
Nowe Miasto Lub.	1 425	795	630	55,8	44,2	1 716	618	1 098	36,0	64,0	21,9	-11,1	69,2		
Olecko	1 113	655	458	58,8	41,2	1 357	582	775	42,9	57,1	25,9	29,5	24,7		
Olštyn Grodzki	3 916	997	2 919	25,5	74,5	4 931	1 291	3 640	26,2	73,8	6,3	29,8	-17,3		
Olštyn Ziemski	2 663	1 330	1 333	49,9	50,1	2 830	1 727	1 103	61,0	39,0	31,4	27,5	35,5		
Ostróda	2 173	1 109	1 064	51,0	49,0	2 856	1 414	1 442	49,5	50,5	-11,8	-12,5	-8,1		
Pisz	3 060	2 581	479	84,3	15,7	2 699	2 259	440	83,7	16,3	5,6	3,3	9,8		
Szczytno	1 530	988	542	64,6	35,4	1 616	1 021	595	63,2	36,8	17,7	22,0	3,8		
Węgorzewo	919	706	213	76,8	23,2	1 082	861	221	79,6	20,4	12,0	2,8	25,5		
Województwo	39 420	23 427	15 993	59,4	40,6	44 162	24 087	20 075	54,5	45,5					

Załącznik 8. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych w 2013 (tys. zł)

Powiat	Podział środków FP wg algorytmu w 2013 roku				Dodatkowe środki FP pozyskane w 2013 roku		Zmiany na Wniosek Starosty		Ogółem w 2013 roku	
	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej				na programy na rzecz promocji, zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji, zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (2+6+8)	na inne zadania fakultatywne (5+7+9)
	w tym									
	Ogółem (3+4)	dla samorządów powiatowych	na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	na inne zadania fakultatywne						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bartoszyce	9 434,2	4 964,3	4 469,9	827,9	1 924,4	38,9			11 358,6	866,8
Braniewo	6 996,7	3 681,5	3 315,2	582,5	1 088,4	0,0			8 085,1	582,5
Działdowo	8 862,5	4 663,4	4 199,1	755,0	946,7	37,5			9 809,2	792,5
Elbląg	16 484,2	8 673,8	7 810,4	1 539,6	1 876,9	0,0			18 361,1	1 539,6
Elk	11 504,8	6 053,7	5 451,1	1 016,1	693,5	0,0	400,0	-400,0	12 598,3	616,1
Giżycko	6 652,1	3 500,3	3 151,8	514,7	370,8	28,0	-14,4		7 008,5	542,7
Goldap	5 219,1	2 746,2	2 472,9	376,8	529,5	26,2			5 748,6	403,0
Ilawa	8 711,9	4 584,2	4 127,7	693,1	1 119,0	41,0			9 830,9	734,1
Kętrzyn	10 136,7	5 333,8	4 802,9	898,0	709,0	0,0			10 845,7	898,0
Lidzbark Warm.	6 962,3	3 663,5	3 298,8	555,9	425,0	11,2			7 387,3	567,1
Mragowo	7 500,7	3 946,9	3 553,8	599,5	100,0	181,0			7 600,7	780,5
Nidzica	5 254,1	2 764,7	2 489,4	378,1	28,0	0,0			5 282,1	378,1
Nowe Miasto L.	6 222,9	3 274,4	2 948,5	473,3	470,0	0,0			6 692,9	473,3
Olecko	6 244,3	3 285,8	2 958,5	478,6	114,0	52,7			6 358,3	531,3
Olsztyn (miasto)	10 686,0	5 622,9	5 063,1	929,6	1 508,5	32,5			12 194,5	962,1
Olsztyn (powiat)	11 615,2	6 111,8	5 503,4	1 024,9	2 015,1	60,5			13 630,3	1 085,4
Ostróda	11 956,9	6 291,7	5 665,2	1 058,6	733,1	89,3			12 690,0	1 147,9
Pisz	9 827,7	5 171,2	4 656,5	842,4	2 608,0	90,0			12 435,7	932,4
Szczytno	9 415,1	4 954,2	4 460,9	807,8	287,7	0,0			9 702,8	807,8
Węgorzewo	5 048,0	2 656,1	2 391,9	367,3	163,6	0,0			5 211,6	367,3
Województwo	174 735,4	91 944,4	82 791,0	14 719,7	17 711,2	688,8	385,6	-400,0	192 832,2	15 008,5

Załącznik 9. Środki Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL w latach 2012-2013 (algorytmiczne)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej				Zmiana do 2012 roku (tys. zł)				Zmiana do 2012 roku (%)	
	2012		2013		na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	dla samorządów powiatowych	na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	dla samorządów powiatowych	na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL
	2	3	4	5						
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Bartoszyce	4 282,0	2 305,2	4 964,3	4 469,9	682,3	2 164,7	15,9%	93,9%		
Braniewo	3 128,9	1 685,0	3 681,5	3 315,2	552,6	1 630,2	17,7%	96,7%		
Działdowo	3 837,0	2 066,2	4 663,4	4 199,1	826,4	2 132,9	21,5%	103,2%		
Elbląg	7 572,0	4 077,4	8 673,8	7 810,4	1 101,8	3 733,0	14,6%	91,6%		
Elk	4 969,0	2 675,6	6 053,7	5 451,1	1 084,7	2 775,5	21,8%	103,7%		
Giżycko	2 971,4	1 599,9	3 500,3	3 151,8	528,9	1 551,9	17,8%	97,0%		
Gołdap	2 243,7	1 208,1	2 746,2	2 472,9	502,5	1 264,8	22,4%	104,7%		
Ilawa	3 542,0	1 907,2	4 584,2	4 127,7	1 042,2	2 220,5	29,4%	116,4%		
Kętrzyn	4 383,8	2 360,3	5 333,8	4 802,9	950,0	2 442,6	21,7%	103,5%		
Lidzbark Warm.	3 064,6	1 650,2	3 663,5	3 298,8	598,9	1 648,6	19,5%	99,9%		
Mrągowo	3 374,4	1 817,0	3 946,9	3 553,8	572,5	1 736,8	17,0%	95,6%		
Nidzica	2 319,4	1 249,0	2 764,7	2 489,4	445,3	1 240,4	19,2%	99,3%		
Nowe Miasto Lubaw.	2 750,2	1 480,9	3 274,4	2 948,5	524,2	1 467,6	19,1%	99,1%		
Olecko	2 631,3	1 416,9	3 285,8	2 958,5	654,5	1 541,6	24,9%	108,8%		
Olsztyn (miasto)	4 453,6	2 398,0	5 622,9	5 063,1	1 169,3	2 665,1	26,3%	111,1%		
Olsztyn (powiat)	5 064,7	2 727,1	6 111,8	5 503,4	1 047,1	2 776,3	20,7%	101,8%		
Ostróda	5 121,0	2 757,6	6 291,7	5 665,2	1 170,7	2 907,6	22,9%	105,4%		
Pisz	4 492,6	2 419,1	5 171,2	4 656,5	678,6	2 237,4	15,1%	92,5%		
Szczytno	4 147,5	2 233,4	4 954,2	4 460,9	806,7	2 227,5	19,5%	99,7%		
Węgorzewo	2 187,6	1 177,9	2 656,1	2 391,9	468,5	1 214,0	21,4%	103,1%		
Województwo	76 536,7	41 212,0	91 944,4	82 791,0	15 407,7	41 579,0	20,1%	100,9%		

Załącznik 10. Środki Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w latach 2012-2013

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (tys. zł)						Zmiana do 2012 roku (tys. zł)			Zmiana do 2012 roku (%)		
	2012			2013								
	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	6 587,2	3 599,8	10 187,0	9 434,2	1 924,4	11 358,6	2 847,0	-1 675,4	1 171,6	43,2%	-46,5%	11,5%
Braniewo	4 813,9	1 200,0	6 013,9	6 996,7	1 088,4	8 085,1	2 182,8	-111,6	2 071,2	45,3%	-9,3%	34,4%
Działdowo	5 903,2	1 970,6	7 873,8	8 862,5	946,7	9 809,2	2 959,3	-1 023,9	1 935,4	50,1%	-52,0%	24,6%
Elbląg	11 649,4	1 232,2	12 881,6	16 484,2	1 876,9	18 361,1	4 834,8	644,7	5 479,5	41,5%	52,3%	42,5%
Elk	7 644,6	2 022,0	9 666,6	11 504,8	1 093,5	12 598,3	3 860,2	-928,5	2 931,7	50,5%	-45,9%	30,3%
Gizycko	4 571,3	0,0	4 571,3	6 652,1	356,4	7 008,5	2 080,8	356,4	2 437,2	45,5%	0,0%	53,3%
Gołdap	3 451,8	1 499,0	4 950,8	5 219,1	529,5	5 748,6	1 767,3	-969,5	797,8	51,2%	-64,7%	16,1%
Itawa	5 449,2	4 210,1	9 659,3	8 711,9	1 119,0	9 830,9	3 262,7	-3 091,1	171,6	59,9%	-73,4%	1,8%
Kętrzyn	6 744,1	1 560,0	8 304,1	10 136,7	709,0	10 845,7	3 392,6	-851,0	2 541,6	50,3%	-54,6%	30,6%
Lidzbark Warmiński	4 714,8	1 205,6	5 920,4	6 962,3	425,0	7 387,3	2 247,5	-780,6	1 466,9	47,7%	-64,7%	24,8%
Mrągowo	5 191,4	518,0	5 709,4	7 500,7	100,0	7 600,7	2 309,3	-418,0	1 891,3	44,5%	-80,7%	33,1%
Nidzica	3 568,4	755,0	4 323,4	5 254,1	28,0	5 282,1	1 685,7	-727,0	958,7	47,2%	-96,3%	22,2%
Nowe Miasto Lubawskie	4 231,1	1 290,0	5 521,1	6 222,9	470,0	6 692,9	1 991,8	-820,0	1 171,8	47,1%	-63,6%	21,2%
Olecko	4 048,2	2 186,5	6 234,7	6 244,3	114,0	6 358,3	2 196,1	-2 072,5	123,6	54,2%	-94,8%	2,0%
Olštyn (miasto)	6 851,6	2 788,1	9 639,7	10 686,0	1 508,5	12 194,5	3 834,4	-1 279,6	2 554,8	56,0%	-45,9%	26,5%
Olštyn (powiat)	7 791,8	2 000,0	9 791,8	11 615,2	2 015,1	13 630,3	3 823,4	15,1	3 838,5	49,1%	0,8%	39,2%
Ostróda	7 878,6	2 836,7	10 715,3	11 956,9	733,1	12 690,0	4 078,3	-2 103,6	1 974,7	51,8%	-74,2%	18,4%
Pisz	6 911,7	5 930,1	12 841,8	9 827,7	2 608,0	12 435,7	2 916,0	-3 322,1	-406,1	42,2%	-56,0%	-3,2%
Szczytno	6 380,9	1 475,0	7 855,9	9 415,1	287,7	9 702,8	3 034,2	-1 187,3	1 846,9	47,6%	-80,5%	23,5%
Węgorzewo	3 365,5	303,1	3 668,6	5 048,0	163,6	5 211,6	1 682,5	-139,5	1 543,0	50,0%	-46,0%	42,1%
Wólędź	117 748,7	38 581,8	156 330,5	174 735,4	18 096,8	192 832,2	56 986,7	-20 485,0	36 501,7	48,4%	-53,1%	23,3%

Załącznik 11. Środki Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie innych zadań fakultatywnych w latach 2012-2013

Załącznik 11. Środki Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych i gmin														
Powiat	Inne zadania fakultatywne						Zmiana do 2012 roku (tys. zł)			Zmiana do 2012 roku (%)				
	2012			2013			ogółem	wg algorytmu	dodatkové pozyskane środki FP	ogółem	wg algorytmu	dodatkové pozyskane środki FP	ogółem	
	wg algorytmu	dodatkové pozyskane środki FP	ogółem	wg algorytmu	dodatkové pozyskane środki FP	ogółem								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Bartoszyce	803,3	0,0	803,3	827,9	38,9	866,8	24,6	38,9	63,5	3,1%	0,0%	7,9%		
Braniewo	555,2	0,0	555,2	582,5	0,0	582,5	27,3	0,0	27,3	4,9%	0,0%	4,9%		
Działdowo	686,7	15,0	701,7	755,0	37,5	792,5	68,3	22,5	90,8	9,9%	150,0%	12,9%		
Elbląg	1 488,1	13,6	1 501,7	1 539,6	0,0	1 539,6	51,5	-13,6	37,9	3,5%	-100,0%	2,5%		
Elk	930,2	-403,0	527,2	1 016,1	-400,0	616,1	85,9	3,0	88,9	9,2%	-0,7%	16,9%		
Giżycko	481,6	10,4	492,0	514,7	28,0	542,7	33,1	17,6	50,7	6,9%	169,2%	10,3%		
Gołdap	344,1	223,2	567,3	376,8	26,2	403,0	32,7	-197,0	-164,3	9,5%	-88,3%	-29,0%		
Iława	586,1	0,0	586,1	693,1	41,0	734,1	107,0	41,0	148,0	18,3%	0,0%	25,3%		
Kętrzyn	816,3	0,0	816,3	898,0	0,0	898,0	81,7	0,0	81,7	10,0%	0,0%	10,0%		
Lidzbark	526,5	0,0	526,5	555,9	11,2	567,1	29,4	11,2	40,6	5,6%	0,0%	7,7%		
Warmiński	570,3	202,0	772,3	599,5	181,0	780,5	29,2	-21,0	8,2	5,1%	-10,4%	1,1%		
Mrągowo	354,0	70,0	424,0	378,1	0,0	378,1	24,1	-70,0	-45,9	6,8%	-100,0%	-10,8%		
Nidzica	443,7	0,0	443,7	473,3	0,0	473,3	29,6	0,0	29,6	6,7%	0,0%	6,7%		
Nowe Miasto Lubawskie	422,4	20,7	443,1	478,6	52,7	531,3	56,2	32,0	88,2	13,3%	154,6%	19,9%		
Olecko	806,5	0,0	806,5	929,6	32,5	962,1	123,1	32,5	155,6	15,3%	0,0%	19,3%		
Olštyn (miasto)	942,4	0,0	942,4	1 024,9	60,5	1 085,4	82,5	60,5	143,0	8,8%	0,0%	15,2%		
Olštyn (powiat)	953,6	0,0	953,6	1 058,6	89,3	1 147,9	105,0	89,3	194,3	11,0%	0,0%	20,4%		
Ostróda	830,0	80,0	910,0	842,4	90,0	932,4	12,4	10,0	22,4	1,5%	12,5%	2,5%		
Pisz	750,5	0,0	750,5	807,8	0,0	807,8	57,3	0,0	57,3	7,6%	0,0%	7,6%		
Szczytno	337,0	0,0	337,0	367,3	0,0	367,3	30,3	0,0	30,3	9,0%	0,0%	9,0%		
Węgorzewo	13 628,5	231,9	13 860,4	14 719,7	288,8	15 008,5	1 091,2	56,9	1 148,1	8,0%	24,5%	8,3%		
Województwo														

Załącznik 12. Wykorzystanie środków Funduszu Pracy ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji w latach 2012-2013

Powiat	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowa rezerwa Ministra (tys. zł)				Poniesione wydatki FP (tys. zł)				Wykorzystanie środków FP (%)			
	2012		2013		2012		2013		2012		2013	
	Ogółem	w tym: na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	Ogółem	w tym: na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	Ogółem	w tym: na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	Ogółem	w tym: na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	Ogółem	w tym: na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL	Ogółem	w tym: na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS/POKL
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	10 187,0	2 305,2	11 358,6	4 469,9	10 214,8	2 304,9	11 385,4	4 467,7	100,3%	100,0%	100,2%	100,0%
Braniewo	6 013,9	1 685,0	8 085,1	3 315,2	5 982,6	1 671,6	8 049,7	3 308,9	99,5%	99,2%	99,6%	99,8%
Działdowo	7 873,8	2 066,2	9 809,2	4 199,1	7 851,4	2 060,8	9 784,0	4 195,7	99,7%	99,7%	99,7%	99,9%
Elbląg	12 881,6	4 077,4	18 361,1	7 810,4	12 760,2	3 998,5	18 281,0	7 792,5	99,1%	98,1%	99,6%	99,8%
Elk	9 666,6	2 675,6	12 598,3	5 451,1	9 620,6	2 659,8	12 568,0	5 438,8	99,5%	99,4%	99,8%	99,8%
Giżycko	4 571,3	1 599,9	7 008,5	3 151,8	4 556,9	1 590,9	6 912,1	3 083,3	99,7%	99,4%	98,6%	97,8%
Gołdap	4 950,8	1 208,1	5 748,6	2 472,9	4 940,9	1 207,6	5 741,7	2 471,7	99,8%	100,0%	99,9%	100,0%
Ilawa	9 659,3	1 907,2	9 830,9	4 127,7	9 636,9	1 903,1	9 830,5	4 127,3	99,8%	99,8%	99,9%	100,0%
Kętrzyn	8 304,1	2 360,3	10 845,7	4 802,9	7 707,0	2 269,5	10 764,6	4 790,5	92,8%	96,2%	99,3%	99,7%
Lidzbark Warm.	5 920,4	1 650,2	7 387,3	3 298,8	5 883,1	1 636,8	7 363,3	3 286,6	99,4%	99,2%	99,7%	99,6%
Mrągowo	5 709,4	1 817,0	7 600,7	3 553,8	5 709,4	1 817,0	7 600,7	3 553,8	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Nidzica	4 323,4	1 249,0	5 282,1	2 489,4	4 267,9	1 249,0	5 120,9	2 397,0	98,7%	100,0%	96,9%	96,3%
Nowe Miasto Lubawskie	5 521,1	1 480,9	6 692,9	2 948,5	5 702,5	1 462,2	6 909,4	2 944,7	103,3%	98,7%	103,2%	99,9%
Olecko	6 234,7	1 416,9	6 358,3	2 958,5	6 226,5	1 415,6	6 354,7	2 957,8	99,9%	99,9%	99,9%	100,0%
Olsztyn (miasto)	9 639,7	2 398,0	12 194,5	5 063,1	9 610,6	2 385,6	12 128,4	5 057,2	99,7%	99,5%	99,5%	99,9%
Olsztyn (powiat)	9 791,8	2 727,1	13 630,3	5 503,4	9 783,8	2 726,8	13 523,1	5 502,4	99,9%	100,0%	99,2%	100,0%
Ostróda	10 715,3	2 757,6	12 690,0	5 665,2	10 267,5	2 742,4	12 636,9	5 627,6	95,8%	99,4%	99,6%	99,3%
Pisz	12 841,8	2 419,1	12 435,7	4 656,5	12 826,6	2 419,1	12 434,1	4 656,5	99,9%	100,0%	100,0%	100,0%
Szczytno	7 855,9	2 233,4	9 702,8	4 460,9	7 851,1	2 233,4	9 702,2	4 460,3	99,9%	100,0%	100,0%	100,0%
Węgorzewo	3 668,6	1 177,9	5 211,6	2 391,9	3 643,2	1 175,7	5 155,2	2 355,7	99,3%	99,8%	98,9%	98,5%
Województwo	156 330,5	41 212,0	192 832,2	82 791,0	155 043,5	40 930,3	192 245,9	82 476,0	99,2%	99,3%	99,7%	99,6%

